

๘๖๓๑๒๖

รหัสโครงการ 231851

รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์
เรื่อง

การส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านเพื่อสร้างทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้กับ
นักเรียนระดับประถมศึกษา ในเขตภาคกลาง
To Promote Reading Culture for Building Long Life
Learning Skills to Primary School Students in Central Region of
Thailand.

รองศาสตราจารย์ศศินันท์ เศรษฐวิวัฒน์บดี
อาจารย์ชยพล ใจสูงเนิน
อาจารย์มนตรี ชินสมบูรณ์

รายงานวิจัยฉบับนี้ ได้รับทุนอุดหนุนจาก
มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์
งบประมาณแผ่นดิน โดยผ่านสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

2558

๒๖/๑๒/๖๔
จก
สำนักงานวิจัยแห่งชาติ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์

หัวข้อวิจัย	การส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านเพื่อสร้างทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้กับนักเรียนระดับประถมศึกษา ในเขตภาคกลาง
ชื่อผู้วิจัย	รองศาสตราจารย์ศศิพันธ์ เศรษฐวัฒน์บดี อาจารย์ชยพล ใจสูงเนิน และ อาจารย์มนตรี ชินสมบูรณ์
หน่วยงาน	คณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์
ปี พ.ศ.	2558

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาวัฒนธรรมการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาในเขตภาคกลาง 2) เพื่อศึกษาบทบาทของครูในการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านเพื่อสร้างทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้กับนักเรียนระดับประถมศึกษา ในเขตภาคกลาง 3) เพื่อศึกษาบทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านเพื่อสร้างทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้กับนักเรียนระดับประถมศึกษา ในเขตภาคกลาง 4) เพื่อทำการวิเคราะห์ (SWOT Analysis) การส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านเพื่อสร้างทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้กับนักเรียนระดับประถมศึกษา ในเขตภาคกลาง 5) เพื่อหาแนวทางการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านเพื่อสร้างทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้กับนักเรียนระดับประถมศึกษา ในเขตภาคกลาง การวิจัยนี้เป็นแบบผสมวิธี ซึ่งใช้การศึกษาเชิงปริมาณ ร่วมกับเชิงคุณภาพ การวิจัยเชิงปริมาณกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ นักเรียน ผู้ปกครอง และครู จากโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในเขตภาคกลาง ซึ่งกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของทาร์ยามาเน่ ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง นักเรียน จำนวน 400 คน ผู้ปกครอง จำนวน 400 คน และครูจำนวน 400 คน และทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิจัยเชิงคุณภาพใช้การสนทนากลุ่ม ผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน 40 คน ประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เชิงเนื้อหาประกอบด้วยการแปลความ การตีความ และการวิเคราะห์ความ ผลการวิจัยพบว่า

1) นักเรียนที่ตอบแบบสอบถาม มีวัฒนธรรมการอ่านเพื่อสร้างทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตของนักเรียนชั้นประถมศึกษาในเขตภาคกลางโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.22$, $SD = .72$) 2) บทบาทของครูในการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านเพื่อสร้างทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้กับนักเรียนระดับประถมศึกษา ในเขตภาคกลางอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.92$, $SD = .66$) 3) บทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านเพื่อสร้างทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้กับนักเรียนระดับประถมศึกษา ในเขตภาคกลาง อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.39$, $SD = .77$) 4) จุดแข็ง คือ

นักเรียน ผู้ปกครอง และครู ให้ความสำคัญกับนโยบายส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่าน จุดอ่อน คือนักเรียน
ไม่มีเวลาอ่านหนังสือเพราะการบ้านมาก โอกาส คือ มีนโยบายจากรัฐบาล ให้การสนับสนุนการจัด
กิจกรรมส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านให้กับนักเรียน และภัยคุกคามคือ การดำเนินงานไม่มีรูปแบบที่
ชัดเจน 5) แนวทางการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านเพื่อสร้างทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้กับนักเรียน
ระดับประถมศึกษา ในเขตภาคกลาง มี 6 แนวทาง

Research Title	To Promote Reading Culture for Building Long Life Learning Skills to Primary School Students in Central Region of Thailand.
Author	Assoc. Prof. Sasinan Setthawatbodee, Chayaphon chaisungnoen and Montree Chinsomboon
Faculty	Faculty of Humanities and Social Sciences
Year	2015

Abstract

The purposes of this research were 1) to study the reading culture of primary school students in central region. 2) to study the role of teachers in promoting reading culture for building life-long skills to primary school students in central region. 3) to study the role of parents in promoting reading culture for building life-long skills to primary school students in central region. 4) to do SWOT Analysis in promoting reading culture for building life-long skills to primary school students in central region 5) to discover the methodology for promoting reading culture for building life-long experiences to primary school students in central region. This research was using mixed methods which combined both quantitative and qualitative approaches. The quantitative research conducted by students, parents and teachers in Primary School in central region. The sample size was determined by using Taro Yamane formula with a multi-stage random sampling and got 400 students, 400 parents and 400 teachers in Primary School in central region. Questionnaires were used for collecting data. Statistics which are used for data analysis including percentage, mean and standard deviation. The qualitative research conducted by focused group discussion with 40 key informants who were selected purposively from the expert and stakeholders. The data were analyzed by content analysis that consist of translation, interpretation and analysis.

The research results were:

1) The overall reading culture level of primary school students in Central Region of Thailand is at a moderate level ($\bar{X} = 3.22, SD=.72$) 2) The role of teachers in promote reading culture for lifelong learning skills to primary student central region of Thailand was at a high level. ($\bar{X} = 3.92, SD=.66$) 3) the role of parents in promote reading culture of lifelong learning skills to primary student central region of Thailand was at

(4)

a moderate level. ($\bar{X} = 3.39, SD=.77$) 4) the strength is the students, parents and teachers attach great importance to reading culture. And the Weakness is the students have no time to read because of many homework. And the opportunity is the government has a policy to support reading culture activities for students. And Threat is the implementation of reading culture was not clear. 4) Methodology to Promote Reading Culture for Building Long Life Learning Skills to Primary School Students in Central Region of Thailand consisted of 6 Guidelines.

กิตติกรรมประกาศ

รายงานการวิจัยเรื่อง การส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านเพื่อสร้างทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต ให้กับนักเรียนระดับประถมศึกษา ในเขตภาคกลาง สำเร็จลุล่วงลงด้วยดี ผู้วิจัย ได้รับความอนุเคราะห์จากผู้เชี่ยวชาญ และผู้ทรงคุณวุฒิที่ช่วยให้ข้อเสนอแนะ และให้คำแนะนำและตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย ตลอดจนร่วมสนทนากลุ่ม ได้แก่ รองศาสตราจารย์ ดร. พิมลพรรณ (เรพเพอร์) ประเสริฐวงศ์ รองศาสตราจารย์ชัยเลิศ ปรีสุทฎกุล รองศาสตราจารย์ ผศ.ดร.ประภาส พาวินันท์ ดร.ตรีศิลป์ บุญขจร ผศ.ดร. ภาณุพงศ์ อุดมศิลป์ และคุณปรีดา ปัญญาจันทร์ ขอขอบคุณ ผศ.ดร.กัณฑ์ฤทัย คลังพหล และอ.ดร.มนัส สายเสมา ที่เข้าร่วมเสวนากลุ่ม และเป็นผู้ดำเนินรายการสำหรับการเสวนากลุ่ม

ขอขอบคุณ นักเรียน ผู้ปกครอง และคุณครูทุกคนที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม และเข้าร่วมเสวนากลุ่มทั้ง 2 ครั้ง ขอขอบคุณ และผู้มีส่วนได้เสียที่มาเป็นผู้ให้ข้อมูลสำคัญสำหรับการวิจัยในครั้งนี้ และขอขอบคุณทุกท่านที่ไม่ได้เอ่ยนามที่มีส่วนร่วมในการส่งเสริมและสนับสนุนให้งานวิจัยครั้งนี้เสร็จสมบูรณ์ด้วยดี

ขอบคุณทุนสนับสนุนการวิจัยจาก(ทุน วช.) จากสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ ปีงบประมาณ 2558

รองศาสตราจารย์ศศิพันธ์ เศรษฐวัฒน์บดี
อ.ชยพล ใจสูงเนิน
อ.มนตรี ชินสมบูรณ์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	(1)
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	(3)
กิตติกรรมประกาศ	(5)
สารบัญ	(6)
สารบัญตาราง	(8)
สารบัญภาพ	(10)
บทที่ 1 บทนำ	1
ความสำคัญและที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
ขอบเขตของการวิจัย	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
นิยามศัพท์เฉพาะ	6
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎีและเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
1. ความหมายของการอ่าน	7
2. ความสำคัญของการอ่าน	8
3. จุดมุ่งหมายของการอ่าน	9
4. การส่งเสริมการอ่าน	10
5. แนวคิดเกี่ยวกับการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่าน	11
6. นโยบายรัฐบาลต่อการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่าน	15
7. การส่งเสริมการอ่านในประเทศไทย	18
8. งานวิจัยในประเทศ	22
9. งานวิจัยในต่างประเทศ	24
10. กรอบแนวคิดในการวิจัย	25
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	26
3.1 การวิจัยระยะที่ 1	27
3.2 การวิจัยระยะที่ 2	31
3.3 การวิจัยระยะที่ 3	33
บทที่ 4 ผลการวิจัยและอภิปรายผลการวิจัย	35
4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	35
4.2 ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล	36
4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล การวิจัยระยะที่ 1	37

4.4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล การวิจัยระยะที่ 2	58
4.5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล การวิจัยระยะที่ 3	65
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	70
5.1 สรุปผลการวิจัย	70
5.2 อภิปรายผล	80
5.3 ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้	84
5.4 ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป	84
บรรณานุกรม	86
ภาคผนวก ก เครื่องมือการวิจัย	90
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย เรื่อง สภาพการอ่าน และวัฒนธรรมการอ่าน ของเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาในเขตภาคกลาง	91
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย เรื่อง บทบาทของครูในการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่าน ให้กับเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาในเขตภาคกลางเพื่อสร้างทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต	97
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย เรื่อง บทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมวัฒนธรรม การอ่านให้กับเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาในเขตภาคกลางเพื่อสร้างทักษะการเรียนรู้ ตลอดชีวิต	103
ภาคผนวก ข	109
รายชื่อผู้เข้าร่วมสนทนา	110
ประวัติผู้วิจัย	112

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
4.17 แสดงค่าความถี่ และค่าร้อยละของครูที่ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามวุฒิการศึกษา	45
4.18 แสดงค่าความถี่ และค่าร้อยละของครูที่ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามประสบการณ์ในการสอน	46
4.19 แสดงค่าความถี่ และค่าร้อยละของครูที่ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามตำแหน่งทางการบริหารในโรงเรียน	46
4.20 แสดงค่าความถี่ และค่าร้อยละของครูที่ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามตำแหน่งวิทยะฐานะ	46
4.21 แสดงค่าความถี่ และค่าร้อยละของครูที่ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามการจัดเก็บข้อมูลของนักเรียนเกี่ยวกับการอ่าน	47
4.22 แสดงค่าความถี่ และค่าร้อยละของครูที่ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามกิจกรรมใดที่ท่าน จัดให้กับนักเรียนเพื่อสร้างวัฒนธรรมการอ่าน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	47
4.23 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน บทบาทของครูการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านเพื่อสร้างทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้กับนักเรียนระดับประถมศึกษา ในเขตภาคกลาง	48
4.24 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัญหาของครูการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านเพื่อสร้างทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้กับนักเรียนระดับประถมศึกษา ในเขตภาคกลาง	49
4.25 แสดงค่าความถี่ และค่าร้อยละของผู้ปกครองที่ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ	50
4.26 แสดงค่าความถี่ และค่าร้อยละของผู้ปกครองที่ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามการเป็นผู้ปกครองของนักเรียนประจำชั้นเรียน	50
4.27 แสดงค่าความถี่ และค่าร้อยละของผู้ปกครองที่ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามวุฒิการศึกษา	51
4.28 แสดงค่าความถี่ และค่าร้อยละของผู้ปกครองที่ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอาชีพ	51
4.29 แสดงค่าความถี่ และค่าร้อยละของผู้ปกครองที่ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามกิจกรรมที่ทำเวลาว่าง	52
4.30 แสดงค่าความถี่ และค่าร้อยละของผู้ปกครองที่ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามใช้เวลาในการอ่านหนังสือในแต่ละวัน	52
4.31 แสดงค่าความถี่ และค่าร้อยละของผู้ปกครองที่ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามแหล่งข้อมูล	53

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
4.32 แสดงค่าความถี่ และค่าร้อยละของผู้ปกครองที่ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามการอ่านหนังสือเล่มเดียวกับบุตรหลาน	53
4.33 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน บทบาทของผู้ปกครองการส่งเสริม วัฒนธรรมการอ่านเพื่อสร้างทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้กับนักเรียนระดับ ประถมศึกษา ในเขตภาคกลาง	54
4.34 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัญหาของผู้ปกครองในการส่งเสริม วัฒนธรรมการอ่านให้กับเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาในเขตภาคกลาง เพื่อสร้างทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต	56
4.35 แสดงค่าความถี่ของข้อเสนอแนะเพิ่มเติมด้านการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่าน เพื่อสร้างทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้กับนักเรียนระดับประถมศึกษา ในเขตภาคกลาง ที่ได้จากแบบสอบถามปลายเปิด (ชุดของนักเรียน)	57
4.36 แสดงค่าความถี่ของข้อเสนอแนะเพิ่มเติมด้านการส่งเสริมวัฒนธรรม การอ่านเพื่อสร้างทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้กับนักเรียนระดับประถมศึกษา ในเขตภาคกลาง ที่ได้จากแบบสอบถามปลายเปิด (ชุดของครู)	57
4.37 แสดงค่าความถี่ของข้อเสนอแนะเพิ่มเติมด้านการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่าน เพื่อสร้างทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้กับนักเรียนระดับประถมศึกษา ในเขตภาคกลาง ที่ได้จากแบบสอบถามปลายเปิด (ชุดของผู้ปกครอง)	58
4.38 แสดงผลการวิเคราะห์ TOWS Matrix การส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่าน เพื่อสร้างทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้กับนักเรียนระดับประถมศึกษา ในเขตภาคกลาง ด้าน WT	61
4.39 แสดงผลการวิเคราะห์ TOWS Matrix การส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่าน เพื่อสร้างทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้กับนักเรียนระดับประถมศึกษา ในเขตภาคกลาง ด้าน WO	62
4.40 แสดงผลการวิเคราะห์ TOWS Matrix การส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านเพื่อ สร้างทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้กับนักเรียนระดับประถมศึกษา ในเขตภาคกลาง ด้าน ST	63
4.41 แสดงผลการวิเคราะห์ TOWS Matrix การส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่าน เพื่อสร้างทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้กับนักเรียนระดับประถมศึกษา ในเขตภาคกลางด้าน SO	64
4.42 แนวทางที่ 1 การค้นหาต้นแบบการนักรอ่านในโรงเรียน	65
4.43 แนวทางที่ 2 การจัดมุมหนังสือที่บ้าน และที่ห้องเรียน	66
4.44 แนวทางที่ 3 การส่งเสริมการอ่านจากสื่อทุกประเภท	66
4.45 แนวทางที่ 4 ผู้ปกครอง และครูเป็นต้นแบบหรือแบบอย่างในการอ่าน	67
4.46 แนวทางที่ 5 โรงเรียนจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านอย่างต่อเนื่อง	67
4.47 แนวทางที่ 6 ทูกรายวิชาบูรณาการเรื่องการอ่าน และส่งเสริมการอ่าน	69

สารบัญภาพ

ภาพที่

2.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

หน้า

25

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญและที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย

การอ่านมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนามนุษย์ โดยเฉพาะในช่วงวัยเด็กซึ่งต้องมีพัฒนาการในด้านต่างๆ การเรียนรู้ของเด็กนั้นจะเรียนรู้ด้วยภาษาเป็นหลัก เพราะมนุษย์ทุกคนล้วนแต่สื่อสารกันด้วยภาษาทั้งสิ้น ไม่ว่าจะเป็นภาษาพูด ภาษาเขียน ซึ่งถือว่าเป็นทักษะที่จำเป็นสำหรับเด็กเป็นอย่างยิ่ง เพราะการอ่านเป็นการเปิดโลกทัศน์ของเด็กให้กว้างขึ้น เมื่อเด็กอ่านหนังสือออก เด็กก็สามารถวิเคราะห์ความหมาย ตีโจทย์เลข อ่านหนังสือ อ่านตำรา อ่านคู่มือ ต่างๆ ในชีวิตประจำวันได้ (อัจฉรา ประดิษฐ์. 2550 : 13-16) การอ่านหนังสือ จะช่วยทำให้เกิดความสำเร็จในการดำรงชีวิต เพราะการอ่านถือว่าเป็นรากฐานของการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ผู้ประสบความสำเร็จในชีวิตแทบทุกคนล้วนแต่ตระหนักถึงความสำคัญของการอ่าน เพราะการอ่านเป็นการพัฒนาชีวิต ฝึกสมองให้คิดเฉียบคมมากขึ้น ทำให้รู้ทันโลกทันคน รู้จักตนเอง การอ่านสามารถสร้างคนให้มีลักษณะหรือบุคลิกของการเป็นคนที่ดีกว้าง คิดลึกซึ้ง คิดรอบคอบ และสร้างสิ่งดีๆ ให้กับตนเองและสังคม

ในขณะที่สถิติการอ่านของคนไทยในปัจจุบันยังน้อยอยู่ จากการสำรวจการอ่านของนักเรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในปี 2549 ของกระทรวงศึกษาธิการ พบว่า โดยเฉลี่ยแล้วเด็กอ่านหนังสือรวม 360 บรรทัดต่อวัน ต่อคน หรือ 17 หน้าต่อคน หรือ 9 เล่มต่อเดือน ต่อคน เนื่องจากเด็กส่วนใหญ่ใช้เวลาไปกับการเล่นคอมพิวเตอร์ การดูโทรทัศน์มากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ผลสำรวจของเอแบคโพลล์ (2549) พบว่าเด็กไทยไม่อ่านหนังสือ แต่ชื่นชอบ การคุยโทรศัพท์ การเล่นอินเทอร์เน็ต ซึ่งสื่อเหล่านี้ใช้ความพยายามน้อยกว่าการอ่านหนังสือแต่รับรู้ผลได้เร็วกว่า และจากการสำรวจการอ่านหนังสือของประชากร พ.ศ. 2554 ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารพบว่า คนไทยอายุตั้งแต่ 6 ปีขึ้นไป มีอัตราการอ่านหนังสือร้อยละ 68.6 ผู้ชายมีอัตราการอ่านหนังสือสูงกว่าผู้หญิงเล็กน้อย (ร้อยละ 68.8 และ 68.4 ตามลำดับ) และเมื่อเปรียบเทียบกับการสำรวจที่ผ่านมา พบว่า อัตราการอ่านหนังสือเพิ่มขึ้นเล็กน้อยจากปี 2551 ทั้งผู้ชายและผู้หญิง (สำนักงานสถิติแห่งชาติ. 2554) ซึ่งทำให้ผลการสำรวจของ World Economic Forum – WEF ในรายงาน The Global Competitiveness Report 2013-2014 พบว่าประเทศไทยถูกจัดอันดับคุณภาพการศึกษาต่ำกว่าประเทศในกลุ่มอาเซียน และจากโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (Programme for International Student Assessment หรือ PISA) ซึ่งโครงการประเมินผลการศึกษาของประเทศสมาชิกองค์การเพื่อความร่วมมือและพัฒนาทางเศรษฐกิจ (Organisation for Economic Co-operation and Development หรือ OECD) ได้ทำการสำรวจว่าระบบการศึกษาของประเทศต่างๆ ได้เตรียมเยาวชนของประเทศให้พร้อมสำหรับการใช้ชีวิตและการมีส่วนร่วม

ร่วมในสังคมในอนาคตเพียงพอหรือไม่ โดย PISA เน้นการประเมินสมรรถนะของนักเรียนวัย 15 ปี ที่จะใช้ความรู้และทักษะเพื่อเผชิญกับโลกในชีวิตจริงมากกว่าการเรียนรู้ตามหลักสูตรในโรงเรียน ในด้านการอ่าน คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ ซึ่งผลการประเมินด้านการอ่านของประเทศไทยพบว่า นักเรียนไทยมีคะแนนเฉลี่ยการอ่าน 441 คะแนน ซึ่งจากผลการประเมินคะแนนยังต่ำกว่า ค่าเฉลี่ยของ OECD และถูกจัดอยู่ในกลุ่มเดียวกับนักเรียนจากเซอร์เบีย สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ ซิลิ คอสตาริกา โรมานี และ บัลแกเรีย (โครงการ PISA ประเทศไทย สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. 2556,17) และสาเหตุที่ทำให้ผลการทดสอบ PISA ของไทยตกต่ำ คือ 1) ทักษะความสามารถในการอ่านและการเขียน (ภาษาไทย) อยู่ในระดับต่ำ 2) การเรียนการสอนจริงที่เกิดขึ้นในห้องเรียนไม่สามารถพัฒนากระบวนการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน 3) รูปแบบข้อสอบของ PISA แตกต่างจากข้อสอบที่นักเรียนเคยทดสอบ 4) นักเรียน ครู ผู้บริหาร และสังคมส่วนใหญ่ ยังไม่รู้จัก PISA (ธงชัย ชิวปรีชา. 2557)

ปัญหาที่ทำให้ไม่สามารถอ่านและเขียนได้อาจมาจากหลายสาเหตุ เช่น ปัญหาด้านครอบครัว ความพร้อมและระดับสติปัญญาของเด็ก วิธีการสอนของครู รวมถึงการเอาใจใส่ของผู้ปกครอง ซึ่งมีผลการศึกษาชี้ชัดว่า นักเรียนจะเรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้น ถ้าผู้ปกครองร่วมดูแลเอาใจใส่ด้วยความรักและความเข้าใจ อ่านหนังสือร่วมกับบุตรหลานของตนสม่ำเสมอ เราจะเห็นได้ว่าผู้ปกครองมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งต่อการเรียนรู้ของบุตรหลานโดยเฉพาะในช่วงวัยเริ่มเรียน แต่ในสภาพปัจจุบันจะเห็นว่าพ่อแม่พยายามเคี่ยวเข็ญให้ลูกที่ยังเป็นนักเรียน ที่ยังเป็นนักศึกษาอยู่อ่านหนังสือ เพื่อที่จะสามารถให้ทำข้อสอบได้คะแนนดี เพราะฉะนั้น การอ่านจึงกลายเป็นเครื่องมือเพื่อให้เรียนให้สำเร็จการศึกษาเท่านั้น ซึ่งจะพบว่าหลายคนเมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วจะไม่ค่อยอ่านหนังสือ หรือเมื่อสอบเสร็จก็จะไม่อ่านหนังสืออีกต่อไป หรือจะอ่านก็เมื่อมีความจำเป็นที่จะต้องใช้งานเท่านั้น ดังนั้นจึงทำให้มองเห็นความจำเป็นในเรื่องของการอ่านน้อยลง เพราะส่วนใหญ่คิดว่าการอ่านจะเป็นเครื่องมือที่ทำให้ได้มาซึ่งวุฒิการศึกษา แต่ไม่เห็นว่ามีมีความสำคัญหรือความจำเป็นที่จะต้องอ่านเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต นอกจากนี้ยังมีปัจจัยอื่นๆ ที่ส่งผลต่อการอ่านและทำให้ความสำคัญของการอ่านน้อยลงไป เนื่องจากอิทธิพลของเทคโนโลยีต่างๆ โดยเฉพาะ iPad Tablet และ Smartphone ได้เข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตประจำวันทำให้แย่งเวลาในการอ่านหนังสือ เพราะเด็กส่วนใหญ่จะใช้ iPad Tablet และ Smartphone เล่นเกมส์ หรือเพื่อความบันเทิงมากกว่าที่จะใช้อ่านหนังสือ

การอ่านเป็นทักษะพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับเด็กนักเรียนเพราะเด็กนักเรียนต้องอ่านหนังสือด้วยความเข้าใจเพื่อจะเข้าใจวิชาต่างๆทั้งหมด และความเข้าใจก็เป็นส่วนที่สำคัญของการเรียนรู้ การทำให้นักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาอ่านหนังสือได้ตั้งแต่แรก เป็นวิธีการที่สำคัญที่สุด เพราะถ้าหากเด็กที่อ่านหนังสือไม่ออก หรืออ่านไม่ได้ตั้งแต่ในระดับประถมศึกษาจะส่งผลต่อการเรียนรู้เรื่องต่างๆ และพัฒนาทักษะอื่นได้ยากจะทำให้เด็กล้าหลังตามคนอื่นไม่ทัน เพราะเมื่อเด็กอ่านไม่ออก จะส่งผลให้เด็กเขียนไม่ได้ วิเคราะห์ไม่เป็น และส่งผลต่อการเรียนในระดับอื่นๆ นอกจากนี้ยังทำให้เด็กขาดทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต

การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 จะเน้นที่ผู้เรียนเป็นสำคัญ องค์กรความร่วมมือเพื่อทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (Partnership for 21st Century Skill) หรือเรียกย่อๆ ว่าเครือข่าย P21 เห็นความ

จำเป็นที่เด็กและเยาวชนจำเป็นที่จะต้องมีทักษะสำหรับการออกไปดำรงชีวิตจึงได้พัฒนาวิสัยทัศน์และกรอบความคิดเพื่อการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ขึ้น ที่เรียกว่า ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม หรือ 3R และ 4C ซึ่งมีองค์ประกอบที่สำคัญคือ 3R ประกอบด้วย การอ่าน (Reading) การเขียน (Writing) และ คณิตศาสตร์ (Arithmetic) 4C ประกอบด้วย การคิดวิเคราะห์ (Critical Thinking) การสื่อสาร (Communication) การร่วมมือ (Collaboration) และความคิดสร้างสรรค์ (Creativity) รวมถึงทักษะชีวิตและอาชีพ ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อสารและเทคโนโลยี (วิจารณ์ พานิช, 2556) ดังนั้นนักเรียนจะต้องได้รับการพัฒนาให้มีทักษะในศตวรรษที่ 21 โดยเฉพาะทักษะด้านการอ่านถือเป็นทักษะที่สำคัญเพราะจะทำให้เด็กมีความรู้ ความเข้าใจในเนื้อหาทางวิชาการ เพื่อที่จะได้นำความรู้ไปคิดอย่างมีวิจารณญาณ สามารถแก้ไขปัญหา สามารถคิดสร้างสรรค์ และติดต่อสื่อสารกับคนอื่นได้ จะเห็นได้ว่าการอ่านมีบทบาทสำคัญต่อการศึกษาเล่าเรียนทุกระดับ เพราะการเรียนรู้นอกจากเรียนในห้องเรียนแล้วยังต้องจำเป็นที่จะแสวงหาความรู้ในห้องเรียน ต้องรู้จักอ่านด้วยตนเองจากสื่อประเภทต่างๆ เช่น หนังสือ วารสาร สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น การอ่านถือเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะส่งผลกระทบต่อคุณภาพในการเรียนรู้ของผู้เรียน หากปล่อยปละละเลยไม่มีการพัฒนาแก้ไขในแนวทางที่ถูกต้องตั้งแต่เริ่มแรก ก็คงยากที่จะพัฒนาผู้เรียนให้ก้าวเดินต่อไปอย่างมีคุณภาพได้

อย่างไรก็ตามเมื่อมีการรณรงค์ให้เด็กอ่านออก หรืออ่านหนังสือได้แล้ว สิ่งที่ควรคำนึงถึงอีกประเด็น คือต้องฝึกให้เด็กมีนิสัยรักการอ่าน มีวัฒนธรรมการอ่าน ถ้าเด็กไม่มีนิสัยรักการอ่านที่ยั่งยืน ไม่รู้จักเลือกสิ่งที่อ่าน ไม่เห็นความสำคัญของการอ่าน จะส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของเด็ก และคุณภาพการศึกษาของประเทศ ดังนั้นจะเห็นว่ารัฐบาลได้เห็นความสำคัญของการอ่าน และมองเห็นสภาพปัญหาของการอ่านของคนไทย จึงได้รณรงค์ให้มีการอ่านมากขึ้น จึงมีการกำหนดนโยบายที่ส่งเสริมให้ ประชาชนรักการอ่านอย่างจริงจัง และเมื่อวันที่ 5 สิงหาคม 2552 มีมติคณะรัฐมนตรีให้การส่งเสริมการอ่านเป็นวาระแห่งชาติ โดยกำหนดให้วันที่ 2 เมษายนของทุกปีเป็นวันรักการอ่าน และในปี 2552-2561 เป็นทศวรรษแห่งการอ่านของประเทศ

การเกิดวัฒนธรรมจะเกิดขึ้นโดยการเรียนรู้ของมนุษย์ ซึ่งเกิดการถ่ายทอดและเรียนรู้จากกันโดยไม่รู้ตัว ในลักษณะของการซึมซับจนทำให้สิ่งนั้นดำรงอยู่ได้กลายเป็นวัฒนธรรม แต่ในปัจจุบันการอ่าน และการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านสำหรับเด็กนักเรียนนั้นเกิดขึ้นอย่างเป็นทางการโดยจะมีการบูรณาการในชั้นเรียน ในช่วงเวลาสั้นๆที่ไม่ใช่หลักประกันว่าจะเกิดวัฒนธรรมการอ่านขึ้นเพราะกิจกรรมเหล่านี้ส่วนใหญ่เกิดขึ้นภายใต้ความสัมพันธ์เชิงอำนาจระหว่างครูกับนักเรียนเพราะฉะนั้นวัฒนธรรมการอ่านยากที่จะเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง(อรศรี งามวิทย์พงศ์, 2556 : 170) ถึงแม้ว่าภาครัฐและเอกชนของไทยตระหนักเรื่องปัญหาคนไทยอ่านหนังสือน้อย และจัดให้มีโครงการส่งเสริมการอ่านให้กับประชาชน จัดนิทรรศการต่างๆ แต่โครงการทั้งหมดที่ทำกันมายังไม่สามารถเข้าถึงประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศได้ (วิทยากร เชียงกุล, 2556 : 149-150) ดังนั้นผู้วิจัยจึงเห็นความจำเป็นที่จะต้องหากลยุทธ์และรูปแบบที่เหมาะสมเพื่อแก้ไขปัญหาแบบองค์รวมจึงจะสร้างวัฒนธรรมการอ่านให้กับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาเพื่อสร้างทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพราะการอ่านจะช่วยเชื่อมโยงข้อมูล เรื่องราวต่างๆ ให้เด็กเข้าใจมากขึ้น ซึ่งส่งผลกระทบต่อพัฒนาการเรียนรู้ของเด็ก และการอ่านจะทำให้เรียนรู้เรื่องราวต่างๆ ได้อย่างรวดเร็ว

เพราะหากเด็กอ่านหนังสือไม่ออกมักจะเสียเปรียบกลายเป็นคนล้าหลัง ไม่ทันโลก ทันเหตุการณ์ อาจจะถูกหลอก และเสียรู้คนอื่นได้อย่าง เพราะในชีวิตประจำวันทุกคนต้องอาศัยการอ่านเพื่อดำรงชีวิต เช่นการอ่านรายละเอียดของสินค้าอุปโภคบริโภค การอ่านป้ายประกาศต่างๆ การอ่านคู่มือของอุปกรณ์ต่างๆ เพื่อใช้งาน เป็นต้น (อัจฉรา ประดิษฐ์. 2550 : 14-15) อย่างไรก็ตามเมื่อมีการรณรงค์ให้เด็กอ่านออก หรืออ่านหนังสือได้แล้ว สิ่งที่ต้องคำนึงถึงอีกประเด็น คือต้องฝึกให้เด็กมีนิสัยรักการอ่าน มีวัฒนธรรมการอ่าน ถ้าเด็กไม่มีนิสัยรักการอ่านที่ยั่งยืน ไม่รู้จักเลือกสิ่งที่อ่าน ไม่เห็นความสำคัญของการอ่าน จะส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของเด็ก และคุณภาพการศึกษาของประเทศ ดังนั้นจะเห็นว่ารัฐบาลได้มองเห็นสภาพปัญหาของการอ่านของคนไทย จึงได้รณรงค์ให้มีการอ่านมากขึ้น จึงมีการกำหนดนโยบายที่ส่งเสริมให้ ประชาชนรักการอ่านอย่างจริงจัง และเมื่อวันที่ 5 สิงหาคม 2552 มีมติคณะรัฐมนตรีให้การส่งเสริมการอ่านเป็นวาระแห่งชาติ โดยกำหนดให้วันที่ 2 เมษายนของทุกปีเป็นวันรักการอ่าน และในปี 2552-2561 เป็นทศวรรษแห่งการอ่านของประเทศ ดังนั้นผู้วิจัยจึงเห็นว่าในการสร้างนิสัยรักการอ่านและสร้างให้เด็กมีวัฒนธรรมการอ่านนั้น ควรสร้างและปลูกฝังตั้งแต่ยังเป็นเด็ก และปลูกฝังอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดเป็นนิสัยที่หยั่งลึกในพฤติกรรม ซึ่งจะส่งผลให้เกิดการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต และเกิดเป็นวัฒนธรรมการอ่านที่ยั่งยืนขึ้นในประเทศไทย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาวัฒนธรรมการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาในเขตภาคกลาง
2. เพื่อศึกษาบทบาทของครูในการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านเพื่อสร้างทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้กับนักเรียนระดับประถมศึกษา ในเขตภาคกลาง
3. เพื่อศึกษาบทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านเพื่อสร้างทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้กับนักเรียนระดับประถมศึกษา ในเขตภาคกลาง
4. เพื่อทำการวิเคราะห์ (SWOT Analysis) การส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านเพื่อสร้างทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้กับนักเรียนระดับประถมศึกษา ในเขตภาคกลาง
5. เพื่อหาแนวทางการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านเพื่อสร้างทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้กับนักเรียนระดับประถมศึกษา ในเขตภาคกลาง

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

- 1) ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในระยะที่ 1 แบ่งออกเป็น 3 กลุ่มดังนี้
 - กลุ่มที่ 1 นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในเขตภาคกลางจำนวน 967,938 คน กระทรวงศึกษาธิการ (2558).
 - กลุ่มที่ 2 ผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 967,938 คน
 - กลุ่มที่ 3 ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในเขตภาคกลางจำนวน จำนวน 62,027 คน กระทรวงศึกษาธิการ (2558)

2) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยระยะที่ 1 การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างใช้สูตรของทาโรยามาเน ส่วนการเลือกกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Sampling) ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

กลุ่มที่1 นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในเขตภาคกลางจำนวน 400 คน

กลุ่มที่2 ผู้ปกครอง จำนวน 400 คน

กลุ่มที่3 ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในเขตภาคกลางจำนวน จำนวน 400 คน

การวิจัยในระยะที่ 2 ทำการวิเคราะห์ (SWOT Analysis) โดยการมีส่วนร่วม กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ที่ใช้ในการวิจัยในระยะที่ 2 ได้แก่ กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ ที่มาให้ความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะ ซึ่งต้องมาให้สัมภาษณ์ และร่วมการสนทนากลุ่ม ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เพื่อให้ได้ผู้ทรงคุณวุฒิตามองค์ประกอบที่ผู้วิจัยกำหนดและเป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถ และมีประสบการณ์สูง และมีผลงานที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมการส่งเสริมการอ่าน การส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่าน จำนวน10 กลุ่มครูผู้สอนที่มีผลงานเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน หรือการสร้างวัฒนธรรมการส่งเสริมการอ่าน จำนวน 10 คน กลุ่มผู้ปกครอง จำนวน 10 คน นักเรียนจำนวน 10 คน รวมทั้งสิ้น 40 คน

การวิจัยระยะที่ 3 นำเสนอร่างแนวทาง การส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านเพื่อสร้างทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้กับนักเรียนระดับประถมศึกษา ในเขตภาคกลางไปจัดประชุมระดมสมองโดยมีผู้ร่วมอภิปรายในกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 10 คน กลุ่มนักเรียน จำนวน 10 คน กลุ่มผู้ปกครอง จำนวน 10 และครู จำนวน 10 คน เพื่อพิจารณาแนวทางการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านเพื่อสร้างทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้กับนักเรียนระดับประถมศึกษา ในเขตภาคกลาง

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบสภาพการอ่าน และวัฒนธรรมการอ่านของเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาในเขตภาคกลาง
2. ทำให้ทราบบทบาทของโรงเรียนในการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านให้กับเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาในเขตภาคกลางเพื่อสร้างทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต
3. ทำให้ทราบบทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านให้กับเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาในเขตภาคกลางเพื่อสร้างทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต
4. ทำให้ทราบจุดแข็ง จุดอ่อน อุปสรรค และโอกาส ในการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านเพื่อสร้างทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้กับนักเรียนระดับประถมศึกษา ในเขตภาคกลาง
5. ได้แนวทางที่เหมาะสมในการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านให้กับเด็กนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาในเขตภาคกลางเพื่อสร้างทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต
6. ได้ข้อมูลหรือสารสนเทศที่นำไปแก้ปัญหาในการดำเนินงานการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่าน ให้กับพ่อแม่ ผู้ปกครอง และโรงเรียนได้

7. ผู้ปกครอง และโรงเรียน มีแนวทางในการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านเพื่อสร้างทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้กับเด็กนักเรียน ซึ่งจะนำไปสู่การ ประยุกต์ใช้ให้เกิดผลในทางปฏิบัติ

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. วัฒนธรรมการอ่าน หมายถึง พฤติกรรมการอ่านอย่างต่อเนื่อง จนกลายเป็นนิสัยของบุคคลผู้นั้น และเห็นความสำคัญของการอ่าน เกิดความเพลิดเพลินที่จะอ่าน เกิดความมุ่งมั่นที่จะอ่าน และอ่านจนเป็นนิสัย
2. สภาพการอ่าน หมายถึง สภาพการกระทำของนักเรียนที่เกี่ยวกับการอ่าน หรือการแสดงพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน
3. การเรียนรู้ตลอดชีวิต หมายถึง การเรียนรู้ทุกรูปแบบของนักเรียนที่นอกเหนือจากการเรียนในชั้นเรียน
4. นักเรียน หมายถึง นักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษา ปีที่ 1-6 ของโรงเรียนประถมศึกษาที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตภาคกลาง
5. โรงเรียน หมายถึง โรงเรียนที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตภาคกลาง

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่องการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านเพื่อสร้างทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้กับนักเรียนระดับประถมศึกษา ในเขตภาคกลาง ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาหลักการ แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจากเอกสารสิ่งพิมพ์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เพื่อประมวลเป็นความรู้พื้นฐาน และกรอบแนวคิด โดยแบ่งเนื้อหาที่จะศึกษาออกเป็นลำดับดังนี้

1. ความหมายของการอ่าน
2. ความสำคัญของการอ่าน
3. จุดมุ่งหมายของการอ่าน
4. การส่งเสริมการอ่าน
5. แนวคิดเกี่ยวกับการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่าน
6. นโยบายรัฐบาลต่อการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่าน
7. การส่งเสริมการอ่านในประเทศไทย
8. งานวิจัยในประเทศ
9. งานวิจัยในต่างประเทศ
10. กรอบแนวคิดในการวิจัย

ความหมายของการอ่าน

การอ่าน หมายถึง ว่าตามตัวหนังสือ ถ้าออกเสียงด้วยเรียกว่าการอ่านออกเสียง ถ้าไม่อ่านออกเสียงเรียกว่า อ่านในใจ สังเกตหรือพิจารณาดูเพื่อให้เข้าใจ เช่น อ่านสีหน้า อ่านริมฝีปาก อ่านใจ (ราชบัณฑิตยสถาน. 2546 : 1365)

เกศรินทร์ ชุ่มจิตต์ (2551: 6) ได้ให้ความหมายของการอ่านว่า เป็นกระบวนการตีความหมายของลายลักษณ์อักษรจากการที่ผู้เขียนถ่ายทอดมาแล้วแปลเป็นความคิดทำให้มีความรู้ความเข้าใจ มีความรู้จากการอ่าน และสามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้

แมนมาศ ขวลิต (2539: 243) การอ่าน หมายถึงพฤติกรรมหรือกระบวนการ หรือความพยายามทางสมองเพื่อให้เข้าถึงเนื้อหาสาระซึ่งแสดงออกโดยใช้สายตาที่เป็นลายลักษณ์อักษรที่มองเห็น หรือในกรณีและผู้พิจารณาทางสายตาที่เป็นลายลักษณ์อักษรหรือรหัสบนที่ใช่มือคลำ

รูบิน (Rubin, 1993 : 6-7) การอ่าน หมายถึงกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับอารมณ์ ความรู้สึก ความเข้าใจในสิ่งที่อ่าน และเป็นการรับรู้ของกระบวนการคิดเพื่อสื่อความหมายของสัญลักษณ์จากเรื่องี่อ่าน

แฮร์ริส และสมิท (Harris and Smith, 1986: 55) การอ่าน หมายถึง รูปแบบของการสื่อสารเป็นการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างความคิด ระหว่างผู้เขียนกับผู้อ่าน โดยผ่านตัวหนังสือหรือสัญลักษณ์ซึ่งผู้อ่านจะรับรู้จากตัวอักษร และจะค้นหาความหมายจากคำหรือสัญลักษณ์ดังกล่าว

การอ่าน คือ กระบวนการที่ผู้อ่านรับรู้สารซึ่งเป็นความรู้ ความคิด ความรู้สึก และ ความคิดเห็นที่ผู้เขียนถ่ายทอดออกมาเป็นลายลักษณ์อักษร การที่ผู้อ่านจะเข้าใจสารได้มากน้อยเพียงไร ขึ้นอยู่กับประสบการณ์และความสามารถในการใช้ความคิด (มณีรัตน์ สุกโชติรัตน์. 2547 : 18)

การอ่าน หมายถึง การเข้าใจ ความหมายของคำ สัญลักษณ์ เครื่องหมาย รูปภาพ อักษร การอ่านเป็นการถ่ายทอดความหมายจนเกิดกระบวนการคิด เพื่อช่วยในการพิจารณาหรือนำความคิดที่ได้ออกมาเพื่อประโยชน์ในด้านต่างๆ ต่อไป เช่น ด้านการศึกษา ด้านการทำงาน ด้านการใช้ชีวิตประจำวัน (อาทิตยา เผ่าพงศ์คล้าย. 2553 : 12)

กล่าวโดยสรุป การอ่านเป็นกระบวนการรับรู้ความคิดระหว่างผู้เขียนกับผู้อ่านโดยผ่านสัญลักษณ์ตัวอักษร และแปลความหมายซึ่งจะต้องใช้ทักษะความสามารถมาผสมผสานกับประสบการณ์เดิมของผู้อ่านที่มีอยู่จึงจะสามารถวิเคราะห์ แปลความหมายได้และสามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้

ความสำคัญของการอ่าน

การอ่านเป็นสิ่งสำคัญมากในการดำเนินชีวิตประจำวัน เพราะโลกปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในทุกๆด้าน จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องติดตามข่าวสารและเหตุการณ์สอดคล้องกับความเป็นไปของโลก การอ่านจึงมีความสำคัญ ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2546 : 188 ; สำนักวิชาการ และมาตรฐานการศึกษา. 2546 : 7 ; อัจฉรา ประดิษฐ์. 2550 : 19-24 ; บุซบง ดุงคเวโรจน์. 2553 : 15-17)

1. การอ่านเป็นทักษะพื้นฐานที่จำเป็นอย่างยิ่งต่อการเรียนรู้และการพัฒนาชีวิต
2. การอ่านเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ โดยเฉพาะผู้ที่อยู่ในวัยที่ศึกษาเล่าเรียน
3. การอ่านเป็นเครื่องมือสืบทอดมรดกทางวัฒนธรรมของคนรุ่นหนึ่งไปสู่รุ่นต่อไป
4. การอ่านเป็นเครื่องมือในการแก้ปัญหาและพัฒนาทางสังคม
5. การอ่านเป็นการส่งเสริมให้คนมีความคิด ความสามารถ และฉลาดรอบรู้เพราะประสบการณ์ที่ได้จากการอ่านเมื่อเก็บสะสมจะทำให้เป็นคนฉลาด และมีสติปัญญา
6. การอ่านเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพเพราะสามารถที่จะนำความรู้ที่ได้ไปพัฒนาตนเองได้
7. การอ่านช่วยให้รับรู้ในสิ่งที่อยากรู้ หรือรับข้อมูลได้
8. การอ่านทำให้เกิดการเรียนรู้ทางวิชาการ และสามารถนำไปพัฒนาศักยภาพของผู้อ่านได้
9. การอ่านจะทำให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ และเกิดจินตนาการใหม่ๆ
10. การอ่านช่วยอำนวยความสะดวกในเรื่องต่างๆของชีวิตประจำวันทำให้ได้ข้อมูลประกอบการตัดสินใจได้
11. การอ่านช่วยในการสร้างแรงบันดาลใจ คนที่ประสบความสำเร็จมักชอบอ่านหนังสือ การอ่านหนังสือทำให้เขาเกิดความคิด เกิดแรงบันดาลใจ เกิดความมานะที่จะต่อสู้สิ่งต่างๆ โดยเฉพาะ การอ่านหนังสือประเภท ชีวประวัติบุคคลสำคัญของโลก

กล่าวโดยสรุป ความสำคัญของการอ่าน จะก่อประโยชน์มากมายมหาศาลทั้งในด้านการเรียนรู้ ทั้งในระบบ และนอกระบบ โดยเฉพาะการเรียนรู้ตลอดชีวิต การอ่านจะทำให้คนสามารถพัฒนาตนเอง ทั้งด้านสติปัญญา อารมณ์ ทำให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ ช่วยให้เกิดความเข้าใจกับบุคคลอื่นๆ ตลอดจนเป็นเครื่องมือในการสืบทอดมรดก เป็นเครื่องมือในการพัฒนาระบบการเมือง การปกครอง ศาสนา ช่วยในการพัฒนาระบบสื่อสารช่วยผ่อนคลายความเครียด และ การใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

จุดมุ่งหมายของการอ่าน

การอ่านมีจุดมุ่งหมาย ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2546 : 9)

1. อ่านเพื่อความรู้ ได้แก่ การอ่านจากหนังสือตำราทางวิชาการ สารคดีทางวิชาการ การวิจัยประเภทต่าง ๆ หรือการอ่านผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ควรอ่านอย่างหลากหลาย เพราะความรู้ในวิชาหนึ่ง อาจนำไปช่วยเสริมในอีกวิชาหนึ่งได้
2. อ่านเพื่อความบันเทิงได้แก่ การอ่านจากหนังสือประเภทสารคดีท่องเที่ยว นวนิยาย เรื่องสั้น เรื่องแปล การ์ตูน บทประพันธ์ บทเพลง แม้จะเป็นการอ่านเพื่อความบันเทิง แต่ผู้อ่านจะได้ความรู้ที่สอดแทรกอยู่ในเรื่องด้วย
3. อ่านเพื่อทราบข่าวสารความคิด ได้แก่ การอ่านจากหนังสือประเภทบทความ บทวิจารณ์ ข่าว รายงานการประชุม ถ้าจะให้เกิดประโยชน์อย่างแท้จริงต้องเลือกอ่านให้หลากหลาย ไม่เจาะจงอ่านเฉพาะสื่อ ที่นำเสนอตรงกับความคิดของตน เพราะจะทำให้ได้มุมมอง ที่กว้างขึ้น ช่วยให้มีความรู้ที่แตกต่างอื่น ๆ มาประกอบการวิจารณ์ วิเคราะห์ที่ได้หลายมุมมองมากขึ้น
4. อ่านเพื่อจุดประสงค์เฉพาะทางแต่ละครั้ง ได้แก่ การอ่านที่ไม่ได้เจาะจง แต่เป็นการอ่านในเรื่องที่ตนสนใจ หรืออยากรู้ เช่น การอ่านประกาศต่าง ๆ การอ่านโฆษณา แผ่นพับ ประชาสัมพันธ์ สลากยา ข่าวสังคม ข่าวบันเทิง ข่าวกีฬา การอ่านประเภทนี้มักใช้เวลาไม่นาน ส่วนใหญ่เป็นการอ่านเพื่อให้ได้ความรู้และนำไปใช้ หรือนำไปเป็นหัวข้อสนทนา เชื่อมโยงการอ่าน สู่การวิเคราะห์ และคิดวิเคราะห์ บางครั้งก็อ่านเพื่อใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์

ความสนใจในการอ่าน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2549, หน้า 6) ได้กล่าวถึงความสนใจในการอ่านควรมีสิ่งที่จะกล่าวต่อไปนี้

1. มีความสนใจในการอ่านหนังสือ อ่านหนังสือจนเป็นกิจวัตรประจำวัน อ่านหนังสือทุกวันอย่างมีความสุข อ่านติดต่อกันเป็นเวลานานได้ อ่านหนังสือทุกประเภทของนักเขียนทุกคน ไม่ว่าจะหนังสือเก่าหรือใหม่ก็ตาม
2. รู้จักวิธีการอ่านหนังสือให้ได้เร็ว
3. มีประสบการณ์เพียงพอที่จะเข้าใจและซาบซึ้งกับความหมายของเนื้อเรื่อง

4. ติดตามความเคลื่อนไหวทางวิทยาการต่างๆ และติดตามวงการหนังสืออยู่เสมอมีความรู้เรื่องหนังสือ รู้จักลักษณะและประเภทของหนังสือ สามารถเลือกหนังสือได้ตรงกับความต้องการและความสนใจ

5. มีวิจารณ์งานในการอ่าน คือ อ่านอย่างไตร่ตรองก่อนที่จะเชื่อหรือไม่เชื่ออย่างมีเหตุผล มีใจกว้างในการรับฟัง

วิธีการสร้างความสนใจในการอ่าน

การสร้างควมสนใจในการอ่าน มีวิธีการดังนี้ (แมนมาส ซวลิต. 2546: 19-32)

1. การสร้างความสนใจในการอ่านให้เกิดขึ้นแก่ตนเอง การสร้างความสนใจในการอ่านเป็นหน้าที่ของทุกคนที่พึงสร้าง การอ่านไม่ใช่ทักษะที่เกิดขึ้นโดยธรรมชาติเพราะฉะนั้นจะต้องฝึกฝน เมื่อพบคำศัพท์ที่ยากก็ไม่ควรทอดทิ้ง การมีประสบการณ์ในชีวิตจะช่วยให้อ่านหนังสือบางเล่มเข้าใจได้ง่ายขึ้น

2. การสร้างความสนใจแก่เด็กในบ้านผู้ที่เป็นพ่อแม่ผู้ปกครองจะต้องอ่านหนังสือ และจัดหาหนังสือที่ตีมาไว้ในบ้าน เมื่อลูกยังเด็ก ควรฝึกให้ลูกรับรู้ความหมายจากสิ่งต่าง ๆ เช่นการร้องเพลง การพูด การดูภาพ การเล่าเรื่องที่สนุก และหัดให้ลูกดูภาพจากหนังสือ เมื่อลูกไปโรงเรียนก็ควรช่วยลูกหัดอ่าน และพาเด็กไปรู้จักแหล่งหนังสือ สร้างทัศนคติที่ถูกต้องเกี่ยวกับการซื้อหนังสือ เป็นต้น

3. การสร้างความสนใจแก่นักเรียน การที่เด็กจะมีนิสัยไม่รักการอ่าน อาจเนื่องจากขาดทัศนคติที่ดีเกี่ยวกับการอ่าน ดังนั้นครู และผู้บริหารจะต้องมีบทบาทสำคัญในการสร้างทัศนคติที่ถูกต้องเกี่ยวกับการอ่าน และต้องสอนหรือนำวิธีในการอ่าน ซึ่งจะเป็นการปลูกฝังส่งเสริมการอ่านหนังสือเพื่อค้นหาความรู้ด้วยตนเองให้กับนักเรียน

4. การสร้างความสนใจในนักศึกษาระดับวิทยาลัยและมหาวิทยาลัย ความสนใจในการอ่านในระดับนี้อาจารย์ผู้สอนจะมีบทบาทสำคัญ ควรสอนและฝึกนักศึกษาให้มีทักษะในการเรียนรู้ และรู้จักการแสวงหาความรู้เพิ่มพูนอยู่ตลอดชีวิต

5. การสร้างความสนใจในผู้ใหญ่ การอ่านในผู้ใหญ่จะมีสองกลุ่มคือ กลุ่มที่อ่านหนังสือออก และอ่านหนังสือไม่ออก การชวนให้ผู้ใหญ่อ่านหนังสือจะต้องจัดกิจกรรมที่สำคัญเพื่อเป็นการจูงใจ และเป็นเรื่องที่ต้องใช้ในชีวิตประจำวัน

การส่งเสริมการอ่าน

การส่งเสริมการอ่าน หมายถึง การกระทำเพื่อให้กลุ่มเป้าหมายสนใจการอ่าน เห็นความสำคัญ และความจำเป็นของการอ่าน และอ่านจนเป็นนิสัย โดยมีจุดมุ่งหมาย ดังนี้ (สุพรรณณี วราทร. 2550: 15-16)

1. การสร้างบรรยากาศที่จูงใจในการอ่าน
2. ชี้ให้เห็นความสำคัญและความจำเป็นของการอ่าน
3. กระตุ้นหรือเร้าให้เกิดความอยากรู้อยากอ่านหนังสือ
4. แนะนำหรือชักชวนที่จะให้อ่านหนังสือ
5. ส่งเสริมให้มีการอ่านอย่างต่อเนื่องจนเกิดนิสัย

องค์ประกอบของความพร้อมทางการอ่าน

องค์ประกอบของความพร้อมทางการอ่านประกอบด้วยดังนี้

1. องค์ประกอบทางสติปัญญา
2. องค์ประกอบทางอารมณ์และสังคม
3. องค์ประกอบทางกายภาพ
4. องค์ประกอบทางการศึกษาและอื่นๆ

ประเภทของกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

กิจกรรมส่งเสริมการอ่านสามารถทำได้หลายรูปแบบดังนี้ (สุพรรณิ วราทร. 2550 : 18-19)

1. กิจกรรมเร้าไสตประสาท
2. กิจกรรมเร้าจักขุประสาท
3. กิจกรรมเร้าไสตและจักขุประสาท
4. กิจกรรมที่ใช้ทักษะการเขียน
5. กิจกรรมที่มีการปฏิบัติหรือแข่งขัน

แนวคิดเกี่ยวกับการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่าน

ความหมายของวัฒนธรรม

คำว่า วัฒน- หรือ วัฒนธรรม คือ ความเจริญ ความงอกงาม คำว่าวัฒนธรรม คือ สิ่งที่ทำให้ความเจริญงอกงามให้แก่หมู่คณะ เช่นวัฒนธรรมไทย วัฒนธรรมพื้นบ้าน วัฒนธรรมชาวเขา (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546, หน้า 1058)

พระราชบัญญัติวัฒนธรรมแห่งชาติ พ.ศ. 2553 (2553, ออนไลน์) วัฒนธรรม หมายถึง วิธีการดำเนินชีวิต ความคิด ความเชื่อ ค่านิยม จารีตประเพณีพิธีกรรม และภูมิปัญญา ซึ่งกลุ่มชนและสังคมได้ร่วมสร้างสรรค์ สังคม ปลูกฝัง สืบทอดเรียนรู้ปรับปรุง และเปลี่ยนแปลงเพื่อให้เกิดความเจริญงอกงามทางด้านจิตใจและวัตถุ อย่างสันติสุขและยั่งยืน

เทย์เลอร์ (Taylor, 1988) ให้คำจำกัดความ วัฒนธรรม หมายถึง ผลรวมของระบบความรู้ ความเชื่อ ศิลปะ จริยธรรม กฎหมาย ประเพณี ตลอดจนความสามารถและอุปนิสัยต่างๆ ซึ่งเป็นมาจากสมาชิกในสังคม

กล่าวโดยสรุป วัฒนธรรม หมายถึงรูวิถีการดำเนินชีวิตของกลุ่มคนที่มีแนวความคิดความเชื่อที่ตรงกันและมีการยึดถือปฏิบัติสืบทอดและถ่ายทอดกันมาจนเป็นประเพณีที่ดำรง

วัฒนธรรมการอ่าน หมายถึง พฤติกรรมการอ่านอย่างต่อเนื่องจนเป็นนิสัยของบุคคล ในทุกพื้นที่ของวิถีการดำรงชีวิต โดยผู้อ่านรู้สึกเห็นคุณค่าของการอ่าน และสนับสนุนให้เกิดการอ่าน (อรศรี งามวิทยาพงศ์. และคนอื่นๆ. 2554) ซึ่งสอดคล้องกับ (Magara. 2005; Jonsson and Josefina. 2007) วัฒนธรรมการอ่านเป็นสิ่งที่ทำให้เกิดจนเป็นนิสัยเพื่อใช้ในชีวิตประจำวัน และปฏิบัติจนเกิดความเคยชินจนเป็นวัฒนธรรมการอ่าน และการเห็นคุณค่าการอ่าน และการมีส่วนร่วมในสังคมเกี่ยวกับการอ่าน ซึ่งวัฒนธรรมของการอ่านประกอบด้วย (นฤมล เทพนวล. 2556: 87-88) พฤติกรรมการอ่าน ความสำคัญของการอ่าน ความสนใจด้านการอ่าน และนิสัยรักการอ่าน

พฤติกรรมที่บ่งชี้ถึงวัฒนธรรมการอ่าน

พฤติกรรมที่เป็นตัวบ่งชี้ของพฤติกรรมการอ่าน (นฤมล เทพนวล. 2556 : 87-88) ดังนี้

1. ด้านพฤติกรรมการอ่าน มีตัวบ่งชี้ดังนี้
 - 1.1 การเปิดรับสื่อการอ่านทุกประเภท
 - 1.2 การรับรู้เรื่องราวต่างๆ ด้วยการอ่าน
 - 1.3 การใช้เวลาว่างส่วนใหญ่ไปกับการอ่าน
 - 1.4 มีความชื่นชอบในการอ่าน
 - 1.5 การค้นคว้าหาความรู้ด้วยการอ่าน
 - 1.6 การแสดงความคิดเห็นจากการอ่าน
 - 1.7 การใช้เวลาว่างเพื่อการอ่านในสิ่งที่มีประโยชน์
 - 1.8 มีความต้องการอ่านในทุกประเภท
2. ด้านความสำคัญของการอ่าน มีตัวบ่งชี้ดังนี้
 - 2.1 การอ่านทำให้ได้รับความรู้
 - 2.2 ช่วยในการพัฒนาตนเองในด้านต่าง
 - 2.3 การอ่านช่วยพัฒนาในเรื่องการเรียนให้ดีขึ้น
 - 2.4 ช่วยให้เกิดความเพลิดเพลิน
 - 2.5 ช่วยให้เกิดความคิดสร้างสรรค์
 - 2.6 ช่วยให้เห็นโทษของเรื่องราวต่างๆ และนำมาแก้ไขปัญหาได้
 - 2.7 การอ่านเป็นเครื่องมือในการสืบพหุอมรดก

2.8 การอ่านเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้และพัฒนาตนเอง

3. ด้านความสนใจในการอ่าน มีตัวบ่งชี้ดังนี้

3.1 สามารถอ่านติดต่อกันเป็นเวลานาน

3.2 สามารถอ่านหนังสือได้ทุกประเภท

3.3 ติดตามความเคลื่อนไหวทางวิทยาการต่างๆ ด้วยการอ่าน

3.4 มีวิจารณ์ในการอ่าน

3.5 มีจุดประสงค์ในการอ่านและจับใจความสำคัญ

3.6 มีสมาธิในการอ่าน

3.7 การอ่านเป็นสิ่งจำเป็นหรือเป็นส่วนหนึ่งของชีวิต

3.8 การอ่านสามารถใช้เป็นแนวทางในการบรรยาย อภิปรายได้ และทำรายงานได้

4. ด้านนิสัยรักการอ่าน มีตัวบ่งชี้ ดังนี้

4.1 มีนิสัยชอบอ่าน

4.2 มีการสนทนาเรื่องการอ่าน

4.3 มีความพร้อมในการอ่านทุกประเภท

4.4 มีความตั้งใจและต้องการที่จะอ่าน

4.5 มีความมุ่งมั่นในการอ่านทุกประเภท

4.6 มีทัศนคติที่ดีในการอ่าน

4.7 สามารถอ่านได้ทุกโอกาสที่อำนวย

4.8 สามารถอ่านในสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อชีวิตของตนเอง

ปัจจัยในการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่าน

การส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่าน มีปัจจัยดังนี้

1. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวบุคคล ที่มีความสำคัญและมีอิทธิพลต่อวัฒนธรรมการอ่านมากที่สุด ได้แก่ ความสามารถในการอ่าน ระดับสติปัญญาของผู้อ่าน แรงจูงใจในการอ่าน ความพร้อมในการอ่าน ฐานะทางเศรษฐกิจ และสังคมของผู้อ่าน ซึ่งปัจจัยเหล่านี้ล้วนมีผลต่อวัฒนธรรมการอ่านทั้งสิ้น

2. สิ่งสนับสนุนที่ทำให้เกิดวัฒนธรรมการอ่าน ได้แก่ สถานที่ในการอ่าน เช่น บ้าน ห้องสมุด สื่อที่ใช้ในการอ่าน เช่น หนังสือ วารสาร สังคม และสภาพแวดล้อม ตลอดจนนโยบายของรัฐ หรือของหน่วยงานที่ให้การสนับสนุนการอ่าน และการมีกิจกรรมทางสังคมรองรับกิจกรรมการอ่าน จำทำให้เกิดวัฒนธรรมการอ่านได้อย่างต่อเนื่อง และยั่งยืน

อุทัย ดุลยเกษม (2542 : 54) กล่าวว่า การจะส่งเสริมให้เกิดวัฒนธรรมการอ่านหนังสือ จนกลายเป็นวัฒนธรรม ได้นั้นให้ใช้ 4 ประการดังนี้

1. ต้องให้เด็กมีโอกาสพบหนังสือและมีโอกาสได้อ่านเมื่อเขาอยากอ่าน
2. หนังสือที่เขาได้พบได้เห็นหรือได้อ่าน ต้องเป็นที่น่าสนใจกระตุ้นความอยากรู้

อยากเห็นและเป็นเรื่องที่เขาชอบ

3. การจะอยากอ่านหนังสือเกิดขึ้นจากการได้เห็นคนอื่นอ่าน เด็กที่อยู่ในครอบครัวที่มีคนอ่านหนังสือเป็นประจำ ย่อมเกิดความอยากรู้ว่าเขาอ่านอะไร จะมีส่วนจูงใจให้เด็กสนใจและหันมาอ่านหนังสือได้

4. จะฝึกให้เด็กมีนิสัยรักการอ่าน เราอาจจะต้องยอมให้เด็กได้อ่านในสิ่งที่เขาชอบอ่านเป็นเบื้องต้นเรื่องเนื้อหาสาระเราไม่ควรวิตกกังวลจนเกินเหตุว่าจะทำให้เด็กใจแตกหรือมีผลเสียอื่นๆเราต้องเชื่อมั่นในสติปัญญา วิจารณญาณของลูกเราว่าเขาสามารถเลือกสรรได้เองเมื่อเขาโตขึ้นว่าอะไรมีสาระอะไรไร้สาระ เมื่อเขามีนิสัยรักการอ่านแล้ว วิธีที่ดีอีกวิธีหนึ่งคือ พ่อแม่ และสมาชิกคนอื่นๆในครอบครัวควรเป็นนักอ่านด้วย เป็นการสร้างบรรยากาศการอ่านให้เกิดขึ้นภายในบ้าน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ

นโยบายรัฐบาลต่อการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่าน

กระทรวงศึกษาธิการเห็นความสำคัญและความจำเป็นในเรื่องการปลูกฝังนิสัยรักการอ่าน โดยในปี พ.ศ.2548 ได้กำหนดให้วันที่ 2 เมษายน ของทุกปีเป็น “วันหนังสือเด็กแห่งชาติ” และ “วันหนังสือเด็กสากล” ซึ่งตรงกับวันคล้ายวันพระราชสมภพของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ผู้ทรงมีพระปรีชาสามารถทางด้านอักษรศาสตร์

ในปี พ.ศ.2549 กระทรวงศึกษาธิการ ได้จัดทำ แผนกลยุทธ์การดำเนินงาน 3แผนกลยุทธ์ และกิจกรรมหลัก 18 กิจกรรม โดยแผนกลยุทธ์ทั้ง 3 แผน เป็นแผนที่ส่งเสริมนิสัยรักการอ่านสู่เด็ก เยาวชน และ ประชาชนทั่วไป เพื่อมุ่งสร้างค่านิยมที่ดีต่อการอ่าน รวมทั้งเป็นแผนเพื่อพัฒนาห้องสมุดสถานศึกษา/ประชาชน หรือแหล่งเรียนรู้ สนองความต้องการกลุ่มผู้อ่านในพื้นที่ และเพื่อเป็นการสร้างนิสัยการอ่านเฉลิมพระเกียรติ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

ต่อเนืองมาปี พ.ศ. 2550 กระทรวงศึกษาธิการได้ดำเนินโครงการนิสัยรักการอ่านโดยจัดมหกรรม การอ่านเพื่อยกระดับคุณภาพมาตรฐานการศึกษาและการส่งเสริมสังคมไทยเป็นสังคมฐานความรู้ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2554)

ในปี พ.ศ.2551 รัฐบาลได้ตระหนักถึงความสำคัญของการอ่านและการปลูกฝังนิสัยรักการอ่าน โดยกำหนดนโยบาย 8 ประการ กำหนดให้ยกระดับคุณภาพการศึกษาของคนไทยอย่างมีบูรณาการและ สอดคล้องกันตั้งแต่ระดับปฐมวัยจนถึงอุดมศึกษาทั้งในและนอกระบบ และสร้างระบบการเรียนรู้ตลอด ชีวิต และเพื่อเร่งรัดการดำเนินการให้เป็นไปตามนโยบายของรัฐบาลที่ชัดเจน กระทรวงศึกษาธิการจึง ดำเนินการเรื่องการอ่านหนังสือและประกาศให้เป็นระเบียบวาระแห่งชาติ(กลุ่มยุทธศาสตร์และแผนการ ประชาสัมพันธ์ สำนักโฆษก. 2551 : ออนไลน์)

ปีพ.ศ. 2552 รัฐบาลได้ส่งเสริมการอ่านให้เป็นวาระแห่งชาติเพื่อสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอด ชีวิต นอกจากนี้จะกำหนดให้วันที่ 2 เมษายนของทุกปีเป็นวันรักการอ่าน ยังส่งเสริมให้ ปีพ.ศ.2552-2561 เป็นทศวรรษแห่งการอ่านโดยมีเป้าหมายให้คนไทยทุกคนได้รับการพัฒนาความสามารถและสร้างนิสัยรัก การอ่าน ตลอดจนพัฒนาพัฒนาความสามารถในการอ่าน เขียน และสื่อสารเชิงวิเคราะห์

นอกจากกระทรวงศึกษาธิการแล้ว ยังมีกระทรวง หน่วยงาน องค์กรต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน ร่วมดำเนินการสนับสนุนและสร้างวัฒนธรรมการอ่านให้เกิดในสังคมไทย และส่งเสริมให้มีการผลิตหนังสือ ดี มีคุณภาพ ราคาเหมาะสม อาทิเช่น

สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทยฯ (สำนักงานรัฐมนตรี. 2553 : ออนไลน์) มีบทบาทในการ สนับสนุนให้ห้องสมุดสถาบันทางการศึกษาและสถาบันต่างๆ ปลูกฝังและส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน และยัง ได้ผลักดันเรื่องการอ่านให้เป็นวาระแห่งชาติเพื่อพัฒนาคนไทยและสังคมไทยไปสู่สังคมการเรียนรู้อย่าง ยั่งยืนและในปี พ.ศ.2553 ที่ผ่านมามีสมาคมฯ ได้กำหนดการประชุมวิชาการประจำปีของสมาคมห้องสมุด แห่งประเทศไทยฯ ในหัวข้อ “การอ่านเป็นวาระแห่งชาติ: สรรค์สร้างสังคมไทยให้เป็นสังคมการอ่าน” เพื่อเน้นย้ำให้ห้องสมุดและสถานศึกษาร่วมกันรณรงค์เรื่องความสำคัญของการอ่าน เพื่อสร้างสังคมการ

อ่านและการเรียนรู้ตลอดชีวิต แผนยุทธศาสตร์ของรัฐบาลที่กำหนดให้การอ่านเป็นวาระแห่งชาติ เพื่อสร้างสังคมการเรียนรู้ตลอดชีวิตใน 3 ประเด็นคือ

1. การพัฒนาคนไทยให้มีความสามารถในการอ่าน
2. การพัฒนาคนไทยให้มีนิสัยรักการอ่าน
3. การสร้างบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมในการอ่านอย่างยั่งยืน รวมทั้งเพิ่มแหล่งการอ่านที่มีคุณภาพให้ทั่วถึง ตลอดจนเน้นสร้างภาคีเครือข่ายเพื่อปลูกฝังนิสัยรักการอ่านและการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างยั่งยืน

นอกจากนี้เครือข่ายชุมชนรักการอ่าน (2254 : ออนไลน์) ได้กล่าวว่าปัจจุบันการอ่านของคนในชาติเป็นปัญหาอย่างหนัก การพยายามสร้างการอ่านให้กลายเป็นนิสัยจนติดเป็นวัฒนธรรม ของคนในชาติ จึงเป็นปัญหาใหญ่ที่แผนงานสร้างเสริมวัฒนธรรมการอ่าน เครือข่ายรักการอ่าน ได้นำมาถกเถียงเพื่อหาทางสร้างนโยบายและยุทธศาสตร์การสร้างการอ่านให้เป็นวัฒนธรรมด้วยหนังสือ ที่ประชุมได้สรุปถึงข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์และนโยบาย 3 ประการ คือ ยุทธศาสตร์ต้นน้ำ ยุทธศาสตร์กลางน้ำ และยุทธศาสตร์ปลายน้ำ โดยแต่ละยุทธศาสตร์มีรายละเอียด ดังนี้

1. ยุทธศาสตร์ส่งเสริมให้หนังสือเด็กปฐมวัยมีคุณภาพเพื่อสร้างฐานภูมิปัญญาของสังคมไทย
 - 1.1 กำหนดนโยบายส่งเสริม สนับสนุนให้มีสถาบันทางวิชาการผลิตผู้สร้างสรรค์เรื่อง และผู้สร้างสรรค์ภาพหนังสือสำหรับเด็กปฐมวัยมากขึ้น
 - 1.2 ส่งเสริมการศึกษาวิจัย และการจัดการความรู้ที่เป็นประโยชน์ในการกำหนดแนวทางในโอกาสของการผลิตหนังสือและการส่งเสริมการอ่านในเด็กปฐมวัย
 - 1.3 กำหนดนโยบายส่งเสริม สนับสนุน องค์กร ภาคธุรกิจ ภาคประชาสังคมให้มีศักยภาพในการผลิตหนังสือเด็กปฐมวัย(0-6ปี) เพื่อตอบสนองวัย พัฒนาการทางสมองและ สอดคล้องต่อวิถีชีวิตของชุมชน ท้องถิ่น สังคม และ ประเทศชาติ
2. ยุทธศาสตร์เพิ่มช่องทางและการนำหนังสือให้เข้าถึงเด็ก
 - 2.1 กำหนดนโยบายให้ครอบครัวที่มีเด็กปฐมวัยได้มีโอกาสเป็นเจ้าของหนังสืออย่างน้อยครอบครัวละ 3 เล่ม โดยเฉพาะกลุ่มผู้ด้อยโอกาส กลุ่มเปราะบางทางสังคมในพื้นที่ต่างๆ และ กลุ่มเด็กที่มีความต้องการพิเศษ
 - 2.2 จัดสรรงบประมาณอย่างเพียงพอให้โรงเรียน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ฯลฯ สามารถจัดซื้อหนังสือสำหรับเด็กปฐมวัยและสร้างปัจจัยที่เอื้อต่อการเข้าถึงการอ่าน
 - 2.3 กำหนดนโยบายส่งเสริม พัฒนาเกิดกลไก ส่งเสริมการอ่าน เพิ่มห้องสมุด มุมหนังสือในพื้นที่บริการ พื้นที่สาธารณะอย่างหลากหลาย อาทิ โรงพยาบาล, สวนสาธารณะ, ฯลฯ และมีบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการ สอดคล้องกับวัยเด็กและความต้องการของครอบครัวและชุมชน
3. ยุทธศาสตร์รณรงค์ให้เกิดวัฒนธรรมการอ่าน
 - 3.1 สนับสนุนให้เกิดสื่อมวลชนและสื่อทางเลือกต่างๆ ที่ส่งเสริมพฤติกรรมการอ่าน

3.2 รณรงค์ให้พ่อแม่ ครอบครัว ผู้ดูแลเด็กเห็นถึงความสำคัญในการอ่านหนังสือให้เด็ก ฟังตั้งแต่อยู่ในครรภ์ ถึง 6 ปี

3.3 ส่งเสริม กำหนดนโยบายพัฒนาบุคคลในหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับเด็กปฐมวัยเพื่อเพิ่มความสามารถในการสร้างกิจกรรมการอ่าน

สำนักงานอุทยานการเรียนรู้ (2553, ออนไลน์) จัดตั้งขึ้นมาเนื่องจากความต้องการสร้างห้องสมุดที่ดี มีหนังสือที่ดี มีสื่อที่หลากหลายและทันสมัย เพื่อส่งเสริมให้คนไทยรักการอ่านและการเรียนรู้ อย่างจริงจัง และเป็นอีกทางเลือกหนึ่งของการเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์ ในส่วนของภารกิจเผยแพร่องค์ความรู้และนวัตกรรมใหม่ๆ ในรูปแบบของอุทยานการเรียนรู้

ในปี พ.ศ. 2552 สำนักงานอุทยานการเรียนรู้เริ่มจัดโครงการเวทีสาธารณะ(TK Forum) เพื่อผลักดันนโยบายการอ่าน เป็นปีแรกโดยมุ่งเน้นเรื่องการพัฒนาข้อเสนอเชิงนโยบายการอ่านพร้อมจัดทำรายงานข้อเสนอเชิงนโยบายส่งต่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องรวมทั้งได้ร่วมกับมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตจัดทำวิจัยเรื่อง “การศึกษาชานนโยบายส่งเสริมการอ่านของไทย : ศึกษาเปรียบเทียบกับต่างประเทศ” เพื่อสามารถนำมาประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริมการอ่านของประเทศไทย

ในปี พ.ศ. 2553 เป็นปีของการเผยแพร่และสร้างเครือข่ายความรู้ทางวิชาการด้วยการต่อยอดความรู้จากงานวิจัยดังกล่าวร่วมกับการประชุมสัมมนาระดมความคิดเห็นจากผู้เกี่ยวข้องโดยหวังว่าจะก่อให้เกิดผลในทางปฏิบัติที่เป็นจริงทั้งในแง่ของการพัฒนาคุณภาพของเด็กและเยาวชนให้มินิรักการอ่าน และการแสวงหาความรู้และการพัฒนาสังคมไทยไปสู่สังคมฐานความรู้ อันสอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพคนและสังคมไทยสู่สังคมภูมิปัญญาและการเรียนรู้ ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10

นอกจากนี้ปี 2556 ยูเนสโกพิจารณาให้กรุงเทพมหานครเป็นเมืองแห่งการอ่าน ทำให้เกิดเครือข่ายภาคีต่างๆ ที่ผลักดันให้เกิดกระแสรักการอ่าน โดยมีวัตถุประสงค์ของโครงการดังนี้

1. เพื่อสร้างวัฒนธรรมการอ่านที่ยั่งยืนของคนกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อให้การอ่านเป็นเครื่องมือจรรโลงปัญญา
3. เพื่อส่งเสริมให้การอ่านเป็นเงื่อนไขในการสร้างความรักและความเข้าใจ
4. เพื่อให้การอ่านเป็นเวทีความคิดอันหลากหลาย
5. เพื่อให้เมืองแห่งการอ่านเป็นสิ่งกระตุ้นให้เกิดความร่วมมือ สร้างจิตสำนึกเห็น

ความสำคัญของการอ่าน

กล่าวโดยสรุป นโยบายของรัฐบาล โดยเฉพาะกระทรวงศึกษาธิการที่เล็งเห็นความสำคัญและความจำเป็นในการปลูกฝังนิสัยรักการอ่านตลอดจนการสร้างภาคีเครือข่ายการอ่านเพื่อปลูกฝังนิสัยรักการอ่านและการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างยั่งยืนและการเกิดวัฒนธรรมการอ่านในสังคมไทยเป็นกลไกขับเคลื่อนการส่งเสริมการอ่านให้เกิดเป็นรูปธรรม โดยมีการกำหนดให้วันที่ 2 เมษายน ของทุกปีเป็นวันรักการอ่าน และปี พ.ศ. 2552-2561 เป็นทศวรรษแห่งการอ่านและให้มีคณะกรรมการส่งเสริมการอ่านเพื่อเป็นกลไก

ขับเคลื่อนการส่งเสริมการอ่านให้เกิดเป็นรูปธรรมเพื่อสร้างสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ โดยมีเป้าหมาย 3 ประเด็น คือ การพัฒนาความสามารถในการอ่าน การพัฒนานิสัยในการรักการอ่าน และการสร้างบรรยากาศ และสิ่งแวดล้อมในการอ่านอย่างยั่งยืน

การส่งเสริมการอ่านในประเทศไทย

สืบเนื่องจากยูเนสโกพิจารณาให้กรุงเทพมหานครให้เป็นเมืองแห่งการอ่านเมื่อปีพ.ศ. 2556 ทำให้แผนการพัฒนารับการอ่านของประเทศไทยได้รับความร่วมมือจากภาคีส่งเสริมการอ่าน อันมีแผนงานที่เสนอต่อ UNESCO ดังนี้ (ทยา ทีปสุวรรณ. 2554 : ออนไลน์)

แผนงาน 1 การจัดตั้งหอสมุดกรุงเทพฯ (City Library) ที่ศาลาว่าการกรุงเทพ

1. พิพิธภัณฑ์ประวัติหนังสือไทย (Thai Literary Museum)
2. ศูนย์วิจัยหนังสือและการอ่านแห่งประเทศไทย

แผนงาน 2 การจัดตั้งพิพิธภัณฑ์การ์ตูนไทย ที่เขตบึงทองหลาง

แผนงาน 3 รมรงค์ “Reading Culture: Thinking Culture” ซึ่งมีโครงการอยู่ภายใต้ ดังนี้

1. สร้างวัฒนธรรม “พ่อแม่อ่านให้ลูกฟังก่อนนอน”
2. โครงการ Book Start
3. ห้องสมุดจัดหาหนังสือสำหรับเด็กเพิ่มเติม
4. ส่งเสริมการจัดตั้ง Book Club ทั้ง online และ offline

แผนงาน 4 Children & Youth Books Promotion โดย

1. การพัฒนาการอ่านในโรงเรียน โดยจัดระบบเชื่อมโยงการอ่านกับหลักสูตรการเรียนการสอน
2. การจัดชั่วโมง “วางทุกงาน อ่านทุกคน” ในโรงเรียน
3. Children Books Swap สนับสนุนให้เกิดการหมุนเวียน แลกเปลี่ยนหนังสือกัน
4. การรณรงค์ให้ “ผู้ใหญ่อ่านหนังสือให้เด็กฟัง”

แผนงาน 5 ตามหาวรรณกรรมสำหรับคนกรุงเทพมหานคร โดยการ

1. จัดสัมมนาระดับชาติภายใต้หัวข้อ วรรณกรรมช่วยให้ความเข้าใจความเป็นมนุษย์ วรรณกรรมไทยศึกษา และวรรณกรรมโลกที่ควรศึกษา
2. จัดตั้งกองทุนส่งเสริมการสร้างวรรณกรรมไทยรุ่นใหม่
3. การจัดหาวรรณกรรมที่ได้รับการคัดเลือกเข้าห้องสมุดกรุงเทพมหานคร
4. การรณรงค์อ่านวรรณกรรมในห้องสมุดและร้านหนังสือในเดือนเมษายน ทุกปี ฯลฯ

แผนงาน 6 ส่งเสริมการอ่านหนังสือวิทยาศาสตร์ Scientific Book for Scientific Mind

1. ร่วมจัดกิจกรรม Scientific Fair กับกิจกรรมส่งเสริมการอ่านด้านวิทยาศาสตร์อย่างต่อเนื่องในกรุงเทพมหานคร

2. เชิญชวนร้านหนังสือ ห้องสมุดทั่วกรุงเทพฯ ร่วมรณรงค์ในการจัดกิจกรรมและมุมหนังสือวิทยาศาสตร์ในเดือนสิงหาคม ซึ่งเป็นเดือนแห่งวิทยาศาสตร์ เพื่อกระตุ้นความสนใจในหนังสือวิทยาศาสตร์

3. จัดการสัมมนาในระดับชาติกับกลุ่มที่เกี่ยวข้อง เช่น ครู ครอบครั้ว ผู้ผลิตหนังสือ วิทยาศาสตร์ ฯลฯ

แผนงาน 7 ส่งเสริมหนังสือพัฒนาจิตใจ (Spiritual Books)

1. การสัมมนา “Books that Inspire Life”

2. งาน Spiritual Book Fair รวมหนังสือของทุกศาสนาแนวพัฒนาจิตใจ จิตวิทยา และวรรณกรรมที่นำไปสู่ความเข้าใจมนุษย์

3. กิจกรรมเสวนา และ กิจกรรมส่งเสริมการสื่อสารอย่างสันติ รูปแบบต่างๆ

แผนงาน 8 การติดตามตามสนับสนุนกิจกรรมและแผนงานต่างๆ ของภาคีที่ร่วมกันสนับสนุนโครงการอย่างต่อเนื่อง

1. การสร้างเวทีเรียนรู้แก่บุคคลากรของภาคีสมาเสมอ เพื่อเสริมศักยภาพของภาคีการอ่านในระยะยาว

2. การสื่อสารข่าวสารระหว่างกัน และประชาสัมพันธ์ผลงานของภาคีทุกหน่วยอย่างต่อเนื่อง เพื่อส่งเสริมให้กำลังใจ

3. การเชื่อมประสาน และ สนับสนุนช่วยเหลือให้แผนงานของภาคีทุกส่วนบรรลุเป้าหมายที่แต่ละฝ่ายวางไว้

4. จัดการประเมินผลเพื่อพัฒนา

แผนงาน 9 แผนต่อเนื่องในปี 2014

การเตรียมการเพื่อเป็นเจ้าภาพงานประชุมผู้จัดพิมพ์นานาชาติ (International Publishers Association – IPA) IPA Symposium 2014 จัดตั้งคณะกรรมการดำเนินงานเพื่อเตรียมการเพื่อเป็นเจ้าภาพการประชุมภาคีการอ่านกรุงเทพมหานคร

กล่าวโดยสรุป การส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านโดยการส่งเสริมการอ่านให้เป็นวาระแห่งชาติเพื่อสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต และเป็นกลไกในการขับเคลื่อนการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านให้เป็นรูปแบบและสร้างสังคมไทยให้เป็นสังคมการเรียนรู้อย่างยั่งยืน

หลักการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่าน

หลักการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านมี ดังนี้ (กระทรวงวัฒนธรรม, กระทรวงศึกษาธิการ และกระทรวงมหาดไทย. มปป. : 24)

1. การส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านควรมีการกำหนดให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายแต่ละช่วงวัย โดยให้ความสำคัญกับกลุ่มเป้าหมายในวัยเด็กและเยาวชน และวัยทำงาน โดยอาศัยการบ่มเพาะจากบุคคลที่อยู่รอบข้าง หรือผู้ที่มีอิทธิพลต่อกลุ่มคนแต่ละช่วงวัยเพื่อสร้างพฤติกรรมที่เข้มแข็ง
2. ภาครัฐควรกำหนดนโยบายสนับสนุนและมุ่งเน้นปรับสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการส่งเสริมการอ่าน และการสร้างนิสัยรักการอ่านของคนไทย
3. การดำเนินการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านควรอาศัยกระบวนการทำงานอย่างไม่เป็นทางการของผู้ที่เกี่ยวข้อง และภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง
4. การกำหนดกลไก หรือหน่วยงานดูแลรับผิดชอบหลักที่มีบทบาทและอำนาจหน้าที่ในการกำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์และแผนการดำเนินงาน ตลอดจนการติดตามผลและประเมินผลโดยคำนึงถึงความยั่งยืน
5. การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน โดยเฉพาะภาคเอกชน ภาคประชาสังคมและท้องถิ่นให้มีบทบาทหลักในการส่งเสริมและสนับสนุน การปรับเปลี่ยนพฤติกรรม และสร้างนิสัยรักการอ่านของกลุ่มเป้าหมายแต่ละช่วงวัย

กระบวนการสร้างวัฒนธรรมการอ่าน

กระบวนการสร้างวัฒนธรรมการอ่านมีกระบวนการ ดังนี้ (กระทรวงวัฒนธรรม, กระทรวงศึกษาธิการ และกระทรวงมหาดไทย. มปป. : 7-10)

ระดับ/ปัจจัย	กระบวนการสร้างวัฒนธรรมการอ่าน
ระดับพฤติกรรมตัวบุคคล (1)กลุ่มเด็กก่อนวัยเรียน	<p>การพัฒนาทักษะและความสามารถในการอ่าน แบ่งตามช่วงวัย</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. พ่อแม่ผู้ปกครองมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมการอ่านให้กับลูก ต้องเป็นแบบอย่างที่ดีในการอ่าน จัดสภาพแวดล้อม และมุมอ่านหนังสือ และเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่หน่วยงานจัด 2. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในชุมชนร่วมกับสถาบันครอบครัวจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาทักษะและความสามารถในการอ่านของเด็กก่อนวัยเรียน 3. การจัดกิจกรรมพิเศษ เช่น กิจกรรมส่งเสริมการอ่านในวันหยุด เช่น การเล่านิทาน

ระดับ/ปัจจัย	กระบวนการสร้างวัฒนธรรมการอ่าน
(2) กลุ่มเด็ก และเยาวชน	<ol style="list-style-type: none"> 1. จัดการศึกษาในระบบโรงเรียนโดยเน้นการอ่านและการเขียนบูรณาการในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้เพื่อยกระดับทักษะการอ่านของนักเรียน 2. จัดการเรียนการสอนโดยเน้นให้นักเรียนมีทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และรู้จักรับประเมิน และใช้ประโยชน์จากสารสนเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพและจริยธรรม 3. ส่งเสริมให้นักเรียนอ่านหนังสือที่มีคุณภาพ
(3) กลุ่มวัยทำงาน	<ol style="list-style-type: none"> 1. ภาครัฐควรมีมาตรการสนับสนุน หรือสร้างแรงจูงใจให้ผู้ประกอบการดำเนินการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่าน 2. สร้างความตระหนักให้กับผู้บริหารให้เห็นถึงความสำคัญของการพัฒนาศักยภาพแรงงานด้วยการเพิ่มทักษะการอ่าน และผลักดันให้สถานประกอบการจัดพื้นที่หรือกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการอ่าน
(4) กลุ่มผู้สูงอายุ	<ol style="list-style-type: none"> 1. สถาบันครอบครัวร่วมกับชุมชนจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านแก่ผู้สูงอายุในชุมชน 2. สอดแทรกกิจกรรมส่งเสริมการอ่านและการเรียนรู้ในกิจกรรมที่ผู้สูงอายุให้ความสนใจ เช่น การเข้าวัดปฏิบัติธรรม เป็นต้น
ระดับสภาพแวดล้อมในสังคม (1) แหล่งเรียนรู้ที่มีคุณภาพ	<ol style="list-style-type: none"> 1. พัฒนาและปรับปรุงห้องสมุดให้ดึงดูดใจแก่ผู้ใช้บริการ 2. พัฒนาแหล่งเรียนรู้สำหรับกลุ่มเป้าหมายพิเศษ เช่น ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส 3. จัดระบบการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ 4. พัฒนาสื่อการอ่านทั้งสิ่งพิมพ์ สื่อออนไลน์ และสื่อดิจิทัลที่มีคุณภาพ และมีรูปแบบที่หลากหลาย
(2) การง่ายต่อการเข้าถึงแหล่งเรียนรู้	<ol style="list-style-type: none"> 1. ส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้โดยเฉพาะห้องสมุดให้กระจายไปทั่วทุกแห่ง และให้บริการที่หลากหลายรูปแบบ เช่น การจัดมุมอ่านหนังสือในพื้นที่สาธารณะ ระบบการอ่านของห้องสมุดผ่านสมาร์ตโฟน เป็นต้น 2. สนับสนุนการเพิ่มช่องทางเข้าถึงสื่อในรูปแบบที่หลากหลาย

ระดับ/ปัจจัย	กระบวนการสร้างวัฒนธรรมการอ่าน
(3)แรงจูงใจและบรรยากาศที่เอื้อต่อการอ่าน	1.ส่งเสริมให้เกิดชมรมนักอ่าน 2.สร้างภาพลักษณ์ใหม่ของผู้ใช้บริการแหล่งเรียนรู้ โดยเฉพาะห้องสมุด 3.ส่งเสริมให้ผู้เรียนค้นหาความสามารถของตนเอง ที่มีอยู่ 4.สนับสนุนการรวมตัวของกลุ่ม ชมรม รักการอ่าน เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์ดำเนินงาน และ กิจกรรมเพื่อส่งเสริมการอ่าน
(4) นโยบาย และการดำเนินงานสนับสนุน	1.ให้ความสำคัญในการสร้างวัฒนธรรมการอ่าน มีการกำหนดยุทธศาสตร์และแผนการดำเนินงานที่ชัดเจน 2. พัฒนาแหล่งการเรียนรู้และปฏิรูปการศึกษา เพื่อให้บริการและส่งเสริมการอ่านให้กับประชาชน ทุกช่วงวัย 3.สนับสนุนการมีส่วนร่วมของสังคม ชุมชน และ องค์กรต่างๆ ให้เข้ามามีบทบาทในการสร้าง วัฒนธรรมการอ่าน 4. อบรมบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับแหล่ง การเรียนรู้ โดยเฉพาะห้องสมุดให้พัฒนาการ บริการ และจัดกิจกรรมให้มีประสิทธิภาพ 5.รณรงค์ประชาสัมพันธ์ และปรับแก้กฎหมาย กฎระเบียบต่างๆ ที่เอื้อให้ประชาชนมาใช้บริการ แหล่งเรียนรู้โดยเฉพาะห้องสมุดมากขึ้น

งานวิจัยในประเทศ

จิรนนท์ มั่งมุล. (2547) ศึกษาการใช้กิจกรรมกลุ่มเพื่อเสริมสร้างนิสัยรักการอ่านของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัยพบว่า เมื่อนักเรียนร่วมกิจกรรมมีผลการประเมินหลังการทดลองทั้งสาม ด้านเพิ่มขึ้นกว่าก่อนเข้าร่วมกิจกรรม

ชญาฉัตร รุ่งสมกาย. (2552) ศึกษา การพัฒนาครูเพื่อส่งเสริมการอ่าน โรงเรียนพระบุบ้านหัน ราษฎร์ประสาธ เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการอ่าน ให้มีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถจัด กิจกรรมได้ การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน 4 กิจกรรม ประกอบด้วย กิจกรรมเล่านิทานพาเพลิน กิจกรรมเปิดพจนานุกรมชมความหมาย กิจกรรมห้านาทีที่ต้องอ่าน กิจกรรมข่าวผลการศึกษาพบว่า การ พัฒนาครูในด้านการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการอ่าน และนำมาใช้กับเด็กส่งผลให้นักเรียนเป็นผู้มีทักษะใน

การแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้ มีความสนใจในการอ่านหนังสือและพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

ศศิธร อินต๋น (2550) ศึกษาเรื่องการพัฒนา รูปแบบการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 2. ผลการวิจัยพบว่ามาตรฐานการเรียนรู้สาระการเรียนรู้ภาษาไทยสาระการอ่านพบว่ามืองค์ประกอบของรูปแบบการจัดกิจกรรม แผนการจัดกิจกรรม กิจกรรมในชั้นเรียน กิจกรรมนอกชั้นเรียน และการวัดผลประเมินผล ตามลำดับ โดยปัจจัยสนับสนุนคือ การสอนการอ่านเพื่อความเพลิดเพลิน การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อกิจกรรมที่เหมาะสม ปริมาณสื่อหนังสือที่พอเพียง เมื่อสิ้นสุดการวิจัยมีระดับความพึงพอใจระดับปานกลางถึงมาก นักเรียนมีนิสัยรักการอ่านเพิ่มขึ้น สามารถผ่านกิจกรรมแฟ้มสะสมงาน และประเมินตนเองในระดับดี

สุชาติ ชุมดวง. (2553). ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษา โรงเรียนดาราวิทยาลัย จังหวัดเชียงใหม่ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถาม มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการอ่านของนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 4-6 โรงเรียนดาราวิทยาลัย จังหวัดเชียงใหม่ จากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 333 คน สถิติที่ใช้ คือ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการศึกษาพบว่า วัตถุประสงค์ในการอ่านของนักเรียน คือ เพื่อความสนุกสนาน และเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่าน ตามลำดับ สารสนเทศที่ชอบอ่าน คือ อ่านจากอินเทอร์เน็ต หนังสือเรียน และการตูน ตามลำดับ โดยมีความถี่ในการอ่านโดยเฉลี่ย 2-3 วัน ต่อครั้ง สำหรับประเภทและเนื้อหาที่สนใจอ่านนอกเหนือจากตำรา พบว่า นิยมอ่าน นิทาน สารคดี และนิยาย ตามลำดับ โดยกลุ่มนิทานจะชอบอ่านนิทานที่มีรูปภาพประกอบ กลุ่มสารคดีจะชอบอ่านสารคดีเกี่ยวกับสัตว์ และกลุ่มนิยายชอบอ่านนิยายผจญภัย สำหรับสถานที่ที่ชอบอ่าน คือ บ้าน ห้องสมุด และร้านเช่าหนังสือ ตามลำดับ ปัจจัยที่มีผลต่อการอ่าน พบว่า ปัจจัยที่สำคัญมากที่สุด คือ ครอบครัว นอกจากนี้ยังพบว่า นักเรียนมีนิสัยรักการอ่านอยู่ในระดับปานกลาง และนักเรียนมีความคิดเห็น认为自己มีความสามารถในการอ่านระดับปานกลาง สำหรับกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของโรงเรียนและห้องสมุด พบว่า กิจกรรมที่นักเรียนชอบมากที่สุด คือ กิจกรรมแนะนำหนังสือที่น่าสนใจ การจำหน่ายหนังสือราคาถูก และการฉายวีดิทัศน์เกี่ยวกับการส่งเสริมการอ่าน

สำนักงานสถิติแห่งชาติ (2554) การสำรวจการอ่านหนังสือของประชากร พ.ศ. 2554 พบว่า เด็กเล็กที่อ่านหนังสือมีประมาณ 2.7 ล้านคน ในจำนวนนี้เป็นผู้ที่อ่านหนังสือสัปดาห์ละ 2 - 3 วัน มากที่สุด (ร้อยละ 42.0) รองลงมาคือ อ่านทุกวัน และอ่านสัปดาห์ละ 4 - 6 วัน ใกล้เคียงกัน (ร้อยละ 22.0 และ 19.7 ตามลำดับ) และพบว่า มีเด็กเล็กที่อ่าน หนังสือแต่อ่านนาน ๆ ครั้งอยู่ร้อยละ 6.2 เด็กเล็กที่มีความถี่ในการอ่านหนังสือเพิ่มขึ้น คือ เด็กเล็กที่อ่านอย่างน้อย 1 วันต่อสัปดาห์มีเพิ่มมากขึ้นในขณะที่ร้อยละของเด็กเล็กที่อ่านนาน ๆ ครั้ง มีแนวโน้มลดลงสาเหตุที่เด็กเล็กไม่อ่านหนังสือนอกเวลาเรียนเด็กเล็กที่ไม่อ่านหนังสือนอกเวลาเรียน คือเด็กเล็กที่ไม่ได้อ่านหนังสือด้วยตนเอง และไม่มีผู้ใหญ่อ่านหนังสือให้ฟัง มีประมาณ 2.3 ล้านคน คิดเป็นร้อยละ 46.5 ของเด็กเล็กทั้งสิ้นสาเหตุที่ผู้ใหญ่ไม่อ่านหนังสือให้เด็กเล็กฟัง 5 ลำดับแรก คือ ไม่มีเวลาอ่านให้ฟัง(ร้อยละ 46.9) ผู้ใหญ่คิดว่าเด็กยังเล็กเกินไป (ร้อยละ 28.6)ผู้ใหญ่ชอบดูโทรทัศน์ (ร้อยละ 18.1) ผู้ใหญ่ที่ไม่ชอบอ่านหนังสือหรือไม่สนใจอ่านให้เด็กเล็กฟัง (ร้อยละ 11.6) และมีผู้ใหญ่ที่อ่านหนังสือไม่ออก (ร้อยละ 5.0)จากจำนวนประชากรอายุตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไปทั้งสิ้นประมาณ 54.0 ล้านคน พบว่ามีผู้อ่านหนังสือจำนวน 35.1 ล้านคน หรือคิดเป็นร้อยละ 64.9 เมื่อจำแนกตามการ

ทำงานในรอบปีที่แล้ว พบว่า อัตราการอ่านหนังสือของผู้ไม่ทำงานและผู้ทำงานใกล้เคียงกัน (ร้อยละ 65.2 และ 64.8 ตามลำดับ)โดยผู้หญิงมีอัตราการอ่านหนังสือสูงกว่าผู้ชายเล็กน้อยในกลุ่มผู้ทำงาน ซึ่งแตกต่างจากกลุ่มผู้ไม่ทำงานที่ผู้ชายมีอัตราการอ่านหนังสือสูงกว่าผู้หญิง

งานวิจัยในต่างประเทศ

นิวแมน (Neuman, 1986) ได้วิจัยเกี่ยวกับการอ่านของนักเรียนเกรด 5 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนเกรด 5 ใช้เวลาว่างในการอ่านหนังสือเฉลี่ย 2.33 เล่มต่อเดือน นักเรียนหญิงจะอ่านหนังสือมากกว่านักเรียนชาย และนักเรียนใช้เวลาก่อนนอน และช่วงเวลาพักผ่อนกับครอบครัวเป็นเวลาอ่านหนังสือ

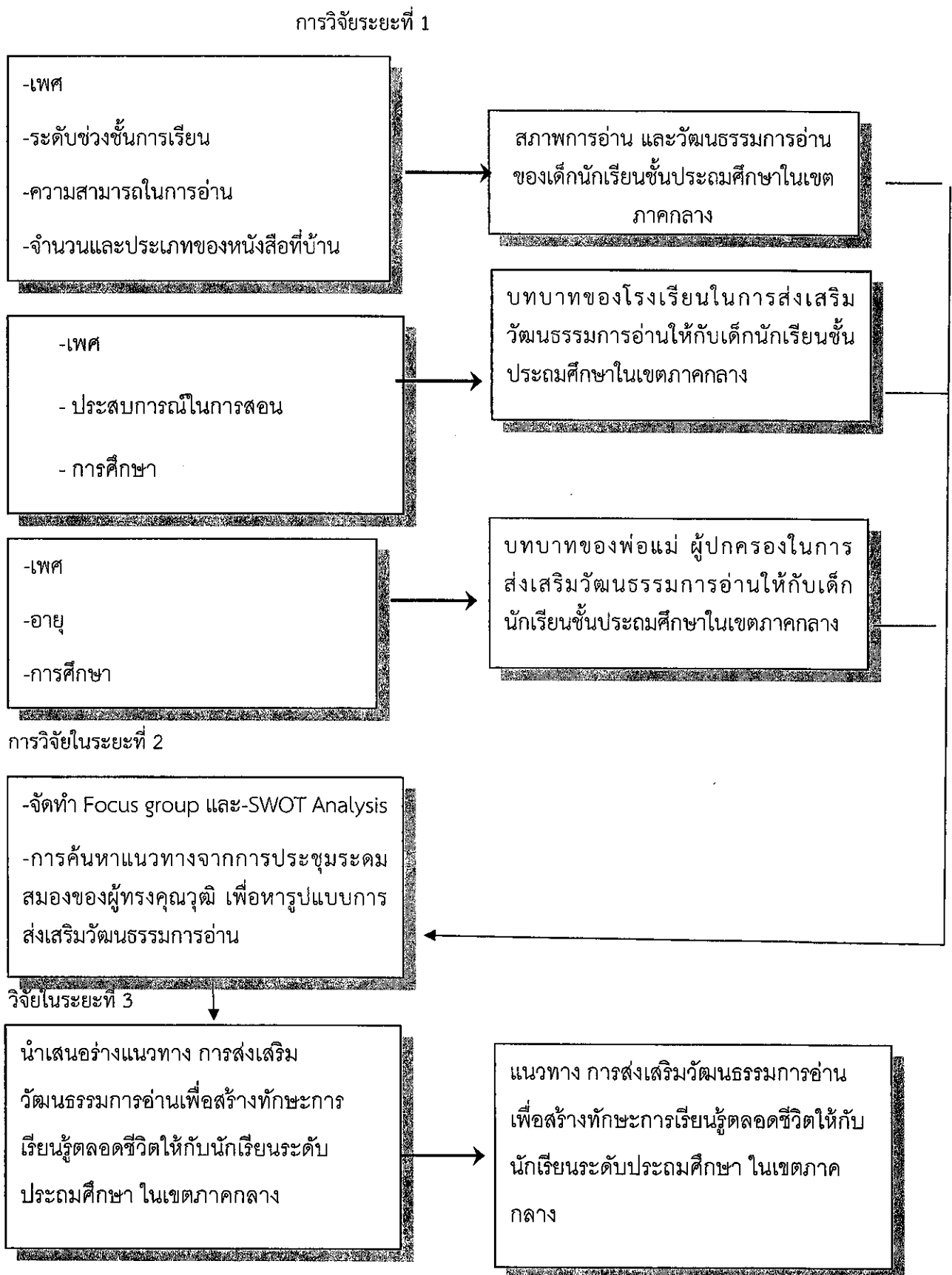
ลิว (Liu, 1992) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการอ่านผลการวิจัยพบว่า ครอบครัวทัศนคติ และเวลาในการอ่าน มีความสัมพันธ์กับการอ่าน และการกระตุ้นจากครอบครัวและแรงจูงใจในการเรียนไม่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการอ่าน

ชิวและโก (Chiu and Ko, 2005) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรม การอ่านของพ่อแม่และเด็กในประเทศไต้หวัน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นนักเรียนเกรด 4 จำนวน 1,184 คน ผลการวิจัยพบว่า สภาพแวดล้อมที่ดี และจำนวนหนังสือในบ้าน ของเด็กนักเรียน และทัศนคติในเชิงบวกของนักเรียน จะส่งผลต่อพฤติกรรมการอ่านของเด็กนักเรียนในเชิงบวก

ชอร์ (Shaw, 2007) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาการอ่านสำหรับเด็กที่ได้รับการสนับสนุนจากผู้ปกครองจากกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ผลการวิจัยพบว่า ผู้ปกครองส่งเสริมให้เด็กอ่านหนังสือที่บ้าน และในชีวิตประจำวัน โดยฝึกให้มีการอ่านผ่านกิจกรรมที่หลากหลาย เช่น การเขียนจดหมาย การอ่านป้าย การเล่นเกมส์ การอ่านคำ

เทลลา และออคานเด (Tella and Akande, 2007) ได้ทำการวิจัยเรื่อง นิสัยรักการอ่านของเด็กและปริมาณหนังสือของโรงเรียนประถมศึกษาในบอสวานา ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีนิสัยรักการอ่านอยู่ในระดับต่ำ นักเรียนชอบดูโทรทัศน์มากกว่าที่จะอ่านหนังสือ เด็กนักเรียนโดยเฉลี่ยอ่านหนังสือวันละ 1-2 ชั่วโมง และเป็นการอ่านหนังสือเรียนเพื่อการสอบ ครูเป็นบุคคลสำคัญในการกำหนดและชี้แนะให้นักเรียนอ่านหนังสือ

ภาพที่ 2.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย ผู้วิจัยกำหนดกรอบแนวความคิดในการวิจัยได้ดังนี้

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การวิจัยเรื่องการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านเพื่อสร้างทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้กับนักเรียนระดับประถมศึกษา ในเขตภาคกลาง” นี้เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methodology) ใช้การศึกษาเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ร่วมกับการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนการวิจัยออกเป็น 3 ระยะ โดยมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

3.1 การวิจัยระยะที่ 1 เป็นการวิจัยเชิงสำรวจเพื่อศึกษาสภาพการอ่านของเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษา เพื่อศึกษาบทบาทของผู้ปกครอง และเพื่อศึกษาบทบาทของครูในการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านเพื่อสร้างทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้กับเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาในเขตภาคกลาง

3.1.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1.3 การสร้างและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

3.1.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1.5 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.2 การวิจัยระยะที่ 2 ทำการวิเคราะห์ (SWOT Analysis) โดยการมีส่วนร่วมของพ่อแม่ผู้ปกครอง ครู เด็กนักเรียน และนักวิชาการ ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านบรรณารักษศาสตร์ และสารสนเทศศาสตร์ ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านภาษาไทย โดยใช้เทคนิควิธีการจัดเวทีเสวนา การจัดประชุมกลุ่มเกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านเพื่อสร้างทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้กับนักเรียนระดับประถมศึกษาในเขตภาคกลางและนำผลการวิจัยในระยะที่ 1 และผลการ SWOT มาศึกษา และจัดทำร่างแนวทาง การส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านเพื่อสร้างทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้กับนักเรียนระดับประถมศึกษา ในเขตภาคกลาง

3.2.1 การนำเสนอจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภัยคุกคาม

3.2.2 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

3.2.3 เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.2.4 ขั้นตอนในการพัฒนาเครื่องมือ

3.2.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.2.6 การตรวจสอบข้อมูล

3.2.7 วิธีวิเคราะห์ข้อมูล

3.3 การวิจัยระยะที่ 3 นำเสนอร่างแนวทาง การส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านเพื่อสร้างทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้กับนักเรียนระดับประถมศึกษา ในเขตภาคกลางไปจัดประชุมระดมสมองโดยมีผู้ร่วมอภิปรายในกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ กลุ่มนักเรียน กลุ่มผู้ปกครอง และครู เพื่อพิจารณาแนวทางทางการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านให้กับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาในเขตภาคกลางเพื่อสร้างทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต

3.3.1 แนวทางการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านเพื่อสร้างทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้กับนักเรียนระดับประถมศึกษาในเขตภาคกลาง

3.3.2 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

3.3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 การวิจัยระยะที่ 1

การวิจัยระยะที่ 1 เป็นการวิจัยเชิงสำรวจเพื่อศึกษาสภาพการอ่านและวัฒนธรรมการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษา เพื่อศึกษาบทบาทของผู้ปกครอง และเพื่อศึกษาบทบาทของครูในการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านเพื่อสร้างทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้กับนักเรียนระดับประถมศึกษา ในเขตภาคกลาง

3.1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยแบ่งออกเป็น 3 กลุ่มดังนี้

กลุ่มที่ 1 นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในเขตภาคกลางจำนวน 967,938 คน กระทรวงศึกษาธิการ (2558).

กลุ่มที่ 2 ผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 967,938 คน

กลุ่มที่ 3 ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในเขตภาคกลางจำนวน 62,027 คน กระทรวงศึกษาธิการ (2558)

3.1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยระยะที่ 1 การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างใช้สูตรของทาร์ยามานะ ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างดังนี้ กลุ่มที่ 1 นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในเขตภาคกลางจำนวน 400 คน กลุ่มที่ 2 ผู้ปกครอง จำนวน 400 คน กลุ่มที่ 3 ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในเขตภาคกลางจำนวนจำนวน 400 คน ในการเลือกกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Sampling) มีขั้นตอนดังนี้

1) การสุ่มแบบแบ่งชั้นโดยแบ่งเป็นกลุ่มจังหวัดตามประกาศคณะกรรมการนโยบายการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ ซึ่งมีการแบ่งกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบนออกเป็น 5 กลุ่มจังหวัด ได้แก่ 1) กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน ประกอบด้วย 1) จังหวัดนนทบุรี จังหวัดปทุมธานี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และจังหวัดสระบุรี 2) กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน 2) ประกอบด้วย จังหวัดชัยนาท จังหวัดลพบุรี จังหวัดสิงห์บุรีและจังหวัดอ่างทอง 3) กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนกลาง ประกอบด้วย

จังหวัดฉะเชิงเทรา จังหวัดนครนายก จังหวัดปราจีนบุรี จังหวัดสมุทรปราการ และจังหวัดสระแก้ว 4) กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง 1 ประกอบด้วย จังหวัดกาญจนบุรี จังหวัดนครปฐม จังหวัดราชบุรี และจังหวัดสุพรรณบุรี 5) กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง 2 ประกอบด้วย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดเพชรบุรี จังหวัดสมุทรสงคราม และจังหวัดสมุทรสาคร

2) ทำการสุ่มอย่างง่ายด้วยวิธีการจับฉลากเพื่อให้ได้กลุ่มจังหวัดที่เป็นตัวแทนที่ดีของประชากร ซึ่งได้กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน 1 ซึ่งประกอบไปด้วย จังหวัดนนทบุรี จังหวัดปทุมธานี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และจังหวัดสระบุรี

3) ทำการสุ่มอย่างง่ายด้วยวิธีจับฉลากเพื่อเลือกอำเภอของแต่ละจังหวัด เพื่อกำหนดการเลือก และทำการสุ่มเลือกโรงเรียนมาเป็นกลุ่มตัวอย่าง

4) เมื่อได้โรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างแล้วจะทำการสุ่มอย่างง่ายอีกครั้งหนึ่งเพื่อเลือกนักเรียน และครู มาเป็นกลุ่มตัวอย่าง สำหรับผู้ปกครอง ใช้ผู้ปกครองของนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวนผู้ปกครองนักเรียน 1 คนต่อนักเรียน 1 คน

3.1.3 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามจำนวน 3 ชุด มีดังนี้

1) ชุดที่ 1 แบบสอบถามสำหรับนักเรียน แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check – List) ประกอบด้วยข้อมูลส่วนต่าง ๆ ได้แก่ เพศ และ ชั้นเรียน

ตอนที่ 2 สภาพการอ่านของนักเรียน มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ ประกอบด้วยข้อมูลสภาพการอ่านของนักเรียน

ตอนที่ 3 วัฒนธรรมการอ่านของนักเรียน มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งการกระทำ หรือพฤติกรรมของนักเรียน เป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ตอนที่ 4 ปัญหาเกี่ยวกับการอ่านของนักเรียนมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่าแบ่งปัญหาเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

2) ชุดที่ 2 แบบสอบถามสำหรับผู้ปกครอง แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ ประกอบด้วยข้อมูลส่วนต่าง ๆ ได้แก่ เพศ และ วุฒิทางการศึกษา

ตอนที่ 2 บทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านเพื่อสร้างทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้กับนักเรียนระดับประถมศึกษา ในเขตภาคกลางมีลักษณะเป็นแบบมาตรา

ส่วนประมาณค่าแบ่งการกระทำ หรือพฤติกรรมของผู้ปกครอง เป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ปัญหาของผู้ปกครองในการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านเพื่อสร้างทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้กับนักเรียนระดับประถมศึกษา ในเขตภาคกลาง มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่าแบ่งปัญหาเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

3) ชุดที่ 3 แบบสอบถามสำหรับครูโรงเรียนแบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ ประกอบด้วยข้อมูลส่วนต่าง ๆ ได้แก่ เพศ และ วุฒิทางการศึกษา

ตอนที่ 2 บทบาทของครูในการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านเพื่อสร้างทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้กับนักเรียนระดับประถมศึกษา ในเขตภาคกลางมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่าแบ่งระดับการกระทำ หรือพฤติกรรมเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ปัญหาของครูในการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านเพื่อสร้างทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้กับนักเรียนระดับประถมศึกษา ในเขตภาคกลาง มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่าแบ่งระดับปัญหาเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

3.1.4 การสร้างและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ขั้นตอนในการสร้างและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1) ศึกษาแนวคิดทฤษฎี เอกสารตำราต่างๆ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องแล้วนำมาสร้างเป็นคำถามในด้านต่างๆ

2) นำแบบสอบถามไปปรึกษาผู้เชี่ยวชาญ ผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้อง จำนวน 3 ท่าน ได้แก่ รองศาสตราจารย์ ดร. พิมลพรรณ (เรพเพอร์) ประเสริฐวงศ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประภาส พาวินันท์ และ รองศาสตราจารย์ชัยเลิศ ปริสุทรกุล เพื่อตรวจสอบความตรงของเนื้อหา (Content Validity) และความครอบคลุมของคำถาม และทำการปรับแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

3) นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน

4) การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม หลังจากนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ และทำการคัดเลือกแบบสอบถามที่สมบูรณ์มาให้คะแนนตามเกณฑ์ แล้วนำมาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับโดยใช้สัมประสิทธิ์ (α -Coefficient) ของ ครอนบาค และ 1) แบบสอบถามชุดที่ 1 แบบสอบถามสำหรับนักเรียน เมื่อทำการทดสอบแล้วมีค่าความเที่ยงทั้งฉบับเท่ากับ.

865 ซึ่งถือว่าแบบสอบถามที่สร้างขึ้นมีความเหมาะสมสามารถนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้ แบบสอบถามชุดที่ 2 สำหรับผู้ปกครอง เมื่อทำการทดสอบแล้วมีค่าความเที่ยงทั้งฉบับเท่ากับ.929 ซึ่งถือว่าแบบสอบถามที่สร้างขึ้นมีความเหมาะสมสามารถนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้แบบสอบถามชุดที่ 3 สำหรับครูเมื่อทำการทดสอบแล้วมีค่าความเที่ยงทั้งฉบับเท่ากับ.929 ซึ่งถือว่าแบบสอบถามที่สร้างขึ้นมีความเหมาะสมสามารถนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้

3.1.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

คณะผู้วิจัยขอหนังสือจากมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์เพื่อขออนุญาตดำเนินการวิจัย และไปเก็บข้อมูลวิจัยดังนี้

การเก็บข้อมูลวิจัยคณะผู้วิจัยเดินทางไปโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อพบผู้อำนวยการโรงเรียน และชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัย และขออนุญาตแจกแบบสอบถาม เมื่อได้รับอนุญาตจากผู้อำนวยการโรงเรียน จะทำการแจกแบบสอบถามให้กับครู และขอความอนุเคราะห์จากครูให้แจกแบบสอบถามให้กับนักเรียน และผู้ปกครอง พร้อมทั้งขอความอนุเคราะห์ให้ครูเป็นผู้รวบรวมแบบสอบถามทั้งหมดให้ และได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาทั้งหมด ของครูจำนวน 400 ชุด ของนักเรียนจำนวน 400 ชุด และของผู้ปกครองจำนวน 400 ชุด

3.1.6 การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1) ข้อมูลส่วนบุคคลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป นำมาหาค่าความถี่ และร้อยละ สรุปในรูปตารางประกอบคำบรรยาย

2) ข้อมูลวัฒนธรรมการอ่านของนักเรียน บทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านเพื่อสร้างทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้กับนักเรียนระดับประถมศึกษา ในเขตภาคกลาง และบทบาทของครูในการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านเพื่อสร้างทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้กับนักเรียนระดับประถมศึกษา ในเขตภาคกลาง วิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป หาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : S.D) สรุปในรูปตารางประกอบการบรรยาย โดยกำหนดเกณฑ์ค่าเฉลี่ยด้วยมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ แบ่งออกเป็น 5 ช่วง (สุวิมล ว่องวานิช. 2550) โดยมีการแปลความหมายดังนี้

ค่าคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 4.50-5.00 หมายถึง เห็นด้วยกับคำถามมากที่สุด

ค่าคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 3.50-4.49 หมายถึง เห็นด้วยกับคำถามระดับมาก

ค่าคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 2.50-3.49 หมายถึง เห็นด้วยกับคำถามปานกลาง

ค่าคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.50-2.49 หมายถึง เห็นด้วยกับคำถามน้อย

ค่าคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.00-1.49 หมายถึง เห็นด้วยกับคำถามน้อยที่สุด

3.2 การวิจัยในระยะที่ 2 ทำการวิเคราะห์ (SWOT Analysis) โดยการมีส่วนร่วม กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ ที่มาให้ความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะ ซึ่งต้องมาให้สัมภาษณ์ และร่วมการสนทนากลุ่ม ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เพื่อให้ได้ผู้ทรงคุณวุฒิตามองค์ประกอบที่ผู้วิจัยกำหนดและเป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถ และมีประสบการณ์สูง และมีผลงานที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมการส่งเสริมการอ่าน การส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่าน จำนวน 10 กลุ่มครูผู้สอนที่มีผลงานเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน หรือการสร้างวัฒนธรรมการส่งเสริมการอ่าน จำนวน 10 คน กลุ่มผู้ปกครอง จำนวน 10 คน นักเรียนจำนวน 10 คน รวมทั้งสิ้น 40 คน

3.2.1 การนำเสนอจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภัยคุกคาม

คณะผู้วิจัยดำเนินการสังเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาในระยะที่ 1 แล้วจัดข้อมูลให้รูปของการสรุปข้อมูล และจัดให้เป็นชุดข้อมูลเพื่อใช้ประกอบการวิเคราะห์ปัญหาและหาแนวทางแก้ไขเพื่อนำเสนอจุดแข็งจุดอ่อน โอกาส และภัยคุกคาม เพื่อใช้เป็นประเด็นในการสนทนากลุ่ม (Focus Group)

3.2.2 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่ร่วมในการสนทนากลุ่ม มีทั้งหมดจำนวน 3 กลุ่ม ได้แก่

- 1) กลุ่มนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 1-6 จำนวน 10 คน โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)
- 2) กลุ่มผู้ปกครองจำนวน 10 ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง โดยเลือกผู้ปกครองของนักเรียนในกลุ่มที่ 1
- 3) กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้อง จำนวน 10 คน โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง

3.2.3 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วยแบบบันทึกการสนทนากลุ่ม เพื่อใช้บันทึกการสนทนากลุ่มจากการนำเสนอจุดแข็งจุดอ่อน โอกาส และภัยคุกคาม

3.2.4 ขั้นตอนในการพัฒนาเครื่องมือ

- 1) ศึกษาแนวคิดทฤษฎี เอกสารตำราต่างๆ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน และรูปแบบการสนทนากลุ่ม
- 2) นำข้อมูลที่ศึกษามาสร้างแบบสนทนากลุ่ม และนำไปปรึกษาผู้เชี่ยวชาญในการจัดสนทนากลุ่มเพื่อให้สามารถเก็บข้อมูลได้ตรงตามวัตถุประสงค์

3.2.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการจัดทำการสนทนากลุ่ม

- 1) คณะผู้วิจัยขอหนังสือจากมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์เพื่อเชิญผู้ให้ข้อมูลสำคัญมาร่วมสนทนากลุ่ม

- 2) ทำการติดต่อประสานงานกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเข้าสนทนากลุ่ม และเพื่อสร้างสัมพันธภาพอันดี
- 3) กำหนดนัดหมายวันเวลา และสถานที่ในการเสวนากลุ่ม
- 4) ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่ม
- 5) นำข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมมาวิเคราะห์ข้อมูลในแต่ละกลุ่ม โดยใช้วิธีการ

SWOT Analysis/TOWS Matrix

3.2.6 การตรวจสอบข้อมูล

การตรวจสอบข้อมูลเพื่อความน่าเชื่อถือของข้อมูลคณะผู้วิจัยใช้วิธีการตรวจสอบข้อมูล ด้วยวิธีการตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า (Triangulation) โดยตรวจสอบข้อมูลในสี่ลักษณะดังนี้ (Perter Sampson, 1987 อ้างถึงใน ชาย โพธิสิตา, 2552)

- 1) ตรวจสอบข้อมูลด้านการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลชนิดเดียวกันด้วยวิธีการที่หลากหลาย เพื่อเป็นการยืนยันว่าเมื่อเก็บรวบรวมข้อมูลที่ได้มา มีความสอดคล้องกับ แหล่งข้อมูลเดิม หรือแตกต่างจากข้อมูลเดิมหรือไม่อย่างไร
- 2) ตรวจสอบด้านแหล่งที่มาของข้อมูล โดยใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่ง ที่แตกต่างกัน เป็นการพิสูจน์ว่าถ้าเปลี่ยนแหล่งข้อมูลแล้วข้อมูลที่ได้มีความสอดคล้องกัน หรือแตกต่างกัน อย่างไร
- 3) การตรวจสอบข้อมูลโดยการเปลี่ยนทฤษฎีที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลว่าถ้ามีการ เปลี่ยนแปลงทฤษฎีหรือแนวคิดที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลใหม่แล้วข้อมูลที่ได้ยังคงเหมือนเดิมหรือไม่
- 4) การตรวจสอบข้อมูลด้านผู้วิจัย โดยการให้ผู้เก็บข้อมูลต่างกันหรือหลายคนเพื่อ ใช้มุมมองที่ต่างกันของผู้เก็บรวบรวมข้อมูลในการตีความข้อมูลชนิดเดียวกันเพื่อดูว่าผลของการตีความ ข้อมูลชุดนั้นสอดคล้องกันหรือไม่อย่างไร

3.2.7 วิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่ม มาทำวิธิอุปนัย (Analysis Intuitivism) โดยมีขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูลใน 3 ระดับ ดังนี้ (สุภางค์ จันทวานิช, 2552)

- 1) การสร้างข้อสรุปจากข้อมูลบันทึกหรือบรรยาย เป็นการสร้างข้อสรุปที่ได้จาก การสนทนาที่ได้จากการจดบันทึกไว้และนำมาวิเคราะห์แล้วสรุปเนื้อหาออกมาเป็นประเด็นและจำแนก ข้อมูลไว้เป็นประเภท ซึ่งเป็นการทำดัชนีข้อมูลของข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่มทั้งหมด
- 2) การนำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์และสร้างข้อสรุปไว้ หรือที่ทำดัชนีข้อมูลใน ตอนี่หนึ่งมาทำการวิเคราะห์เพื่อหาความเชื่อมโยงของข้อมูลแต่ละประเภทเข้าด้วยกัน เป็นการวิเคราะห์ ความเหมือนหรือมีลักษณะร่วมกันของข้อมูล หรือความเกี่ยวพันกันของข้อมูลชุดต่างๆ แล้วเขียน บรรยายเป็นประโยคเพื่อให้เห็นความสัมพันธ์ของข้อมูล

3) ทำการเปรียบเทียบข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์จากขั้นตอนที่สอง แล้วนำมา แยกแยะข้อมูลให้เป็นประเด็นต่างๆ แล้วนำมาสังเคราะห์ข้อมูลรวมกันเพื่อสร้างข้อมูลชุดใหม่ซึ่งเป็นชุดสรุปข้อมูล

3.3 การวิจัยระยะที่ 3

นำเสนอร่างแนวทาง การส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านเพื่อสร้างทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต ให้กับนักเรียนระดับประถมศึกษา ในเขตภาคกลางไปจัดประชุมระดมสมองโดยมีผู้ร่วมอภิปรายในกลุ่ม ผู้ทรงคุณวุฒิ กลุ่มนักเรียน กลุ่มผู้ปกครอง และครู เพื่อพิจารณาแนวทางทางการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านให้กับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาในเขตภาคกลางเพื่อสร้างทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต

3.3.1 แนวทางการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านเพื่อสร้างทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้กับนักเรียนระดับประถมศึกษาในเขตภาคกลาง

คณะผู้วิจัยดำเนินการสังเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาในระยะที่ 1 และระยะที่ 2 ว่ามีจุดแข็ง จุดอ่อน ปัญหา อุปสรรค และภัยคุกคามแล้วมาสรุปประเด็นเพื่อจัดทำแนวทางการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านเพื่อสร้างทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้กับนักเรียนระดับประถมศึกษาในเขตภาคกลาง

3.3.2 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

- 1) กลุ่มนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 จำนวน 10 คน โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง
- 2) กลุ่มผู้ปกครองจำนวน 10 คน โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง
- 3) กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้อง จำนวน 10 คน โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง

3.3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วยแบบบันทึกการสนทนากลุ่ม เพื่อใช้บันทึกการสนทนากลุ่มจากการนำเสนอประเด็นเพื่อจัดทำแนวทางการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านเพื่อสร้างทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้กับนักเรียนระดับประถมศึกษาในเขตภาคกลาง

3.3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการจัดทำการสนทนากลุ่ม

- 1) คณะผู้วิจัยขอหนังสือจากมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์เพื่อเชิญผู้ให้ข้อมูลสำคัญมาร่วมสนทนากลุ่ม
- 2) ทำการติดต่อประสานงานกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเข้าสนทนากลุ่ม และเพื่อสร้างสัมพันธภาพอันดี
- 3) กำหนดนัดหมายวันเวลา และสถานที่ในการเสวนากลุ่ม
- 4) ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่ม โดยการนำข้อมูลที่ได้จาก

การเก็บรวบรวมมาวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยระยะที่ 1 และระยะที่ 2 มาสรุปประเด็นเพื่อจัดทำแนวทางการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านเพื่อสร้างทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้กับนักเรียนระดับประถมศึกษาในเขตภาคกลาง

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ในการคำนวณหาค่าสถิติ โดยใช้สถิติดังต่อไปนี้

1. สถิติหาคุณภาพของเครื่องมือ ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) และหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach)
2. สถิติพื้นฐานมีดังนี้ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

งานวิจัยเรื่อง การส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านเพื่อสร้างทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้กับนักเรียนระดับประถมศึกษา ในเขตภาคกลาง ผู้วิจัยตั้งวัตถุประสงค์ไว้ 4 ประการคือ 1) เพื่อศึกษาวัฒนธรรมการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาในเขตภาคกลาง 2) เพื่อศึกษาครูในการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านเพื่อสร้างทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้กับนักเรียนระดับประถมศึกษา ในเขตภาคกลาง 3) เพื่อศึกษาบทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านเพื่อสร้างทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้กับนักเรียนระดับประถมศึกษา ในเขตภาคกลาง 4) เพื่อหาแนวทาง หรือรูปแบบที่เหมาะสมการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านเพื่อสร้างทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้กับนักเรียนระดับประถมศึกษา ในเขตภาคกลาง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในระยะที่ 1 แบ่งออกเป็น 3 กลุ่มดังนี้ กลุ่มที่ 1 นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในเขตภาคกลางจำนวน 967,938 คน กลุ่มที่ 2 ผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 967,938 คน กลุ่มที่ 3 ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในเขตภาคกลางจำนวน 62,027 กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยระยะที่ 1 ได้แก่ นักเรียน 400 คน ผู้ปกครอง 400 คน และครู 400 คน การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างใช้สูตรของทอโรยามาเน่ ส่วนการเลือกกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Sampling)

การวิจัยในระยะที่ 2 ทำการวิเคราะห์ (SWOT Analysis) โดยการมีส่วนร่วม กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ ที่มาให้ความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะ ซึ่งต้องมาให้สัมภาษณ์ และร่วมการสนทนากลุ่ม ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เพื่อให้ได้ผู้ทรงคุณวุฒิตามองค์ประกอบที่ผู้วิจัยกำหนด และเป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถ และมีประสบการณ์สูง และมีผลงานที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมการส่งเสริมการอ่าน การส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่าน จำนวน 10 กลุ่มครูผู้สอนที่มีผลงานเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน หรือการสร้างวัฒนธรรมการส่งเสริมการอ่าน จำนวน 10 คน กลุ่มผู้ปกครอง จำนวน 10 คน นักเรียน จำนวน 10 คน รวมทั้งสิ้น 40 คน

การวิจัยระยะที่ 3 นำเสนอร่างแนวทาง การส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านเพื่อสร้างทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้กับนักเรียนระดับประถมศึกษา ในเขตภาคกลางไปจัดประชุมระดมสมองโดยมีผู้ร่วมอภิปรายในกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 10 คน กลุ่มนักเรียน จำนวน 10 คน กลุ่มผู้ปกครอง จำนวน 10 และครู จำนวน 10 คน เพื่อพิจารณาแนวทางการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านเพื่อสร้างทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้กับนักเรียนระดับประถมศึกษา ในเขตภาคกลาง

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อความเข้าใจที่ตรงกันในการแปลความหมายข้อมูล จึงกำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย
S.D	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4.2 ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยระยะที่ 1 เป็นการวิจัยเชิงสำรวจเพื่อศึกษาเพื่อศึกษาเพื่อศึกษาสภาพการอ่าน และ วัฒนธรรมการอ่านของเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาในเขตภาคกลาง เพื่อศึกษาบทบาทของครูในการส่งเสริม วัฒนธรรมการอ่านเพื่อสร้างทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้กับนักเรียนระดับประถมศึกษา ในเขตภาคกลาง และเพื่อศึกษาบทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านเพื่อสร้างทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต ให้กับนักเรียนระดับประถมศึกษา ในเขตภาคกลาง นำเสนอการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 10 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม ใช้การวิเคราะห์หาค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) และนำเสนอในรูปตารางประกอบการบรรยาย

ตอนที่ 2 ข้อมูลสภาพการอ่านของนักเรียน ใช้การวิเคราะห์หาค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) และนำเสนอในรูปตารางประกอบการบรรยาย

ตอนที่ 3 วัฒนธรรมการอ่านเพื่อสร้างทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตของเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาในเขตภาคกลาง วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ตอนที่ 4 ปัญหาเกี่ยวกับการอ่าน และวัฒนธรรมการอ่านเพื่อสร้างทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตของนักเรียนชั้นประถมศึกษาในเขตภาคกลาง ใช้การวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ตอนที่ 5 ข้อมูลทั่วไปของครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม ใช้การวิเคราะห์หาค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) และนำเสนอในรูปตารางประกอบการบรรยาย

ตอนที่ 6 บทบาทของครูในการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านเพื่อสร้างทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้กับนักเรียนระดับประถมศึกษา ในเขตภาคกลาง ใช้การวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ตอนที่ 7 ปัญหาของครูในการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านเพื่อสร้างทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้กับนักเรียนระดับประถมศึกษา ในเขตภาคกลาง ใช้การวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ตอนที่ 8 ข้อมูลทั่วไปของผู้ปกครองที่เป็นกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม ใช้การวิเคราะห์หาค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) และนำเสนอในรูปตารางประกอบการบรรยาย

ตอนที่ 9 บทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านเพื่อสร้างทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้กับนักเรียนระดับประถมศึกษา ในเขตภาคกลาง ใช้การวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ตอนที่ 10 ปัญหาของผู้ปกครองในการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านเพื่อสร้างทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้กับนักเรียนระดับประถมศึกษา ในเขตภาคกลาง ใช้การวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ตอนที่ 11 ค่าความถี่ของข้อเสนอแนะเพิ่มเติมการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านเพื่อสร้างทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้กับนักเรียนระดับประถมศึกษา ในเขตภาคกลาง ที่ได้จากแบบสอบถามปลายเปิด

ตอนที่ 11 นำเสนอผลการวิจัยระยะที่ 2 ทำการวิเคราะห์ (SWOT Analysis) เพื่อหาจุดแข็ง จุดอ่อน อุปสรรค และโอกาสในการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านเพื่อสร้างทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้กับนักเรียนระดับประถมศึกษา ในเขตภาคกลาง

ตอนที่ 12 นำเสนอผลการวิจัยระยะที่ 3 แนวทาง การส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านเพื่อสร้างทักษะ การเรียนรู้ตลอดชีวิตให้กับนักเรียนระดับประถมศึกษา ในเขตภาคกลาง

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล การวิจัยระยะที่ 1

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม

ในการวิจัยเรื่องนี้กลุ่มตัวอย่างที่วิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาในเขตภาคกลางที่เป็นกลุ่ม ตัวอย่างจำนวน 400 คน ซึ่งมีข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม คือ เพศ และระดับชั้นเรียน ใช้การ วิเคราะห์โดยการแจกแจงค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) แล้วนำเสนอในรูปตาราง ประกอบการบรรยาย ปรากฏดังตารางที่ 4.1-4.2

ตารางที่ 4.1 แสดงค่าความถี่ และค่าร้อยละของนักเรียนที่ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	183	45.80
หญิง	217	54.30
รวม	400	100.00

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมาก เป็นเพศหญิง จำนวน 217 คน คิดเป็นร้อยละ 54.30 และเพศชาย จำนวน 183 คน คิดเป็นร้อยละ 45.80

ตารางที่ 4.2 แสดงค่าความถี่ และค่าร้อยละของนักเรียนที่ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามชั้นเรียน

การศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ประถมศึกษาปีที่ 1	65	16.30
ประถมศึกษาปีที่ 2	65	16.30
ประถมศึกษาปีที่ 3	65	16.30
ประถมศึกษาปีที่ 4	65	16.30
ประถมศึกษาปีที่ 5	65	16.30
ประถมศึกษาปีที่ 6	75	18.80
รวม	400	100.00

จากตารางที่ 4.2 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามกำลังศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มากที่สุด จำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 18.80 นอกนั้นทุกชั้นปีมีจำนวน 65 คนเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 16.30

ตอนที่ 2 ข้อมูลสภาพการอ่านของนักเรียน

ตารางที่ 4.3 แสดงค่าความถี่ และค่าร้อยละของนักเรียนที่ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามความถี่ในการอ่านหนังสือ

ความถี่ในการอ่าน	จำนวน	ร้อยละ
1.อ่านทุกวัน	88	22.00
2.อ่านเฉพาะวันที่มีการบ้าน หรือครูมอบหมายให้อ่าน	68	17.00
3.อ่านในบางวันที่อยากอ่าน	152	38.00
4.อ่านทุกครั้งตามที่คุณปกครองบอก	34	8.50
5.อ่านเฉพาะก่อนสอบ	52	13.00
6. อื่นๆ	6	1.50
รวม	400	100.00

จากตารางที่ 4.3 พบว่านักเรียนที่แบบสอบถามมีความถี่ในการอ่านหนังสือ คืออ่านหนังสือในวันที่อยากอ่านมากที่สุด ร้อยละ 38.00 รองลงมาคือมีการอ่านทุกวัน ร้อยละ 22.00 และอ่านเฉพาะก่อนสอบ ร้อยละ 13.00 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.4 แสดงค่าความถี่ และค่าร้อยละของนักเรียนที่ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม ปัจจัยในการอ่านหนังสืออื่นๆ นอกเหนือจากหนังสือเรียน

ปัจจัยในการอ่าน	จำนวน	ร้อยละ
1. เพื่อเพิ่มพูนความรู้	193	48.30
2. เพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลิน	123	30.80
3. อ่านเพราะชอบดูภาพในหนังสือ	40	10.00
4. เพราะพ่อแม่ หรือคุณปกครอง	34	8.50
5. อื่นๆ	10	2.50

จากตารางที่ 4.4 พบว่านักเรียนที่ตอบแบบสอบถาม มีวัตถุประสงค์ในการอ่านมากที่สุด คืออ่านเพราะช่วยเพิ่มพูนความรู้ ร้อยละ 48.30 รองลงมาเพราะต้องการความสนุกสนานเพลิดเพลิน ร้อยละ 30.80 และอ่านเพราะชอบดูภาพในหนังสือ ร้อยละ 10.00

ตารางที่ 4.5 แสดงค่าความถี่ และค่าร้อยละของนักเรียนที่ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม การใช้ เวลาอ่านหนังสืออื่นๆ ที่ไม่ใช่หนังสือเรียนนานเพียงใดในแต่ละวัน

เวลาอ่านหนังสืออื่นๆ ที่ไม่ใช่หนังสือเรียน	จำนวน	ร้อยละ
15 นาที/ครั้ง	188	47.00
30 นาที/ครั้ง	140	35.00
1 ชั่วโมง/ครั้ง	34	8.50
มากกว่า 1 ชั่วโมง	22	5.50
ไม่อ่านเลยจะอ่านเฉพาะหนังสือเรียนเท่านั้น	16	4.00

จากตารางที่ 4.5 พบว่านักเรียนที่ตอบแบบสอบถาม มีเวลาในการอ่านหนังสืออื่นๆ ที่ไม่ใช่หนังสือเรียน โดยใช้เวลามากที่สุด คือ 15 นาที/ครั้ง ร้อยละ 47.00 รองลงมา 30 นาที/ครั้ง ร้อยละ 35.00 และ 1 ชั่วโมง/ครั้ง ร้อยละ 8.50 และมีนักเรียนที่ไม่อ่านหนังสืออื่นๆ เลย ร้อยละ 4.00

ตารางที่ 4.6 แสดงค่าความถี่ และค่าร้อยละของนักเรียนที่ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม ประเภทของหนังสือที่ชอบอ่านมากที่สุด

ประเภทของหนังสือที่นักเรียนชอบอ่านมากที่สุด	จำนวน	ร้อยละ
นิทาน	107	26.80
การ์ตูน	151	37.80
เรื่องสั้น	19	4.80
นิตยสาร หรือวารสาร	10	2.50
หนังสือพิมพ์	2	.50
หนังสือความรู้ทั่วไป	22	5.5
หนังสือเรียน	60	15.00
คู่มือเตรียมสอบ	25	6.30
หนังสืออื่นๆ	4	1.00

จากตารางที่ 4.6 พบว่านักเรียนที่ตอบแบบสอบถาม ชอบอ่านหนังสือการ์ตูนมากที่สุด ร้อยละ 37.80 รองลงมา อ่านนิทาน ร้อยละ 26.80 และอ่านหนังสือเรียน ร้อยละ 15.00 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.7 แสดงค่าความถี่ และค่าร้อยละของนักเรียนที่ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม การใช้เวลาว่าง

การใช้เวลาว่าง	จำนวน	ร้อยละ
ดูโทรทัศน์	138	34.50
อ่านหนังสือ	70	17.50
เล่นเกมคอมพิวเตอร์	60	15.00
เล่นกีฬา	110	27.50
อื่นๆ	22	5.50

จากตารางที่ 4.7 พบว่านักเรียนที่ตอบแบบสอบถาม มีการใช้เวลาว่างสำหรับดูโทรทัศน์ มากที่สุดร้อยละ 34.50 รองลงมา คือเล่นกีฬา ร้อยละ 27.50 และอ่านหนังสือ ร้อยละ 17.50 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.8 แสดงค่าความถี่ และค่าร้อยละของนักเรียนที่ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม สถานที่ที่ชอบไปอ่านหนังสือ

สถานที่ที่ชอบไปอ่านหนังสือ	จำนวน	ร้อยละ
ที่บ้าน	205	54.30
ห้องเรียน	34	8.50
ห้องสมุด	106	26.50
ภายในบริเวณโรงเรียน	19	4.80
ร้านค้า/ห้างสรรพสินค้า	10	2.50
อ่านจากอินเทอร์เน็ต	26	6.50

จากตารางที่ 4.8 พบว่านักเรียนที่ตอบแบบสอบถาม มีสถานที่ที่ชอบไปอ่านหนังสือมากที่สุดคือ ที่บ้านร้อยละ 54.30 รองลงมา คือห้องสมุด ร้อยละ 26.50 และห้องเรียน ร้อยละ 8.50 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.9 แสดงค่าความถี่ และค่าร้อยละของนักเรียนที่ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม กิจกรรมในวันหยุด

กิจกรรมในวันหยุด	จำนวน	ร้อยละ
ดูโทรทัศน์	96	24.00
อ่านหนังสือ	87	21.80
ไปเที่ยว	129	32.30
เล่นเกมสคอมพิวเตอร์	56	14.00
อื่นๆ	32	8.00

จากตารางที่ 4.9 พบว่านักเรียนที่ตอบแบบสอบถาม มีกิจกรรมในวันหยุดมากที่สุดคือ ไปเที่ยวร้อยละ 32.30 รองลงมา คือดูโทรทัศน์ ร้อยละ 24.00 และอ่านหนังสือ ร้อยละ 21.80 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.10 แสดงค่าความถี่ และค่าร้อยละของนักเรียนที่ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม บุคคล ที่มีอิทธิพลต่อการอ่านหนังสือของนักเรียนมากที่สุด

บุคคลที่มีอิทธิพลต่อการอ่านหนังสือของนักเรียนมากที่สุด	จำนวน	ร้อยละ
เพื่อน	36	9.00
ครู	218	54.5
พ่อแม่ หรือผู้ปกครอง	121	30.30
พี่/น้อง	17	4.30
บุคคลอื่นๆ	8	2.00

จากตารางที่ 4.10 พบว่านักเรียนที่ตอบแบบสอบถาม มีบุคคลที่มีอิทธิพลต่อการอ่านหนังสือของนักเรียนมากที่สุด คือ ครู ร้อยละ 54.50 รองลงมา คือพ่อแม่ หรือผู้ปกครอง ร้อยละ 30.30 และเพื่อน ร้อยละ 9.00 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.11 แสดงค่าความถี่ และค่าร้อยละของนักเรียนที่ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสิ่งที่เป็นแรงจูงใจที่ทำให้นักเรียนอยากอ่านหนังสือเพิ่มขึ้น

สิ่งที่เป็นแรงจูงใจที่ทำให้นักเรียนอยากอ่านหนังสือเพิ่มขึ้น	จำนวน	ร้อยละ
มีหนังสือดีเป็นของตัวเอง	70	17.50
ผู้ปกครองอ่านให้ฟัง	24	6.00
ครูอ่านให้ฟัง	28	7.00
อ่านแล้วได้รับคำชมเชยจากพ่อแม่ ผู้ปกครอง หรือครู	30	7.50
มีเพื่อนช่วยอ่าน หรืออ่านเป็นกลุ่ม	20	5.00
อ่านแล้วสนุก	156	39.00
อ่านแล้วมีความรู้มากกว่าคนอื่น	34	8.50
สอบ	36	9.00
มีรางวัลให้สำหรับการอ่าน	2	.50

จากตารางที่ 4.11 พบว่านักเรียนที่ตอบแบบสอบถาม มีสิ่งที่เป็นแรงจูงใจในทำให้อ่านหนังสือมากที่สุดคือ อ่านแล้วสนุกร้อยละ 39.00 รองลงมา คือมีหนังสือเป็นของตัวเอง ร้อยละ 17.50 และสอบ ร้อยละ 9.00 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.12 แสดงค่าความถี่ และค่าร้อยละของนักเรียนที่ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม การอ่าน ทุกครั้งเกิดขึ้นเพราะเหตุใด

การอ่านทุกครั้งเกิดขึ้นเพราะเหตุใด	จำนวน	ร้อยละ
อ่านเองเพราะเห็นความสำคัญของการอ่าน	249	62.30
ครูให้อ่าน หรือบอกให้อ่าน	42	10.50
พ่อแม่ หรือผู้ปกครองให้อ่าน	56	14.00
อ่านตามเพื่อน	53	13.30

จากตารางที่ 4.12 พบว่านักเรียนที่ตอบแบบสอบถาม เห็นความสำคัญของการอ่านหนังสือเอง ร้อยละ 62.30 รองลงมา คือพ่อแม่ หรือผู้ปกครองให้อ่าน ร้อยละ 14.00 และอ่านตามเพื่อน ร้อยละ 13.30 ตามลำดับ

ตอนที่ 3 วัฒนธรรมการอ่านเพื่อสร้างทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตของเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาในเขตภาคกลาง ใช้การวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบการบรรยาย ดังตารางที่ 4.13

ตารางที่ 4.13 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วัฒนธรรมการอ่านเพื่อสร้างทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตของเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาในเขตภาคกลาง

รายการ	ระดับการกระทำ หรือพฤติกรรม		
	(\bar{X})	(S.D)	แปลผล
1. นักเรียนมีการกำหนดเวลาให้ตนเองสำหรับอ่านหนังสือ	3.40	1.09	ปานกลาง
2. นักเรียนอ่านหนังสือในช่วงเวลาสอบมากขึ้น	3.91	.99	มาก
3. การอ่านมาก ๆ ช่วยให้นักเรียนมีความรู้เพิ่มขึ้น	4.15	.89	มาก
4. เมื่อนักเรียนได้หนังสือใหม่มานักเรียนจะอ่านทันที			
5. นักเรียนชอบอ่านหนังสือก่อนนอน	3.72	1.11	มาก
6. นักเรียนคิดว่าการอ่านเป็นสิ่งสำคัญต่อชีวิต	2.87	1.33	ปานกลาง
7. เมื่อมีเวลาว่างนักเรียนจะอ่านหนังสือทันที	3.77	1.07	มาก
8. นักเรียนมักร้องขอให้ผู้ปกครองซื้อหนังสือให้	3.28	1.19	ปานกลาง
9. นักเรียนรู้วิธีการถนอม และรักษาหนังสือ	3.00	1.38	ปานกลาง
10. นักเรียนชอบยืมหนังสือของห้องสมุดมาอ่าน	3.54	1.14	มาก
11. นักเรียนชอบอ่านหนังสือทุกที่แม้กระทั่งการเข้าห้องน้ำ	2.96	1.26	ปานกลาง
12. ผู้ปกครองของนักเรียนจะแนะนำให้นักเรียนเลือกอ่านหนังสือ	2.21	1.32	น้อย
13. ผู้ปกครองนักเรียนจะพาไปซื้อหนังสือประจำ	3.44	1.19	ปานกลาง
14. ผู้ปกครองนักเรียนกำหนดตารางให้นักเรียนอ่านหนังสือ	2.51	1.32	ปานกลาง
15. ผู้ปกครองนักเรียนจะควบคุมการอ่านหนังสือของนักเรียน	2.64	1.41	ปานกลาง
16. ผู้ปกครองให้นักเรียนอ่านหนังสือทุกประเภท ได้	3.10	1.29	ปานกลาง
17. ผู้ปกครองนักเรียนส่งเสริมให้นักเรียนอ่านการ์ตูน	3.60	1.30	มาก
18. นักเรียนจะอ่านหนังสือเองโดยที่ผู้ปกครองไม่ต้องบอกให้อ่าน	2.80	1.31	ปานกลาง
19. นักเรียนชอบชวนเพื่อนให้อ่านหนังสือ	3.47	1.15	ปานกลาง
	2.96	1.27	ปานกลาง
รวม	3.22	.72	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.13 พบว่านักเรียนที่ตอบแบบสอบถาม มีวัฒนธรรมการอ่านเพื่อสร้างทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตของนักเรียนชั้นประถมศึกษาในเขตภาคกลางโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.22$, $SD = .72$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุดคือ การอ่านมาก ๆ ช่วยให้นักเรียนมีความรู้เพิ่มขึ้น มีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.15$, $SD = .89$) รองลงมาคือ นักเรียนอ่านหนังสือในช่วงเวลาสอบมากขึ้น มีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.91$, $SD = .99$) และ นักเรียนคิดว่าการอ่านเป็นสิ่งสำคัญต่อชีวิต มีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.77$, $SD = 1.07$) ตามลำดับ

ตอนที่ 4 ปัญหาเกี่ยวกับการอ่าน และวัฒนธรรมการอ่านเพื่อสร้างทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตของเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาในเขตภาคกลาง ใช้การวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบการบรรยาย ดังตารางที่ 4.14

ตารางที่ 4.14 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัญหาเกี่ยวกับการอ่าน และวัฒนธรรมการอ่านเพื่อสร้างทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตของนักเรียนชั้นประถมศึกษาในเขตภาคกลาง

รายการ	ระดับปัญหา		
	(\bar{X})	(S.D)	แปลผล
อ่านไม่ค่อยออก	2.11	1.25	น้อย
อ่านไม่คล่อง หรือ อ่านช้า	2.19	1.23	น้อย
อ่านแล้วไม่เข้าใจ	2.36	1.23	น้อย
ขี้เกียจอ่าน ไม่ชอบอ่าน และไม่สนใจอ่าน	2.37	1.23	น้อย
ไม่มีเวลาอ่านเพราะการบ้านมีเยอะมาก	2.57	1.31	ปานกลาง
ไม่มีเวลาอ่านเพราะต้องช่วยผู้ปกครองทำงาน	2.52	1.29	ปานกลาง
ไม่มีหนังสือที่น่าสนใจสำหรับจะอ่าน	2.43	1.33	น้อย
มีทัศนคติที่ไม่ดีต่อการอ่านหนังสือ	2.39	1.26	น้อย
ผู้ปกครองชอบบังคับให้อ่านหนังสือเลยเกิดความเบื่อหน่าย	2.33	1.32	น้อย
ที่บ้านยากจนทำให้ไม่มีหนังสือที่ดีอ่าน	2.23	1.26	น้อย
ที่บ้านไม่ค่อยมีคนอ่านหนังสือ	2.40	1.26	น้อย
ไม่มีหนังสือเป็นของตัวเอง	2.23	1.36	น้อย
รวม	2.35	.95	น้อย

จากตารางที่ 4.14 พบว่า นักเรียนที่ตอบแบบสอบถามมีปัญหาเกี่ยวกับการอ่านและวัฒนธรรมการอ่านเพื่อสร้างทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตของนักเรียนชั้นประถมศึกษาในเขตภาคกลาง โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.35$, $SD = .95$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุดคือ ไม่มีเวลาอ่านเพราะการบ้านมีเยอะมาก มีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.57$, $SD = 1.31$) รองลงมาคือ ไม่มี

เวลาอ่านเพราะต้องช่วยผู้ปกครองทำงาน มีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.52$, $SD=1.29$) และไม่มีหนังสือที่น่าสนใจสำหรับจะอ่านมีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.43$, $SD=1.33$) ตามลำดับ

ตอนที่ 5 ข้อมูลทั่วไปของครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม ใช้การวิเคราะห์หาค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) และนำเสนอในรูปตารางประกอบการบรรยาย ตารางที่ 4.15 แสดงค่าความถี่ และค่าร้อยละของครูที่ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	106	26.50
หญิง	294	73.50
รวม	400	100.00

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมาก เป็นเพศหญิง จำนวน 294 คน คิดเป็นร้อยละ 73.50 และเพศชาย จำนวน 106 คน คิดเป็นร้อยละ 26.50 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.16 แสดงค่าความถี่ และค่าร้อยละของครูที่ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามการเป็นครูประจำชั้นของนักเรียน

ครูประจำชั้น	จำนวน	ร้อยละ
ประจำชั้น ป.1	65	16.30
ประจำชั้น ป.2	65	16.30
ประจำชั้น ป.3	65	16.30
ประจำชั้น ป.4	65	16.30
ประจำชั้น ป.5	65	16.30
ประจำชั้น ป.6	75	18.80
รวม	400	100.00

จากตารางที่ 4.16 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมาก เป็นครูประจำชั้น ป. 6 มากที่สุด 75 คน คิดเป็นร้อยละ 18.80 นอกนั้นทุกระดับชั้นมีจำนวนเท่ากัน คือ 65 คนคิดเป็นร้อยละ 16.30 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.17 แสดงค่าความถี่ และค่าร้อยละของครูที่ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามวุฒิการศึกษา

วุฒิการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ปริญญาตรี	246	61.50
ปริญญาโท	148	37.00
ปริญญาเอก	6	1.50
รวม	400	100.00

จากตารางที่ 4.17 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 246 คน คิดเป็นร้อยละ 61.50 รองลงมา สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท จำนวน 148 คน คิดเป็นร้อยละ 37.00 และสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอก จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 1.50 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.18 แสดงค่าความถี่ และค่าร้อยละของครูที่ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามประสบการณ์ในการสอน

ประสบการณ์ในการสอน	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่า 3 ปี	104	26.00
มากกว่า 3 ปีแต่ไม่เกิน 5 ปี	120	30.00
ห้าปีขึ้นไป	176	44.00
รวม	400	100.00

จากตารางที่ 4.18 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากมีประสบการณ์สอน 5 ปีขึ้นไป จำนวน 176 คน คิดเป็นร้อยละ 44.00 รองลงมา มากกว่า 3 ปี แต่ไม่เกิน 5 ปี จำนวน 120 คน คิดเป็นร้อยละ 30.00 และน้อยกว่า 3 ปี จำนวน 104 คน คิดเป็นร้อยละ 26.00 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.19 แสดงค่าความถี่ และค่าร้อยละของครูที่ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามตำแหน่งทางการบริหาร ในโรงเรียน

ตำแหน่งทางการบริหารในโรงเรียน	จำนวน	ร้อยละ
มี	82	20.50
ไม่มี	318	79.50
รวม	400	100.00

จากตารางที่ 4.19 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากไม่มีตำแหน่งบริหาร จำนวน 318 คน คิดเป็นร้อยละ 79.50 และมีตำแหน่งบริหาร จำนวน 82 คน คิดเป็นร้อยละ 20.50 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.20 แสดงค่าความถี่ และค่าร้อยละของครูที่ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามตำแหน่งวิทยฐานะ

ตำแหน่ง	จำนวน	ร้อยละ
ครูผู้ช่วย	156	39.00
ครูชำนาญการ	108	27.00
ครูชำนาญการพิเศษ	58	14.50
อื่นๆ	78	19.50
รวม	400	100.00

จากตารางที่ 4.20 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมาก เป็นครูผู้ช่วย จำนวน 156 คน คิดเป็นร้อยละ 39.00 รองลงมา เป็นครูชำนาญการ จำนวน 108 คน คิดเป็นร้อยละ 27.00 และครูชำนาญการพิเศษ จำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 14.50 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.21 แสดงค่าความถี่ และค่าร้อยละของครูที่ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามการจัดเก็บข้อมูลของนักเรียนเกี่ยวกับการอ่าน

การจัดเก็บข้อมูลนักเรียนเกี่ยวกับการอ่าน	จำนวน	ร้อยละ
1. จัดเก็บข้อมูลของนักเรียนรายบุคคลด้านการอ่านด้วยตนเอง	262	65.50
	74	18.50
2. ให้นักเรียนทำแฟ้มสะสมการอ่านเอง		
3. จัดทำเป็นสมุดบันทึกการอ่านโดยมอบให้หัวหน้าชั้นเรียนเป็นคนบันทึก	62	15.50
	27	.50
4. อื่นๆ โปรดระบุ		
รวม	400	100.00

จากตารางที่ 4.21 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมาก จัดเก็บข้อมูลของนักเรียนรายบุคคลด้านการอ่านด้วยตนเอง จำนวน 262 คน คิดเป็นร้อยละ 65.50 รองลงมา ให้นักเรียนทำแฟ้มสะสมการอ่านเอง จำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 18.80 และ จัดทำเป็นสมุดบันทึกการอ่านโดยมอบให้หัวหน้าชั้นเรียนเป็นคนบันทึก จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 15.50 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.22 แสดงค่าความถี่ และค่าร้อยละของครูที่ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามกิจกรรมใดที่ท่านจัดให้กับนักเรียนเพื่อสร้างวัฒนธรรมการอ่าน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

การจัดกิจกรรม	จำนวน	ร้อยละ
1. มอบหมายให้อ่านหนังสือนอกเวลา	284	71.00
2. การเล่าเรื่องหนังสือ	152	38.00
3. การตั้งชมรมการอ่าน	88	22.00
4. การแข่งขันการอ่านหนังสือ	84	21.00
5. การกำหนดสัปดาห์การอ่าน	134	33.50
6. กิจกรรมการค้นหายอดนักอ่าน	106	26.50
7. กิจกรรมส่งเสริมการใช้ห้องสมุด	228	57.00
8. แนะนำหนังสือน่าอ่าน	104	26.00
9. สนทนาเกี่ยวกับหนังสือ	102	25.50
10. ใ้ตัวที่เกี่ยวกับหนังสือ	38	9.50
11. จัดนิทรรศการเกี่ยวกับหนังสือ	50	12.50
12. เกมส์เกี่ยวกับการอ่านหนังสือ	70	17.50
13. กิจกรรมอื่นๆ โปรดระบุ	8	2.00

จากตารางที่ 4.22 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมาก มอบหมายให้อ่านหนังสือนอกเวลา จำนวน 284 คน คิดเป็นร้อยละ 71.00 รองลงมา กิจกรรมส่งเสริมการใช้ห้องสมุด จำนวน 228 คน คิดเป็นร้อยละ 57.00 และ การเล่าเรื่องหนังสือ จำนวน 152 คน

ตอนที่ 6 บทบาทของครูการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านเพื่อสร้างทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้กับนักเรียนระดับประถมศึกษา ในเขตภาคกลาง ใช้การวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ตารางที่ 4.23 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน บทบาทของครูการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านเพื่อสร้างทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้กับนักเรียนระดับประถมศึกษา ในเขตภาคกลาง

รายการ	การดำเนินงาน		
	(\bar{X})	(S.D)	แปลผล
1. ท่านจัดตารางการอ่านหนังสือให้กับนักเรียนของท่าน	3.78	.82	มาก
2. ท่านควบคุมดูแลการอ่านหนังสือของนักเรียนท่านอย่างใกล้ชิด	3.90	.78	มาก
3. ท่านจะสนับสนุน ให้กับนักเรียนของท่านมาอ่านหนังสือให้ฟังในตอนเช้าก่อนเรียน	3.91	.84	มาก
4. ท่านชอบตั้งปัญหาและให้นักเรียนค้นหาคำตอบจากหนังสือ	4.02	.71	มาก
5. มอบหมายให้นักเรียนอ่านหนังสือทุกครั้ง	4.21	.93	มาก
6. ให้นักเรียนมาอ่านหนังสือหน้าชั้นเรียนให้เพื่อนฟัง	4.15	.95	มาก
7. พานักเรียนเข้าห้องสมุด	3.77	.93	มาก
8. มอบหมายให้นักเรียนอ่านหนังสือมาจากบ้าน	4.23	1.23	มาก
9. อ่านหนังสือให้นักเรียนฟัง แต่อ่านไม่จบและแนะนำให้นักเรียนไปอ่านต่อ	3.66	1.08	มาก
10. ท่านสอนวิธีการอ่านและสอนบันทึกการอ่านให้กับนักเรียน	3.95	.88	มาก
11. ชมเชยนักเรียนที่ชอบอ่านหนังสือ	4.26	.77	มาก
12. จะแนะนำหนังสือให้นักเรียนอ่าน	4.04	.81	มาก
13. มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน	3.97	.90	มาก
14. ร่วมมือกับบรรณารักษ์ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน	3.64	.83	มาก
15. ท่านส่งเสริมให้นักเรียนอ่านหนังสือที่มีคุณภาพ	3.84	.87	มาก
16. ท่านมีการเก็บบันทึกข้อมูลการอ่านของนักเรียนรายบุคคล	3.85	.84	มาก
17. ท่านมีการกำกับติดตามเกี่ยวกับการอ่านของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ	3.84	.91	มาก
18. ท่านมักจะชวนครูอื่นๆ ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านให้กับนักเรียน	3.69	.78	มาก
19. ท่านมีมักกระตุ้นให้นักเรียนอยากรู้อยากเห็นเรื่องน่ารู้ต่างๆจนต้องไปศึกษาค้นคว้าและอ่านหนังสือ	3.91	.83	มาก
รวม	3.92	.66	มาก

จากตารางที่ 4.23 พบว่า ครูที่ตอบแบบสอบถามมีบทบาทของครูการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านเพื่อสร้างทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้กับนักเรียนระดับประถมศึกษา ในเขตภาคกลางโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.92, SD=.66$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุดคือชมเชยนักเรียนที่ชอบอ่านหนังสือ ($\bar{X} = 4.26, SD=.77$) รองลงมาคือมอบหมายให้นักเรียนอ่านหนังสือมาจากบ้าน มีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.23, SD=1.23$) และ ให้นักเรียนมาอ่านหนังสือหน้าชั้นเรียนให้เพื่อนฟัง มีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.15, SD=.95$) ตามลำดับ

ตอนที่ 7 ปัญหาของครูการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านเพื่อสร้างทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้กับนักเรียนระดับประถมศึกษา ในเขตภาคกลาง ใช้การวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ตารางที่ 4.24 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัญหาของครูการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านเพื่อสร้างทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้กับนักเรียนระดับประถมศึกษา ในเขตภาคกลาง

รายการ	ระดับปัญหา		
	(\bar{X})	(S.D)	แปลผล
1. ท่านไม่มีเวลารว่างในการส่งเสริมให้นักเรียนอ่านหนังสือ	2.79	.91	ปานกลาง
2. ท่านไม่มีเวลากำกับดูแลให้นักเรียนอ่านหนังสือ	2.71	.92	ปานกลาง
3. โรงเรียนขาดงบประมาณในการสนับสนุน	2.91	.95	ปานกลาง
4. ท่านคิดว่านักเรียนอ่านหนังสือที่ได้จากโรงเรียนก็เพียงพอแล้ว	2.64	1.01	ปานกลาง
5. นักเรียนส่วนใหญ่อ่านไม่ออก	3.13	1.01	ปานกลาง
6. ท่านไม่สามารถบังคับให้นักเรียนอ่านหนังสือที่นอกเหนือไปจากหนังสือเรียนได้	3.12	1.01	ปานกลาง
7. ท่านไม่ได้รับการสนับสนุนจากผู้ปกครอง	3.13	.92	ปานกลาง
8. การบ้านของนักเรียนมากจนไม่มีเวลาให้สามารถสอนนักเรียนให้อ่านหนังสืออย่างอื่น	3.05	.98	ปานกลาง
9. นโยบายของผู้บริหารไม่ชัดเจน	2.80	1.01	ปานกลาง
10. การดำเนินงานหรือกิจกรรม/โครงการด้านการอ่านขาดความต่อเนื่อง	3.06	.95	ปานกลาง
รวม	2.93	.74	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.24 พบว่า ครูที่ตอบแบบสอบถาม มีปัญหาในการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านเพื่อสร้างทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้กับนักเรียนระดับประถมศึกษา ในเขตภาคกลาง โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.93, SD=.74$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุด มีคะแนนเท่ากันสองข้อคือ นักเรียนส่วนใหญ่อ่านไม่ออก มีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.13, SD=1.01$) และ ไม่ได้รับ

การสนับสนุนจากผู้ปกครอง มีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{X} = 3.13, SD=.92$) และ การดำเนินงานหรือกิจกรรม/โครงการด้านการอ่านขาดความต่อเนื่อง มีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.06, SD=.95$) ตามลำดับ

ตอนที่ 8 ข้อมูลทั่วไปของผู้ปกครองที่เป็นกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม ใช้การวิเคราะห์หาค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) และนำเสนอในรูปตารางประกอบการบรรยาย

ตารางที่ 4.25 แสดงค่าความถี่ และค่าร้อยละของผู้ปกครองที่ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	89	22.30
หญิง	311	77.80
รวม	400	100.00

จากตารางที่ 4.25 พบว่า ผู้ปกครองที่ตอบแบบสอบถามส่วนมาก เป็นเพศหญิง จำนวน 311 คน คิดเป็นร้อยละ 77.80 และเพศชาย จำนวน 89 คน คิดเป็นร้อยละ 22.30

ตารางที่ 4.26 แสดงค่าความถี่ และค่าร้อยละของผู้ปกครองที่ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามการเป็นผู้ปกครองของนักเรียนประจำชั้นเรียน

ผู้ปกครองนักเรียนชั้น	จำนวน	ร้อยละ
ชั้น ป.1	65	16.30
ชั้น ป.2	65	16.30
ชั้น ป.3	65	16.30
ชั้น ป.4	65	16.30
ชั้น ป.5	65	16.30
ชั้น ป.6	75	18.80
รวม	400	100.00

จากตารางที่ 4.26 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมาก ผู้ปกครองที่ตอบแบบสอบถามส่วนมาก เป็นผู้ปกครองชั้น ป. 6 จำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 18.80 นอกนั้นก็เป็นผู้ปกครองทุกชั้นปีที่มีจำนวนเท่ากัน คือ 65 คน

ตารางที่ 4.27 แสดงค่าความถี่ และค่าร้อยละของผู้ปกครองที่ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามวุฒิการศึกษา

วุฒิการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ประถมศึกษา	42	10.50
มัธยมศึกษา	123	30.80
อนุปริญญา	99	24.80
ปริญญาตรี	128	32.00
ปริญญาโท	8	2.00
รวม	400	100.00

จากตารางที่ 4.27 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมาก สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีมากที่สุด จำนวน 128 คน คิดเป็นร้อยละ 32.00 รองลงมา สำเร็จการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษา จำนวน 123 คน คิดเป็นร้อยละ 30.80 และระดับอนุปริญญา จำนวน 99 คน คิดเป็นร้อยละ 24.80

ตารางที่ 4.28 แสดงค่าความถี่ และค่าร้อยละของผู้ปกครองที่ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	จำนวน	ร้อยละ
รับราชการ	60	15.00
ค้าขาย	49	12.30
ลูกจ้างทั่วไป	52	13.00
เกษตรกร	39	9.80
พนักงานบริษัท	167	41.80
อื่นๆ	33	8.30
รวม	400	100.00

จากตารางที่ 4.28 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมาก เป็นพนักงานบริษัท จำนวน 167 คน คิดเป็นร้อยละ 41.80 รองลงมา รับราชการ 60 คน คิดเป็นร้อยละ 15.00 และลูกจ้างทั่วไป 52 คน คิดเป็นร้อยละ 13.00

ตารางที่ 4.29 แสดงค่าความถี่ และค่าร้อยละของผู้ปกครองที่ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามกิจกรรมที่ทำเวลาว่าง

กิจกรรมที่ทำเวลาว่าง	จำนวน	ร้อยละ
ดูโทรทัศน์	186	46.50
อ่านหนังสือ	101	25.30
ไปเที่ยว	21	5.30
นอน	51	12.80
คุยกับเพื่อนทางเฟซบุ๊กส์	22	5.50
คุยไลน์กับกลุ่มเพื่อน	3	.80
อื่นๆ	16	4.00
รวม	400	100.00

จากตารางที่ 4.29 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมาก มีกิจกรรมยามว่างคือ ดูโทรทัศน์ จำนวน 186 คิดเป็นร้อยละ 46.50 รองลงมา อ่านหนังสือ จำนวน 101 คนคิดเป็นร้อยละ 25.30 และนอน จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 12.80 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.30 แสดงค่าความถี่ และค่าร้อยละของผู้ปกครองที่ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามใช้เวลาในการอ่านหนังสือในแต่ละวัน

เวลาที่ใช้ในการอ่านหนังสือ	จำนวน	ร้อยละ
15 นาที/ครั้ง	146	36.50
30 นาที/ครั้ง	40	10.00
1ชั่วโมง/ครั้ง	4	1.00
มากกว่า 1 ชั่วโมง/ครั้ง	16	4.00
มีการอ่านบ้างในบางวัน	165	41.30
ไม่อ่านเลยเพราะมีสิ่งอื่นที่ต้องรับผิดชอบ	29	7.30
รวม	400	100.00

จากตารางที่ 4.30 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากมีเวลาอ่านหนังสือมากที่สุด คือ มีการอ่านบ้างในบางวัน จำนวน 165 คน คิดเป็นร้อยละ 41.30 รองลงมา อ่าน 15นาที/ ครั้ง จำนวน 146 คน คิดเป็นร้อยละ 36.50 และอ่าน 30 นาที/ครั้ง จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 10.00

ตารางที่ 4.31 แสดงค่าความถี่ และค่าร้อยละของผู้ปกครองที่ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามแหล่งข้อมูล

แหล่งข้อมูล	จำนวน	ร้อยละ
โทรทัศน์	215	54.40
อินเทอร์เน็ต	19	4.80
หนังสือพิมพ์	88	22.30
วารสาร/นิตยสาร	3	.80
ตำรา	15	3.80
สังคมออนไลน์ เช่น เฟสบุ๊ก และ ไลน์ เป็นต้น	48	12.20
อื่นๆ	7	1.80
รวม	400	100.00

จากตารางที่ 4.31 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม หาข่าวจากโทรทัศน์มากที่สุด จำนวน 215 คน คิดเป็นร้อยละ 54.40 รองลงมา หาข่าวจากหนังสือพิมพ์ จำนวน 88 คน คิดเป็นร้อยละ 22.30 และจากสังคมออนไลน์ เช่น เฟสบุ๊ก และไลน์ เป็นต้น จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 12.20 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.32 แสดงค่าความถี่ และค่าร้อยละของผู้ปกครองที่ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามการอ่านหนังสือเล่มเดียวกับบุตรหลาน

การอ่านหนังสือเล่มเดียวกับบุตรหลาน	จำนวน	ร้อยละ
อ่าน	203	50.80
ไม่อ่าน	197	49.30
รวม	400	100.00

จากตารางที่ 4.32 ผู้ตอบแบบสอบถามมีการอ่านหนังสือเล่มเดียวกับบุตรหลานจำนวน 203 คน คิดเป็นร้อยละ 50.80 และไม่อ่านจำนวน 197 คน คิดเป็นร้อยละ 49.30 ตามลำดับ

ตอนที่ 9 บทบาทของผู้ปกครองส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านเพื่อสร้างทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้กับนักเรียนระดับประถมศึกษา ในเขตภาคกลาง ใช้การวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ตารางที่ 4.33 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน บทบาทของผู้ปกครองส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านเพื่อสร้างทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้กับนักเรียนระดับประถมศึกษา ในเขตภาคกลาง

รายการ	บทบาทของผู้ปกครอง		
	(\bar{X})	(S.D)	แปลผล
1. ท่านจัดตารางการอ่านหนังสือให้กับบุตรหลานของท่าน	3.16	.86	ปานกลาง
2. ท่านควบคุมดูแลการอ่านหนังสือของบุตรหลานท่านอย่างใกล้ชิด	3.31	.76	ปานกลาง
3. ท่านจะสนับสนุนการซื้อหนังสือทุกประเภทให้กับบุตรหลานของท่าน	3.58	.83	มาก
4.ท่านชอบซื้อหนังสือให้เป็นของขวัญให้กับบุตรหลาน	3.04	.88	ปานกลาง
5.เมื่อมีเวลารว่างท่านจะพาบุตรหลานไปร้านหนังสือ	3.14	.96	ปานกลาง
6.เมื่อตอนเด็กที่บุตรหลานอ่านหนังสือไม่ออกหรืออ่านหนังสือไม่คล่องท่านจะอ่านหนังสือให้บุตรหลานฟังเสมอ	3.58	.83	มาก
7.เวลาอยู่บ้านท่านก็ใช้เวลาว่างในการอ่านหนังสือ	3.15	.81	ปานกลาง
8. ท่านตั้งใจ หรือชักชวนให้บุตรหลานจัดมุมอ่านหนังสือในบ้าน	3.27	.94	ปานกลาง
9. ท่านเอาใจใส่กับการบ้านของบุตรหลานท่าน	3.71	.79	มาก
10. ท่านจะบังคับให้บุตรหลานทำการบ้านให้เสร็จก่อนไปเล่น	3.83	.75	มาก
11. ท่านไม่ชอบให้บุตรหลานอ่านหนังสืออื่นนอกจากหนังสือเรียน	3.31	.95	ปานกลาง
12. เมื่อท่านเห็นบุตรหลานอ่านนิยาย หรือหนังสือการ์ตูน ท่านจะทำการยึดหนังสือไปเก็บทันที	3.24	1.14	ปานกลาง
13. ท่านมักจะให้บุตรหลานมาอ่านหนังสือให้ฟัง	3.32	.85	ปานกลาง
14. ท่านให้ความร่วมมือกับทางโรงเรียนในการควบคุมดูแลนักเรียนในการอ่านหนังสือ	3.61	.81	มาก
15. ที่บ้านของท่านมีกิจกรรมการอ่านหนังสือเช่น ให้ลูกอ่านออกเสียง การเล่าเรื่องหรือเล่านิทานจากหนังสือ หรืออ่านหนังสือให้ลูกฟัง เป็นต้น	3.30	.79	ปานกลาง
16.ท่านให้อิสระในการอ่านกับบุตรหลาน	3.58	.77	มาก

ตารางที่ 4.33 (ต่อ)

รายการ	บทบาทของผู้ปกครอง		
	(\bar{X})	(S.D)	แปลผล
17. ท่านชอบเล่าเรื่องจากหนังสือให้บุตรหลานฟัง	3.41	.81	ปานกลาง
18. เมื่อบุตรหลานไม่ยอมอ่านหนังสือท่านจะชี้แจงเหตุผลหรืออธิบายให้เห็นความสำคัญ	3.46	.76	ปานกลาง
19. ท่านมีวิธีการกระตุ้นให้บุตรหลานของท่านเกิดความอยากรู้อยากเห็นจนทำให้อยากอ่านหนังสือ	3.76	.77	มาก
รวม	3.39	.55	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.33 พบว่า ผู้ปกครองที่ตอบแบบสอบถาม มีบทบาทในการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านเพื่อสร้างทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้กับนักเรียนระดับประถมศึกษา ในเขตภาคกลาง โดยภาพรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{X} = 3.39$, $SD = .77$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุด คือ บังคับให้บุตรหลานทำการบ้านให้เสร็จก่อนไปเล่น มีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.83$, $SD = .75$) รองลงมา มีวิธีการกระตุ้นให้บุตรหลานของท่านเกิดความอยากรู้อยากเห็นจนทำให้อยากอ่านหนังสือ มีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 3.76$, $SD = .77$) และ ท่านให้ความร่วมมือกับทางโรงเรียนในการควบคุมดูแลนักเรียนในการอ่านหนังสือ มีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.61$, $SD = .81$) ตามลำดับ

ตอนที่ 10 ปัญหาของผู้ปกครองการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านเพื่อสร้างทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้กับนักเรียนระดับประถมศึกษา ในเขตภาคกลาง ใช้การวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ตารางที่ 4.34 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัญหาของผู้ปกครองในการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านให้กับเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาในเขตภาคกลางเพื่อสร้างทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต

รายการ	ปัญหาของผู้ปกครอง		
	(\bar{X})	(S.D)	แปลผล
1. ท่านไม่มีเวลาว่างในการส่งเสริมให้นักเรียนอ่านหนังสือ	2.99	.79	ปานกลาง
2. ท่านไม่มีเวลากำกับดูแลให้นักเรียนอ่านหนังสือ	3.19	.88	ปานกลาง
3. ท่านไม่มีเงินเหลือพอที่จะซื้อหนังสือ	2.93	.98	ปานกลาง
4.ท่านคิดว่านักเรียนอ่านหนังสือที่ได้จากโรงเรียนก็เพียงพอแล้ว	3.05	1.03	ปานกลาง
5.บุตรหลานไม่ค่อยให้ความร่วมมือในการอ่านหนังสือ	3.19	.86	ปานกลาง
6.ท่านไม่สามารถบังคับให้บุตรหลานอ่านหนังสือได้	2.95	.89	ปานกลาง
7.ท่านใจเย็นไม่พอในการสอนบุตรหลานให้อ่านหนังสือ	3.39	.95	ปานกลาง
8. การบ้านของบุตรหลานมากจนไม่มีเวลาให้สามารถสอนบุตรหลานให้อ่านหนังสืออย่างอื่น	3.09	.90	ปานกลาง
9. ไม่มีเทคนิค หรือวิธีการกระตุ้นให้บุตรหลานในการอ่านหนังสือ หรือรักการอ่าน	3.20	.90	ปานกลาง
10. บุตรหลานให้ความสนใจอย่างอื่นมากกว่าการอ่านหนังสือ เช่น เล่นเกมส์คอมพิวเตอร์ ติดโทรศัพท์มือถือ เป็นต้น	3.31	.91	ปานกลาง
รวม	3.13	.67	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.34 พบว่า ผู้ปกครองที่ตอบแบบสอบถาม มีปัญหาในการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านให้กับเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาในเขตภาคกลางเพื่อสร้างทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยภาพรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{X} = 3.13$, $SD = .67$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุด คือท่านใจเย็นไม่พอในการสอนบุตรหลานให้อ่านหนังสือ มีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.39$, $SD = .95$) รองลงมา บุตรหลานให้ความสนใจอย่างอื่นมากกว่าการอ่านหนังสือ เช่น เล่นเกมส์คอมพิวเตอร์ ติดโทรศัพท์มือถือ เป็นต้น มีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.31$, $SD = .91$) และไม่มีเทคนิค หรือวิธีการกระตุ้นให้บุตรหลานในการอ่านหนังสือ หรือรักการอ่าน มีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{X} = 3.20$, $SD = .90$) ตามลำดับ

ตอนที่ 11 ค่าความถี่ของข้อเสนอแนะเพิ่มเติมการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านเพื่อสร้างทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้กับนักเรียนระดับประถมศึกษา ในเขตภาคกลาง ที่ได้จากแบบสอบถามปลายเปิด

ตารางที่ 4.35 แสดงค่าความถี่ของข้อเสนอแนะเพิ่มเติมด้านการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านเพื่อสร้างทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้กับนักเรียนระดับประถมศึกษา ในเขตภาคกลาง ที่ได้จากแบบสอบถามปลายเปิด (ชุดของนักเรียน)

ประเด็นความคิดเห็นด้าน การส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านเพื่อสร้างทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้กับนักเรียนระดับประถมศึกษา	ความถี่
1. ต้องการให้โรงเรียนมีหนังสือการ์ตูนใหม่ๆ	7
2. หนังสือเรียน มีเนื้อหายากมากทำให้ไม่ยอมอ่าน	12
3. การบ้านมีเยอะ และต้องไปเรียนพิเศษ จึงทำให้ไม่ยอมอ่านหนังสือเพิ่ม	19
4. ที่บ้านไม่มีหนังสือที่อยากอ่านส่วนมากจะมีแต่หนังสือเรียน และเกี่ยวข้องกับการเรียน	16
5. ถ้าหนังสือเรียนทำเหมือนหนังสือการ์ตูนจะทำให้อยากอ่านหนังสือเพิ่มขึ้น	23

จากตารางที่ 4.35 จากข้อเสนอแนะเพิ่มเติมพบว่าประเด็นที่ผู้ให้ข้อมูลมีทั้งหมด 5 ประเด็นความคิดเห็น มีประเด็นที่มีค่าความถี่สูงสุด คือ ถ้าหนังสือเรียนทำเหมือนหนังสือการ์ตูนจะทำให้อยากอ่านหนังสือเพิ่มขึ้น($f=23$) รองลงมาคือ การบ้านมีเยอะ และต้องไปเรียนพิเศษ จึงทำให้ไม่ยอมอ่านหนังสือเพิ่ม ($f=19$) และที่บ้านไม่มีหนังสือที่อยากอ่านส่วนมากจะมีแต่หนังสือเรียน และเกี่ยวข้องกับการเรียน($f=16$)

ตารางที่ 4.36 แสดงค่าความถี่ของข้อเสนอแนะเพิ่มเติมด้านการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านเพื่อสร้างทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้กับนักเรียนระดับประถมศึกษา ในเขตภาคกลาง ที่ได้จากแบบสอบถามปลายเปิด (ชุดของครู)

ประเด็นความคิดเห็นด้าน การส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านเพื่อสร้างทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้กับนักเรียนระดับประถมศึกษา	ความถี่
1 ครูไม่มีเวลาในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านเนื่องจากต้องพัฒนานักเรียนตามตัวชี้วัดตามหลักสูตร	5
2. ขาดแคลนสื่อ และงบประมาณในการจัดกิจกรรม	42
3. ห้องสมุดโรงเรียนมีหนังสือจำนวนน้อย ส่วนใหญ่เป็นหนังสือแบบเรียน ตำราเรียนมากกว่าจะเป็นหนังสืออ่านเล่น หรืออ่านเสริม	51

จากตารางที่ 4.36 จากข้อเสนอแนะเพิ่มเติมพบว่าประเด็นที่ผู้ให้ข้อมูลมีทั้งหมด 3 ประเด็นความคิดเห็น มีประเด็นที่มีค่าความถี่สูงสุด คือ ห้องสมุดโรงเรียนมีหนังสือจำนวนน้อย ส่วนใหญ่เป็นหนังสือแบบเรียน ตำราเรียนมากกว่าจะเป็นหนังสืออ่านเล่น หรืออ่านเสริม ($f=51$) รองลงมาคือ ขาดแคลนสื่อ และงบประมาณในการจัดกิจกรรม ($f=42$) และครูไม่มีเวลาในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านเนื่องจากต้องพัฒนานักเรียนตามตัวชี้วัดตามหลักสูตร ($f=5$)

ตารางที่ 4.37 แสดงค่าความถี่ของข้อเสนอแนะเพิ่มเติมด้านการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านเพื่อสร้างทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้กับนักเรียนระดับประถมศึกษา ในเขตภาคกลาง ที่ได้จากแบบสอบถามปลายเปิด (ชุดของผู้ปกครอง)

ประเด็นความคิดเห็นด้าน การส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านเพื่อสร้างทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้กับนักเรียนระดับประถมศึกษา	ความถี่
1. ที่ไม่ดำเนินกิจกรรมส่งเสริมการอ่านเนื่องจากลูกการบ้านเยอะต้องทำการบ้านและเรียนพิเศษ	9
2. ไม่มีเวลาเนื่องจากต้องทำงาน	8
3. ลูกไม่เชื่อฟังเมื่อบอกให้อ่านหนังสือและมักจะมีการต่อรองหรือมีเงื่อนไขเสมอ	5

จากตารางที่ 4.36 จากข้อเสนอแนะเพิ่มเติมพบว่าประเด็นที่ผู้ให้ข้อมูลมีทั้งหมด 3 ประเด็นความคิดเห็น มีประเด็นที่มีค่าความถี่สูงสุด คือ 1. ที่ไม่ดำเนินกิจกรรมส่งเสริมการอ่านเนื่องจากลูกการบ้านเยอะต้องทำการบ้านและเรียนพิเศษ(f=9) รองลงมาคือ ไม่มีเวลาเนื่องจากต้องทำงาน(f=8) และลูกไม่เชื่อฟังเมื่อบอกให้อ่านหนังสือและมักจะมีการต่อรองหรือมีเงื่อนไขเสมอ (f=5)

การวิจัยระยะที่ 2 ผลการ (SWOT Analysis) การส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านเพื่อสร้างทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้กับนักเรียนระดับประถมศึกษา ในเขตภาคกลาง

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ความคิดเห็นจากการประชุมระดมสมองของผู้ทรงคุณวุฒิ ครู ผู้ปกครอง และนักเรียนเกี่ยวกับการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านเพื่อสร้างทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้กับนักเรียนระดับประถมศึกษา ในเขตภาคกลาง

จากการสังเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาระยะที่ 1 และระยะที่ 2 แล้วจัดข้อมูลให้อยู่ในรูปของชุดข้อมูล โดยสรุปเป็นจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภัยคุกคาม ตามรูปแบบการวิเคราะห์ SWOT Analysis/TOWS Matrix เข้าเป็นประเด็นในการสนทนากลุ่ม (Focus Group) เพื่อหาข้อสรุปเป็นแนวทางการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านเพื่อสร้างทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้กับนักเรียนระดับประถมศึกษา ในเขตภาคกลาง ดังต่อไปนี้

1. การวิเคราะห์สภาพความรู้ความเข้าใจของประชาชน และความสามารถในการปฏิบัติตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในพื้นที่จังหวัดภาคกลางตอนบน โดยใช้วิธี SWOT Analysis/TOWS Matrix ได้ผลการวิเคราะห์นำเสนอตามลำดับดังนี้

1.1 จุดแข็ง (Strength)

ด้านนโยบายของโรงเรียน

- 1) ผู้บริหารและโรงเรียนให้ความสำคัญกับนโยบายส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านให้กับนักเรียน
- 2) ผู้บริหารกำหนดโครงสร้างการบริหารงานโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านและการพัฒนาห้องสมุด ในรูปของคณะกรรมการ

ด้านครู

- 1) ครูให้ความสำคัญกับนโยบายการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านให้กับนักเรียน
- 2) ครูมีการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านให้กับนักเรียน

ด้านนักเรียน

- 1) นักเรียนเห็นความสำคัญของการอ่าน
- 2) นักเรียนสามารถอ่านหนังสือด้วยตนเองได้
- 3) ชอบอ่านหนังสือหนังสือการ์ตูน

ด้านผู้ปกครอง

- 1) ผู้ปกครองให้ความสำคัญของการอ่าน
- 2) ผู้ปกครองมีความพร้อมในการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านให้กับนักเรียน

ด้านสื่อและอุปกรณ์

- 1) มีสื่อวัสดุ อุปกรณ์ที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้
- 2) มีเวที โครงการ ให้นักเรียนได้พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอ
- 3) มีสมุดบันทึกเด็กดี หรือ /สมุดรักการอ่าน

1.2 จุดอ่อน (Weakness)**ด้านนโยบาย**

- 1) นโยบายของโรงเรียนเปลี่ยนไปตามนโยบายของ สพฐ. ซึ่งจะมีจุดเน้นที่เปลี่ยนไป

ด้านครู

- 1) ครูผู้สอนมีภาระงานอื่นนอกเหนือจากการสอน
- 2) ครูติดตามการอ่านของนักเรียนไม่ต่อเนื่อง

ด้านนักเรียน

- 1) ไม่มีเวลาอ่านหนังสือที่ตนเองชอบเพราะการบ้านมาก
- 2) นักเรียนยังวิเคราะห์ความสำคัญจากการอ่านไม่ได้
- 3) นักเรียนขาดการใฝ่รู้ใฝ่เรียน
- 4) นักเรียนไม่สนใจในการอ่าน
- 5) นักเรียนไม่พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

ด้านผู้ปกครอง

- 1) ผู้ปกครองไม่ยอมรับความบกพร่องทางการเรียนของนักเรียน
- 2) ผู้ปกครองไม่พัฒนาและให้ความสำคัญอย่างต่อเนื่อง
- 3) ผู้ปกครองส่วนมากคาดหวังให้ครูเป็นคนดำเนินการ
- 4) ผู้ปกครองบังคับให้บุตรหลานทำการบ้านให้เสร็จ หรืออ่านหนังสือ

ด้านสื่อและอุปกรณ์

- 1) ขาดสื่อ นวัตกรรม ที่ทันสมัย
- 2) มีหนังสือเก่า และไม่เพียงพอ

1.3 โอกาส (Opportunities)**ด้านนโยบาย**

1. มีนโยบายจากรัฐบาล ให้การสนับสนุนการจัดกิจกรรมส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านให้กับนักเรียน

ด้านครู

- 1) ครูได้รับสนับสนุนให้เข้าร่วมอบรมการจัดกิจกรรมส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านให้กับนักเรียน

ด้านนักเรียน

- 1) มีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่าน

ด้านผู้ปกครอง

- 1) ผู้ปกครองให้การสนับสนุนกิจกรรมรักการอ่าน

ด้านสื่อและอุปกรณ์

- 1) มีสื่อ / แหล่งเรียนรู้และฐานการเรียนรู้ภายในโรงเรียนที่หลากหลาย

1.4 ภัยคุกคาม (Threat)

- 1) มีงบประมาณสนับสนุนจำกัด
- 2) การเบิกจ่ายงบประมาณต้องเป็นไปตามระเบียบงานพัสดุ

ตอนที่ 2 การเสนอร่างแนวทางในการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านเพื่อสร้างทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้กับนักเรียนระดับประถมศึกษา ในเขตภาคกลาง การสังเคราะห์ข้อมูลที่ได้มาจากการสนทนากลุ่ม (Focus Group) มีการประเมินสภาพแวดล้อมโดยการวิเคราะห์ให้เห็นถึงจุดแข็งจุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคแล้ว ก็จะนำมาข้อมูลทั้งหมดมาวิเคราะห์ในรูปแบบความสัมพันธ์แบบ แมตริกซ์โดยใช้ตารางที่เรียกว่า TOWS Matrix โดย TOWS Matrix เป็นตารางการวิเคราะห์ที่นำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อนโอกาส และอุปสรรค มาวิเคราะห์เพื่อกำหนดออกมาเป็นยุทธศาสตร์ประเภทต่างๆ แล้วนำเสนอร่างแนวทางในการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านเพื่อสร้างทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้กับนักเรียนระดับประถมศึกษา ในเขตภาคกลาง ดังนี้

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างจุดแข็งกับโอกาส จุดแข็งกับข้อจำกัด จุดอ่อนกับโอกาส และจุดอ่อนกับอุปสรรค ซึ่งผลของการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ในข้อมูลแต่ละคู่ดังกล่าว ทำให้เกิดยุทธศาสตร์หรือข้อเสนอแนะดังแสดงในตาราง 4.37-4.44

ตารางที่ 4.38 แสดงผลการวิเคราะห์ TOWS Matrix การส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านเพื่อสร้างทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้กับนักเรียนระดับประถมศึกษา ในเขตภาคกลาง ด้าน WT

ยุทธศาสตร์เชิงรับ (WT)	O : โอกาส T: ภัยคุกคาม 1) มีงบประมาณสนับสนุนจำกัด 2) การเบิกจ่ายงบประมาณต้องเป็นไปตามระเบียบงานพัสดุ
S: จุดแข็ง	
W: จุดอ่อน 1) นโยบายของโรงเรียนเปลี่ยนไปตามนโยบายของสพฐ. ซึ่งจะมีจุดเน้นที่เปลี่ยนไป 2) ครูผู้สอนมีภาระงานอื่นนอกเหนือจากการสอน 3) ครูติดตามการอ่านของนักเรียนไม่ต่อเนื่อง 4) ไม่มีเวลาอ่านหนังสือที่ตนเองชอบเพราะการบ้านมาก 5) นักเรียนยังวิเคราะห์ความสำคัญจากการอ่านไม่ได้ 6) นักเรียนขาดการใฝ่รู้ใฝ่เรียน 7) นักเรียนไม่สนใจในการอ่าน 8) นักเรียนไม่พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง 9) ผู้ปกครองไม่ยอมรับความบกพร่องทางการเรียนของนักเรียน 10) ผู้ปกครองไม่พัฒนาและให้ความสำคัญอย่างต่อเนื่อง 11) ผู้ปกครองส่วนมากคาดหวังให้ครูเป็นคนดำเนินการ 12) ผู้ปกครองบังคับให้บุตรหลานทำการบ้านให้เสร็จ หรืออ่านหนังสือ 13) ขาดสื่อ นวัตกรรม ที่ทันสมัย 14) มีหนังสือเก่า และไม่เพียงพอ	ข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ หรือข้อเสนอแนะ 1) ครูควรมีการสร้างสื่อ นวัตกรรม และกระบวนการวิจัยในชั้นเรียนให้มีคุณภาพ 2) พัฒนานักเรียนให้เป็นสุดยอดนักอ่าน 3) สร้างและปลูกฝังนิสัยรักการอ่านให้นักเรียนพร้อมทั้งเห็นคุณค่าของการอ่าน 4) ครูติดตามการอ่านอย่างต่อเนื่อง 5) ผู้ปกครองต้องใส่ใจในตัวบุตรหลาน และส่งเสริมให้รักการอ่าน 6) ผู้ปกครองต้องติดตามพัฒนาการของบุตรหลานจากทางโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ 7) ทางโรงเรียนจัดสรรงบประมาณ และจัดอบรมเรื่องการเบิกจ่ายงบประมาณให้กับครู 8) ขอสนับสนุนงบประมาณจากผู้ปกครอง

ตารางที่ 4.39 แสดงผลการวิเคราะห์ TOWS Matrix การส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านเพื่อสร้างทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้กับนักเรียนระดับประถมศึกษา ในเขตภาคกลาง ด้าน WO

ยุทธศาสตร์เชิงรับ (WO)	O : โอกาส	T: ภัยคุกคาม
S: จุดแข็ง	1) มีนโยบายจากรัฐบาล ให้การสนับสนุน	
<p>W: จุดอ่อน</p> <p>1) นโยบายของโรงเรียนเปลี่ยนไปตามนโยบายของสพฐ. ซึ่งจะมีจุดเน้นที่เปลี่ยนไป</p> <p>2) ครูผู้สอนมีภาระงานอื่นนอกเหนือจากการสอน</p> <p>3) ครูติดตามการอ่านของนักเรียนไม่ต่อเนื่อง</p> <p>4) ไม่มีเวลาอ่านหนังสือที่ตนเองชอบเพราะการบ้านมาก</p> <p>5) นักเรียนยังวิเคราะห์ความสำคัญจากการอ่านไม่ได้</p> <p>6) นักเรียนขาดการใฝ่รู้ใฝ่เรียน</p> <p>7) นักเรียนไม่สนใจในการอ่าน</p> <p>8) นักเรียนไม่พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง</p> <p>9) ผู้ปกครองไม่ยอมรับความบกพร่องทางการเรียนของนักเรียน</p> <p>10) ผู้ปกครองไม่พัฒนาและให้ความสำคัญอย่างต่อเนื่อง</p> <p>11) ผู้ปกครองส่วนมากคาดหวังให้ครูเป็นคนดำเนินการ</p> <p>12) ผู้ปกครองบังคับให้บุตรหลานทำการบ้านให้เสร็จ หรืออ่านหนังสือ</p> <p>13) ขาดสื่อ นวัตกรรม ที่ทันสมัย</p> <p>14) มีหนังสือเก่า และไม่เพียงพอ</p>	<p>1) ครูได้รับสนับสนุนให้เข้าร่วมอบรมการจัดกิจกรรมส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านให้กับนักเรียน</p> <p>2) มีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่าน</p> <p>3) ผู้ปกครองให้การสนับสนุนกิจกรรมรักการอ่าน</p> <p>4) มีสื่อ / แหล่งเรียนรู้และฐานการเรียนรู้ภายในโรงเรียนที่หลากหลาย</p>	
	<p>ข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์</p> <p>1) โรงเรียนกำหนดนโยบาย และตัวชี้วัดเรื่องวัฒนธรรมการส่งเสริมการอ่านให้กับนักเรียน</p> <p>2) โรงเรียนกำหนดให้ครูจัดกิจกรรมการส่งเสริมการอ่านอย่างต่อเนื่อง</p> <p>3) ให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมการส่งเสริมการอ่าน</p> <p>4) พัฒนาแหล่งเรียนรู้ เช่นห้องสมุดให้เป็นห้องสมุดมีชีวิต</p> <p>5) ส่งเสริม ยกย่องเชิดชูเกียรติ นักเรียน ครู โรงเรียนที่มีผลงานเป็นที่ประจักษ์ รวมทั้งชุมชนและภาคีเครือข่ายที่มีส่วนร่วมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านและการดำเนินงานห้องสมุด</p> <p>6) สนับสนุนให้ครูผู้สอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อส่งเสริมนิสัยรัก การอ่าน</p> <p>7) ครูผู้สอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ห้องสมุดเป็นแหล่งเรียนรู้</p> <p>8) สนับสนุนให้ครูผู้สอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้มีการบูรณาการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านอย่างต่อเนื่องโดยใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกห้องเรียน</p>	

ตารางที่ 4.40 แสดงผลการวิเคราะห์ TOWS Matrix การส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านเพื่อสร้างทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้กับนักเรียนระดับประถมศึกษา ในเขตภาคกลาง ด้าน ST

ยุทธศาสตร์เชิงรับ (ST)	O : โอกาส	T: ภัยคุกคาม
<p>S: จุดแข็ง</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ผู้บริหารและโรงเรียนให้ความสำคัญกับนโยบายส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านให้กับนักเรียน 2) ผู้บริหารกำหนดโครงสร้างการบริหารงาน โครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านและการพัฒนาห้องสมุด ในรูปของคณะกรรมการ 3) ครูให้ความสำคัญกับนโยบายการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านให้กับนักเรียน 4) ครูมีการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านให้กับนักเรียน 5) นักเรียนเห็นความสำคัญของการอ่าน 6) นักเรียนสามารถอ่านหนังสือด้วยตนเองได้ 8) ผู้ปกครองให้ความสำคัญของการอ่าน 9) ผู้ปกครองมีความพร้อมในการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านให้กับนักเรียน 10) มีสื่อวัสดุ อุปกรณ์ที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ 11) มีเวที โครงการ ให้นักเรียนได้พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอ 12) มีสมุดบันทึกเด็กดี หรือ /สมุดรักการอ่าน 	<p>ข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. สร้างบรรยากาศ สิ่งแวดล้อม และแหล่งเรียนรู้ โดยเฉพาะห้องสมุดให้เอื้อต่อการอ่านของนักเรียน ครู บุคลากรทางการศึกษาและชุมชน ให้มีการบูรณาการการอ่านกับการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ 2. ผู้บริหารต้องจัดสรรงบประมาณสนับสนุนสำหรับกิจกรรมการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่าน 3. ครูจะต้องเรียนรู้เรื่องการเบิกจ่ายงบประมาณในการใช้สำหรับกิจกรรม 4. โรงเรียนต้องจัดสื่อวัสดุอุปกรณ์ให้ครูในการใช้สำหรับการทำกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง 5. โรงเรียนจัดสรรงบประมาณสำหรับให้มีเวที หรือโครงการเพื่อให้นักเรียนได้พัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ 6. ใช้สมุดบันทึกเด็กดี หรือสมุดรักการอ่านสนับสนุนกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน 	<p>1) มีงบประมาณสนับสนุนจำกัด</p> <p>2) การเบิกจ่ายงบประมาณต้องเป็นไปตามระเบียบงานพัสดุ</p>

ตารางที่ 4.41 แสดงผลการวิเคราะห์ TOWS Matrix การส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านเพื่อสร้างทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้กับนักเรียนระดับประถมศึกษา ในเขตภาคกลางด้าน SO

ยุทธศาสตร์เชิงรับ (SO)	O : โอกาส	T: ภัยคุกคาม
<p>S: จุดแข็ง</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ผู้บริหารและโรงเรียนให้ความสำคัญกับนโยบายส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านให้กับนักเรียน 2) ผู้บริหารกำหนดโครงสร้างการบริหารงานโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านและการพัฒนาห้องสมุด ในรูปของคณะกรรมการ 3) ครูให้ความสำคัญกับนโยบายการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านให้กับนักเรียน 4) ครูมีการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านให้กับนักเรียน 5) นักเรียนเห็นความสำคัญของการอ่าน 6) นักเรียนสามารถอ่านหนังสือด้วยตนเองได้ 8) ผู้ปกครองให้ความสำคัญของการอ่าน 9) ผู้ปกครองมีความพร้อมในการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านให้กับนักเรียน 10) มีสื่อวัสดุ อุปกรณ์ที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ 11) มีเวที โครงการ ให้นักเรียนได้พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอ 12) มีสมุดบันทึกเด็กดี หรือ /สมุดรักการอ่าน 	<p>O : โอกาส</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) มีนโยบายจากรัฐบาล ให้การสนับสนุนการจัดกิจกรรมส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านให้กับนักเรียน 2) ครูได้รับสนับสนุนให้เข้าร่วมอบรมการจัดกิจกรรมส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านให้กับนักเรียน 3) มีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมวัฒนธรรมกรอ่าน 4) ผู้ปกครองให้การสนับสนุนกิจกรรมรักการอ่าน 5) มีสื่อ / แหล่งเรียนรู้และฐานการเรียนรู้ภายในโรงเรียนที่หลากหลาย <p>ข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.ผู้บริหารควรสนับสนุนให้ครูได้รับการอบรม 2. ผู้บริหารสนับสนุนให้ครูทำกิจกรรมส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่าน 3. สนับสนุนให้ผู้ปกครองมีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน 4. ผู้บริหารควรสนับสนุน หรือหาเวทีเพื่อให้นักเรียนได้มีการพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ 5.เสริมสร้างภาคีเครือข่ายให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียนและพัฒนาห้องสมุดอย่างยั่งยืน 	

การวิจัยระยะที่ 3 ผลการประชุมร่างแนวทางการเสนอร่างแนวทางในการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านเพื่อสร้างทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้กับนักเรียนระดับประถมศึกษา ในเขตภาคกลาง

1.5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล การวิจัยระยะที่ 3

แนวทางในการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านเพื่อสร้างทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้กับนักเรียนระดับประถมศึกษา ในเขตภาคกลางจะต้องเกิดจากความร่วมมือของผู้ปกครองกับครูแบบบูรณาการที่ต้องการจะส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านให้เกิดขึ้นและในการดำเนินการจะต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องไม่สิ้นสุดทั้งนี้สามารถดำเนินการได้หลายรูปแบบและสามารถจัดได้หลายกิจกรรมทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสภาพปัญหาของนักเรียนแต่ละคน เพราะผู้ปกครอง และครูจะเป็นผู้ที่ทราบปัญหาและทราบศักยภาพของนักเรียนดีที่สุด ดังนั้นแนวทางร่วมมือกันจะต้องทำให้มีความคงทนถาวรและมีวัฒนธรรมองค์กรเป็นของตนเองจึงจะส่งผลดีและมีประสิทธิภาพในการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านเพื่อสร้างทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้กับนักเรียนระดับประถมศึกษา ในเขตภาคกลาง การพัฒนารูปแนวทางการดำเนินงานต้องให้ความสำคัญของการมีส่วนร่วมระหว่างผู้ปกครองกับครูโดยยึดนักเรียนเป็นศูนย์กลางและเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีโอกาสในการแสดงออกและการร่วมกิจกรรมได้อย่างเต็มที่ให้ทุกฝ่ายมีโอกาสในการกำหนดกลวิธีในการดำเนินงาน และมีส่วนร่วมในการกำกับดูแล และประเมินผล

คณะผู้วิจัยดำเนินการสังเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาในระยะที่ 1 และระยะที่ 2 ว่ามีจุดแข็ง จุดอ่อน ปัญหา อุปสรรค และภัยคุกคามแล้วมาสรุปประเด็นเพื่อจัดทำแนวทางในการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านเพื่อสร้างทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้กับนักเรียนระดับประถมศึกษา ในเขตภาคกลาง สามารถกำหนดแนวทางในการดำเนินการ เป็น 6 แนวทาง ดังนี้

1. แนวทางที่ 1 การค้นหาต้นแบบการอ่านในโรงเรียน
2. แนวทางที่ 2 การจัดมุมหนังสือที่บ้าน และที่ห้องเรียน
3. แนวทางที่ 3 การส่งเสริมการอ่านจากสื่อทุกประเภท
4. แนวทางที่ 4 ผู้ปกครอง และครูเป็นต้นแบบหรือแบบอย่างในการอ่าน
5. แนวทางที่ 5 โรงเรียนจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านอย่างต่อเนื่อง
6. แนวทางที่ 6 ทุกรายวิชาบูรณาการเรื่องการอ่าน และส่งเสริมการอ่าน

ตารางที่ 4.42 แนวทางที่ 1 การค้นหาต้นแบบการอ่านในโรงเรียน

กิจกรรม	เป้าหมาย	ตัวชี้วัด
1. กิจกรรม ค้นหาต้นแบบนักเรียนในโรงเรียน	1. ประกวนักการอ่านในแต่ละช่วงชั้นปี	1. มีนักอ่านต้นแบบของโรงเรียนในแต่ละช่วงชั้นปี ละ 5 คน
2. กิจกรรม ค้นหาต้นแบบในชั้นเรียน	1. ประกวนักการอ่านในห้องเรียน	1. มีนักอ่านต้นแบบของห้องเรียนอย่างน้อย 5 คน

ตารางที่ 4.42 (ต่อ)

กิจกรรม	เป้าหมาย	ตัวชี้วัด
3. นักเรียนรู้จักสร้างกิจกรรมรักการอ่านด้วยตนเอง	1. นักเรียนมีเป้าหมายในการอ่าน และสามารถคิดรูปแบบ กิจกรรมส่งเสริมการอ่านด้วยตนเอง 2.นักเรียนมีการกำหนดเป้าหมายในการอ่านตามความเหมาะสมของตนเอง 3.นักเรียนมีการวางแผนเลือกเรื่องที่จะอ่านได้ด้วยตนเอง	1. นักเรียนสามารถคิดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านด้วยตนเองได้อย่างน้อย 1 กิจกรรม 2. นักเรียนสามารถวางแผนเลือกเรื่องที่จะอ่านได้อย่างน้อย 1 เรื่องต่อ 1 ภาคการศึกษา

ตารางที่ 4.43 แนวทางที่ 2 การจัดมุมหนังสือที่บ้าน และที่ห้องเรียน

กิจกรรม	เป้าหมาย	ตัวชี้วัด
1.กิจกรรมจัดมุมหนังสือในบ้านของนักเรียน	1.บ้านนักเรียนชั้นประถมศึกษาทุกคนต้องมีการจัดมุมหนังสือ	1.ร้อยละ 50 ของบ้านนักเรียนมีมุมหนังสือ
2.กิจกรรมการจัดมุมหนังสือน่าอ่านในห้องเรียน	1.โรงเรียนจัดมุมหนังสือในห้องเรียน	2.ร้อยละ 70 ของห้องเรียนของโรงเรียนมีการจัดมุมหนังสือ

ตารางที่ 4.44 แนวทางที่ 3 การส่งเสริมการอ่านจากสื่อทุกประเภท

กิจกรรม	เป้าหมาย	ตัวชี้วัด
1.กิจกรรมการอ่านจากช่องขนม	1.นักเรียนทุกคนอ่านช่องขนมก่อนรับประทาน	1.ร้อยละ 80 ของนักเรียนทุกคนก่อนซื้อขนม หรือทานขนมต้องอ่านช่องขนมก่อนทุกครั้ง
2.กิจกรรมการอ่านและเล่าเรื่องจากสื่อต่างๆ	1. โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมการเล่าเรื่องการอ่านจากสื่อ 2. โรงเรียนมีการกำหนดชั่วโมงกิจกรรมการเล่าเรื่องจากสื่อต่างๆ	1.ร้อยละ 80 ของครูผู้สอนมีการกิจกรรมการเล่าเรื่องจากสื่อประเภทต่างๆ ทุกวัน 2. ร้อยละ 80 ของนักเรียนที่ได้ร่วมกิจกรรมการเล่าเรื่องจากสื่อประเภทต่างๆ

ตารางที่ 4.45 แนวทางที่ 4 ผู้ปกครอง และครูเป็นต้นแบบหรือแบบอย่างในการอ่าน

กิจกรรม	เป้าหมาย	ตัวชี้วัด
1.กิจกรรมผู้ปกครองมีกิจกรรมการอ่านและเล่าเรื่องจากการอ่าน	1.ผู้ปกครองมีอ่านและเล่าเรื่องจากการอ่านให้นักเรียนฟัง อย่างน้อย 1 ครั้งต่อวัน	1. ร้อยละ 80 ของผู้ปกครองมีการอ่านและเล่าเรื่องการอ่านให้นักเรียนฟังอย่างน้อย 1 ครั้งต่อวัน 2. ร้อยละ 80 ของผู้ปกครองมีการเล่านิทานให้นักเรียนฟัง
2. กิจกรรมครูอ่านและเล่าเรื่องจากการอ่าน	1. ครูอ่านและเล่าเรื่องจากการอ่านให้นักเรียนฟังอย่างน้อย 1 ครั้งต่อวัน	1. ร้อยละ 80 ครูมีการอ่านจากสื่อต่างๆ และเล่าเรื่องให้นักเรียนฟัง 2. ร้อยละ 80 ครูมีการเล่านิทานให้นักเรียนฟัง
3.กิจกรรมหนังสือ เล่มโปรด	1.ผู้ปกครอง และครูมีหนังสือเล่มโปรด	1. ร้อยละ 80 ของผู้ปกครองและครูมีหนังสือเล่มโปรด

ตารางที่ 4.46 แนวทางที่ 5 โรงเรียนจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านอย่างต่อเนื่อง

กิจกรรม	เป้าหมาย	ตัวชี้วัด
1.โรงเรียน มีนโยบาย ส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านอย่างชัดเจน	1.โรงเรียนมีการกำหนดนโยบายเรื่องวัฒนธรรมการอ่าน	1. ร้อยละ 80 ของโรงเรียนชั้นประถมในเขตภาคกลางมีนโยบายและแนวทางส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่าน
2.จัดสรรงบประมาณ สนับสนุนงบประมาณในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน	1. มีการจัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน 2. ผู้บริหารส่งเสริมสนับสนุน จัดหาวัสดุครุภัณฑ์ และทรัพยากรสารสนเทศห้องสมุดที่เหมาะสมและเพียงพอ	1. ร้อยละ 10 ของงบประมาณในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อใช้ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน 2. ผู้บริหารมีการส่งเสริมสนับสนุนจัดหาวัสดุครุภัณฑ์ และทรัพยากรสารสนเทศห้องสมุดที่เหมาะสมและเพียงพอ

ตารางที่ 4.46 (ต่อ)

กิจกรรม	เป้าหมาย	ตัวชี้วัด
3. สร้างบรรยากาศ สิ่งแวดล้อม และ แหล่งเรียนรู้ โดยเฉพาะห้องสมุดให้เอื้อต่อการอ่านของนักเรียน ครู บุคลากรทางการศึกษาและชุมชน ให้มีการ บูรณาการการอ่านกับการเรียน การสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้	1. ห้องสมุด มีการ จัด สภาพแวดล้อมที่ดี 2. ห้องสมุดมีหนังสือและสื่อ เหมาะสมกับวัย และช่วงชั้น 3. ห้องสมุดมีการคัดเลือกหนังสือ น่าน่าอ่าน และประกาศรายชื่อ หนังสือที่น่าอ่านของแต่ละช่วงชั้น เรียน	1. ร้อยละ 10 ของงบประมาณในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อใช้ในการจัดกิจกรรม ส่งเสริมการอ่าน 2. ห้องสมุดมีหนังสือ และสื่อที่ เหมาะสมกับวัย และช่วงชั้น เพิ่มขึ้นอย่างน้อยร้อยละ 5 ของ แต่ละปี
4. ห้องสมุดจัดกิจกรรมอ่านดีมีรางวัล	1. ห้องสมุดจัดกิจกรรมอ่านดีมีรางวัล	1. ร้อยละ 60 ของนักเรียนที่เข้าร่วม กิจกรรม ของห้องสมุด โครงการอ่านดีมีรางวัล
5. โรงเรียน จัดกิจกรรมวัน พบ ผู้ปกครองเรื่องการอ่าน	1. ผู้ปกครองมาร่วมกิจกรรมเรื่อง การอ่าน	1. ร้อยละ 80 ของผู้ปกครอง มาร่วมกิจกรรมรักการอ่าน
6. ส่งเสริมให้ครูทำวิจัย หรือสร้าง นวัตกรรมเกี่ยวกับการส่งเสริมการอ่าน	1. ครูจัดกิจกรรม หรือมีการทำ วิจัยเกี่ยวกับการสร้างนวัตกรรม เกี่ยวกับการส่งเสริมการอ่าน	1. ร้อยละ 5 ของครูที่มีการทำ วิจัย หรือการสร้างนวัตกรรม เกี่ยวกับการส่งเสริมการอ่าน
7. ส่งเสริมการอบรมเรื่องการ จัด กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน	1. ครู ได้รับการอบรมเรื่องการ จัด กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน	1. ร้อยละ 80 ของครูที่ได้รับการ อบรม เรื่องการจัด กิจกรรม ส่งเสริมการอ่าน
8. เสริมสร้างภาคีเครือข่ายให้ทุกภาค ส่วนมีส่วนร่วมในการส่งเสริมนิสัยรัก การอ่านของนักเรียนและพัฒนา ห้องสมุดอย่างยั่งยืน	1. มีกิจกรรมเสริมสร้างภาคี เครือข่ายให้ทุกภาคส่วนมีส่วน ร่วมในการส่งเสริมนิสัยรักการ อ่านของนักเรียนและพัฒนา ห้องสมุดอย่างยั่งยืน	1. โรงเรียนมีกิจกรรมเสริมสร้าง ภาคีเครือข่ายให้ทุกภาคส่วนมี ส่วนร่วมในการส่งเสริมนิสัยรัก การอ่านของนักเรียนและพัฒนา ห้องสมุดอย่างยั่งยืนอย่างน้อย 1 เครือข่าย

ตารางที่ 4.47 แนวทางที่ 6 ทุกรายวิชาบูรณาการเรื่องการอ่าน และส่งเสริมการอ่าน

กิจกรรม	เป้าหมาย	ตัวชี้วัด
1.กิจกรรมครูผู้สอนบูรณาการการอ่านและการใช้ห้องสมุดในสาระการเรียนรู้ที่ตนเองรับผิดชอบ	1.มีกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในรายวิชา 2. ครูผู้สอนประสานงานกับครูหรือบุคลากรทำหน้าที่บรรณารักษ์ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านในสาระการเรียนรู้ที่ตนเองรับผิดชอบ	1.ร้อยละ 80 ของวิชาที่มีการบูรณาการเรื่องการอ่านและส่งเสริมการอ่านในรายวิชา 2. ร้อยละ 60 ของครูผู้สอนมีการประสานงานกับครูหรือบุคลากรทำหน้าที่บรรณารักษ์จัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านอย่างต่อเนื่อง

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “การส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านเพื่อสร้างทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้กับนักเรียนระดับประถมศึกษา ในเขตภาคกลาง” นี้เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methodology) ใช้การศึกษาเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ร่วมกับการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) เพื่อศึกษาวัฒนธรรมการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาในเขตภาคกลาง 2) เพื่อศึกษาบทบาทของครูในการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านเพื่อสร้างทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้กับนักเรียนระดับประถมศึกษาในเขตภาคกลาง 3) เพื่อศึกษาบทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านเพื่อสร้างทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้กับนักเรียนระดับประถมศึกษา ในเขตภาคกลาง 4) เพื่อทำการวิเคราะห์ (SWOT Analysis) การส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านเพื่อสร้างทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้กับนักเรียนระดับประถมศึกษา ในเขตภาคกลาง 5) เพื่อหาแนวทางการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านเพื่อสร้างทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้กับนักเรียนระดับประถมศึกษา ในเขตภาคกลาง การศึกษาวิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นสองลักษณะ คือ ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณใช้การวิเคราะห์หาค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) หาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : S.D) และสำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีอุปนัย (Analysis Inductive)

5.1 สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง “การส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านเพื่อสร้างทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้กับนักเรียนระดับประถมศึกษา ในเขตภาคกลาง”สรุปผลการวิจัย ดังนี้

5.1.1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามผลการวิจัยพบว่า

นักเรียนชั้นประถมศึกษาในเขตภาคกลางที่เป็นกลุ่ม เป็นเพศหญิง จำนวน 217 คน คิดเป็นร้อยละ 54.30 และเพศชาย จำนวน 183 คน คิดเป็นร้อยละ 45.80 กำลังศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มากที่สุด จำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 18.80 นอกนั้นทุกชั้นปีมีจำนวน 65 คนเท่ากันคิดเป็นร้อยละ 16.30

ผู้ปกครองที่ตอบแบบสอบถามส่วนมาก เป็นเพศหญิง จำนวน 311 คน คิดเป็นร้อยละ 77.80 และเพศชาย จำนวน 89 คน คิดเป็นร้อยละ 22.30 ผู้ปกครองที่ตอบแบบสอบถามส่วนมาก เป็นผู้ปกครองชั้น ป. 6 จำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 18.80 นอกนั้นก็เป็นผู้ปกครองทุกชั้นปีที่มีจำนวนเท่ากัน คือ 65 คน ผู้ปกครองที่ตอบแบบสอบถามส่วนมากสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีมากที่สุด จำนวน 128 คน คิดเป็นร้อยละ 32.00 รองลงมา สำเร็จการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษา จำนวน 123 คน คิดเป็นร้อยละ 30.80 และระดับอนุปริญญา จำนวน 99 คน คิดเป็นร้อยละ 24.80 อาชีพของผู้ปกครองส่วนใหญ่เป็นพนักงานบริษัท จำนวน 167 คน คิดเป็นร้อยละ 41.80 รองลงมา รับราชการ 60 คน คิดเป็นร้อยละ 15.00 และลูกจ้างทั่วไป 52 คน คิดเป็นร้อยละ 13.00

ครูที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 294 คน คิดเป็นร้อยละ 73.50 และเพศชาย จำนวน 106 คน คิดเป็นร้อยละ 26.50 ตามลำดับ เป็นครูประจำชั้น ป. 6 มากที่สุด 75 คน คิด

เป็นร้อยละ 18.80 นอกนั้นทุกระดับชั้นมีจำนวนเท่ากัน คือ 65 คนคิดเป็นร้อยละ 16.30 ตามลำดับ ครูส่วนมากสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 246 คน คิดเป็นร้อยละ 61.50 รองลงมา สำเร็จการศึกษา ระดับปริญญาโท จำนวน 148 คน คิดเป็นร้อยละ 37.00 และระดับปริญญาเอก จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 1.50 ตามลำดับ ครู มีประสบการณ์สอน 5 ปีขึ้นไป จำนวน 176 คน คิดเป็นร้อยละ 44.00 รองลงมา มากกว่า 3 ปี แต่ไม่เกิน 5 ปี จำนวน 120 คน คิดเป็นร้อยละ 30.00 และน้อยกว่า 3 ปี จำนวน 104 คน คิดเป็นร้อยละ 26.00 ตามลำดับ ครูที่ตอบแบบสอบถามส่วนมากไม่มีตำแหน่งบริหาร จำนวน 318 คน คิดเป็นร้อยละ 79.50 และมีตำแหน่งบริหาร จำนวน 82 คน คิดเป็นร้อยละ 20.50 ตามลำดับ ครูที่ตอบแบบสอบถามส่วนมาก เป็นครูผู้ช่วย จำนวน 156 คน คิดเป็นร้อยละ 39.00 รองลงมา เป็นครูชำนาญการ จำนวน 108 คน คิดเป็นร้อยละ 27.00 และครูชำนาญการพิเศษ จำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 14.50 ตามลำดับ

5.1.2 ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสภาพการอ่าน

นักเรียนที่แบบสอบถามมีความถี่ในการอ่านหนังสือ คืออ่านหนังสือในวันที่ยากอ่านมากที่สุด ร้อยละ 38.00 รองลงมาคือมีการอ่านทุกวัน ร้อยละ 22.00 และอ่านเฉพาะก่อนสอบ ร้อยละ 13.00 ตามลำดับ วัตถุประสงค์ในการอ่าน คือเพิ่มพูนความรู้ ร้อยละ 48.30 รองลงมา คือต้องการความสนุกสนานเพลิดเพลิน ร้อยละ 30.80 และ ชอบดูภาพในหนังสือ ร้อยละ 10.00 เวลาที่ใช้ในการอ่านหนังสือพบว่านักเรียนใช้เวลาในการอ่านหนังสืออื่นๆ ที่ไม่ใช่หนังสือเรียนมากที่สุด คือ 15 นาที/ครั้ง ร้อยละ 47.00 รองลงมา 30 นาที/ครั้ง ร้อยละ 35.00 และ 1 ชั่วโมง/ครั้ง ร้อยละ 8.50 และมีนักเรียนที่ไม่อ่านหนังสืออื่นๆ เลย ร้อยละ 4.00 ประเภทของการอ่านหนังสือนักเรียนชอบอ่านหนังสือการ์ตูนมากที่สุด ร้อยละ 37.80 รองลงมา อ่านนิทาน ร้อยละ 26.80 และอ่านหนังสือเรียน ร้อยละ 15.00 ตามลำดับ นักเรียนมีการใช้เวลาว่างสำหรับดูโทรทัศน์ มากที่สุดร้อยละ 34.50 รองลงมา คือเล่นกีฬา ร้อยละ 27.50 และอ่านหนังสือ ร้อยละ 17.50 ตามลำดับ สถานที่ที่นักเรียนชอบไปอ่านหนังสือมากที่สุดคือ ที่บ้านร้อยละ 54.30 รองลงมา คือห้องสมุด ร้อยละ 26.50 และห้องเรียน ร้อยละ 8.50 ตามลำดับ กิจกรรมในวันหยุดของนักเรียนที่นักเรียนชอบทำมากที่สุดคือ ไปเที่ยวร้อยละ 32.30 รองลงมา คือดูโทรทัศน์ ร้อยละ 24.00 และอ่านหนังสือ ร้อยละ 21.80 ตามลำดับ บุคคลที่มีอิทธิพลต่อการอ่านหนังสือของนักเรียนมากที่สุด คือ ครู ร้อยละ 54.50 รองลงมา คือพ่อแม่ หรือผู้ปกครอง ร้อยละ 30.30 และเพื่อน ร้อยละ 9.00 ตามลำดับ สิ่งที่เป็นแรงจูงใจในทำให้อยากอ่านหนังสือมากที่สุดคือ อ่านแล้วสนุกร้อยละ 39.00 รองลงมา คือมีหนังสือเป็นของตัวเอง ร้อยละ 17.50 และชอบ ร้อยละ 9.00 ตามลำดับ นักเรียนเห็นความสำคัญของการอ่านหนังสือเอง ร้อยละ 62.30 รองลงมา คือพ่อแม่ หรือผู้ปกครองให้อ่าน ร้อยละ 14.00 และอ่านตามเพื่อน ร้อยละ 13.30 ตามลำดับ

ครูที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่จัดเก็บข้อมูลของนักเรียนรายบุคคลด้านการอ่านด้วยตนเอง จำนวน 262 คน คิดเป็นร้อยละ 65.50 รองลงมา ให้นักเรียนทำแฟ้มสะสมการอ่านเอง จำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 18.80 และ จัดทำเป็นสมุดบันทึกการอ่านโดยมอบให้หัวหน้าชั้นเรียนเป็นคนบันทึก จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 15.50 ตามลำดับ กิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ครูส่วนมากจัดคือ มอบหมายให้อ่านหนังสือนอกเวลา จำนวน 284 คน คิดเป็นร้อยละ 71.00 รองลงมา กิจกรรมส่งเสริมการใช้ห้องสมุด จำนวน 228 คน คิดเป็นร้อยละ 57.00 และ การเล่าเรื่องหนังสือ จำนวน 152 คน

ผู้ปกครองที่ตอบแบบสอบถามส่วนมาก มีกิจกรรมยามว่างคือ ดูโทรทัศน์ จำนวน 186 คิดเป็นร้อยละ 46.50 รองลงมา อ่านหนังสือ จำนวน 101 คนคิดเป็นร้อยละ 25.30 และนอน จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 12.80 ตามลำดับ ผู้ปกครองส่วนมากมีเวลาอ่านหนังสือมากที่สุด คือ มีการอ่านบ้างในบางวัน จำนวน 165 คน คิดเป็นร้อยละ 41.30 รองลงมา อ่าน 15 นาที/ ครั้ง จำนวน 146 คน คิดเป็นร้อยละ 36.50 และอ่าน 30 นาที/ครั้ง จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 10.00 ผู้ปกครองใช้วิธีการค้นหาข่าวจากโทรทัศน์มากที่สุด จำนวน 215 คน คิดเป็นร้อยละ 54.40 รองลงมา หาข่าวจากหนังสือพิมพ์ จำนวน 88 คน คิดเป็นร้อยละ 22.30 และจากสังคมออนไลน์ เช่น เฟสบุ๊ก และไลน์ เป็นต้น จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 12.20 ตามลำดับ ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีการอ่านหนังสือเล่มเดียวกับบุตรหลานจำนวน 203 คน คิดเป็นร้อยละ 50.80 และไม่อ่าน จำนวน 197 คน คิดเป็นร้อยละ 49.30 ตามลำดับ

5.1.3 วัฒนธรรมการอ่านเพื่อสร้างทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตของเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาในเขตภาคกลาง พบว่า

นักเรียนที่ตอบแบบสอบถาม มีวัฒนธรรมการอ่านเพื่อสร้างทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตของนักเรียนชั้นประถมศึกษาในเขตภาคกลางโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.22, SD=.72$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุดคือ การอ่านมาก ๆ ช่วยให้นักเรียนมีความรู้เพิ่มขึ้น มีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.15, SD=.89$) รองลงมาคือ นักเรียนอ่านหนังสือในช่วงเวลาสอบมากขึ้น มีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.91, SD=.99$) และ นักเรียนคิดว่า การอ่านเป็นสิ่งสำคัญต่อชีวิต มีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.77, SD=1.07$) ตามลำดับ

นักเรียนมีปัญหาเกี่ยวกับการอ่านและวัฒนธรรมการอ่านเพื่อสร้างทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตของนักเรียนชั้นประถมศึกษาในเขตภาคกลาง โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.35, SD=.95$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุดคือ ไม่มีเวลาอ่านเพราะการบ้านมีมาก มีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.57, SD=.1.31$) รองลงมาคือ ไม่มีเวลาอ่านเพราะต้องช่วยผู้ปกครองทำงาน มีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.52, SD=1.29$) และ ไม่มีหนังสือที่น่าสนใจสำหรับจะอ่านมีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.43, SD=1.33$) ตามลำดับ

ครูมีบทบาทส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านเพื่อสร้างทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้กับนักเรียนระดับประถมศึกษา ในเขตภาคกลางโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.92, SD=.66$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุดคือชมเชยนักเรียนที่ชอบอ่านหนังสือ ($\bar{X} = 4.26, SD=.77$) รองลงมาคือ มอบหมายให้นักเรียนอ่านหนังสือมาจากบ้าน มีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.23, SD=1.23$) และ ให้นักเรียนมาอ่านหนังสือหน้าชั้นเรียนให้เพื่อนฟัง มีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.15, SD=.95$) ตามลำดับ

ครูมีปัญหาในการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านเพื่อสร้างทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้กับนักเรียนระดับประถมศึกษา ในเขตภาคกลาง โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.93, SD=.74$) เมื่อพิจารณาเป็นราย

ข้อพบว่าข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุด มีคะแนนเท่ากันสองข้อคือ นักเรียนส่วนใหญ่อ่านไม่ออก มีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.13, SD=1.01$) และ ไม่ได้รับการสนับสนุนจากผู้ปกครอง มีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{X} = 3.13, SD=.92$) และ การดำเนินงานหรือกิจกรรม/โครงการด้านการอ่านขาดความต่อเนื่อง มีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.06, SD=.95$) ตามลำดับ

ผู้ปกครองมีบทบาทในการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านเพื่อสร้างทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้กับนักเรียนระดับประถมศึกษา ในเขตภาคกลาง โดยภาพรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{X} = 3.39, SD=.77$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุด คือบังคับให้บุตรหลานทำการบ้านให้เสร็จก่อนไปเล่น มีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.83, SD=.75$) รองลงมา มีวิธีการกระตุ้นให้บุตรหลานของท่านเกิดความอยากรู้อยากเห็นจนทำให้อยากอ่านหนังสือ มีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 3.76, SD=.77$) และ ท่านให้ความร่วมมือกับทางโรงเรียนในการควบคุมดูแลนักเรียนในการอ่านหนังสือ มีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.61, SD=.81$) ตามลำดับ

ผู้ปกครองมีปัญหาในการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านให้กับเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาในเขตภาคกลางเพื่อสร้างทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยภาพรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{X} = 3.13, SD=.67$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุด คือท่านใจเย็นไม่พอในการสอนบุตรหลานให้อ่านหนังสือ มีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.39, SD=.95$) รองลงมา บุตรหลานให้ความสนใจอย่างอื่นมากกว่าการอ่านหนังสือ เช่น เล่นเกมส์คอมพิวเตอร์ ติดโทรศัพท์มือถือ เป็นต้น มีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.31, SD=.91$) และไม่มีเทคนิค หรือวิธีการกระตุ้นให้บุตรหลานในการอ่านหนังสือหรือรักการอ่าน มีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{X} = 3.20, SD=.90$) ตามลำดับ

5.1.5 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านเพื่อสร้างทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้กับนักเรียนระดับประถมศึกษา ในเขตภาคกลาง ที่ได้จากแบบสอบถามปลายเปิด

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของนักเรียน พบว่ามี 5 ประเด็นความคิดเห็น มีประเด็นที่มีค่าความถี่สูงสุด คือ ถ้าหนังสือเรียนทำเหมือนหนังสือการ์ตูนจะทำให้อยากอ่านหนังสือเพิ่มขึ้น($f=23$) รองลงมาคือ การบ้านมีเยอะ และต้องไปเรียนพิเศษ จึงทำให้ไม่อยากอ่านหนังสือเพิ่ม ($f=19$) และที่บ้านไม่มีหนังสือที่อยากอ่านส่วนมากจะมีแต่หนังสือเรียน และเกี่ยวข้องกับการเรียน($f=16$)

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของครู พบว่า มีทั้งหมด 3 ประเด็นความคิดเห็น มีประเด็นที่มีค่าความถี่สูงสุด คือ ห้องสมุดโรงเรียนมีหนังสือจำนวนน้อย ส่วนใหญ่เป็นหนังสือแบบเรียน ตำราเรียนมากกว่าจะเป็นหนังสืออ่านเล่น หรืออ่านเสริม ($f=51$) รองลงมาคือ ขาดแคลนสื่อ และงบประมาณในการจัดกิจกรรม ($f=42$) และครูไม่มีเวลาในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านเนื่องจากต้องพัฒนานักเรียนตามตัวชี้วัดตามหลักสูตร ($f=5$)

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของนักเรียน มีทั้งหมด 3 ประเด็นความคิดเห็น มีประเด็นที่มีค่าความถี่สูงสุด คือ ที่ไม่ดำเนินกิจกรรมส่งเสริมการอ่านเนื่องจากลูกการบ้านเยอะต้องทำการบ้านและเรียนพิเศษ($f=9$)

รองลงมาคือ ไม่มีเวลาเนื่องจากต้องทำงาน($f=8$) และลูกไม่เชื่อฟังเมื่อบอกให้อ่านหนังสือและมักจะมีการต่อรองหรือมีเงื่อนไขเสมอ ($f=5$)

5.1.6 ผลการ (SWOT Analysis) การส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านเพื่อสร้างทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้กับนักเรียนระดับประถมศึกษา ในเขตภาคกลาง ผลการวิจัยพบว่า

จุดแข็ง (Strength)

ด้านนโยบายของโรงเรียน

- 1) ผู้บริหารและโรงเรียนให้ความสำคัญกับนโยบายส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านให้กับนักเรียน
- 2) ผู้บริหารกำหนดโครงสร้างการบริหารงานโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านและการพัฒนาห้องสมุด ในรูปของคณะกรรมการ

ด้านครู

- 1) ครูให้ความสำคัญกับนโยบายการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านให้กับนักเรียน
- 2) ครูมีการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านให้กับนักเรียน

ด้านนักเรียน

- 1) นักเรียนเห็นความสำคัญของการอ่าน
- 2) นักเรียนสามารถอ่านหนังสือด้วยตนเองได้
- 3) ชอบอ่านหนังสือหนังสือการ์ตูน

ด้านผู้ปกครอง

- 1) ผู้ปกครองให้ความสำคัญของการอ่าน
- 2) ผู้ปกครองมีความพร้อมในการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านให้กับนักเรียน

ด้านสื่อและอุปกรณ์

- 1) มีสื่อวัสดุ อุปกรณ์ที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้
- 2) มีเวที โครงการ ให้นักเรียนได้พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอ
- 3) มีสมุดบันทึกเด็กดี หรือ /สมุดรักการอ่าน

จุดอ่อน (Weakness)

ด้านนโยบาย

- 1) นโยบายของโรงเรียนเปลี่ยนไปตามนโยบายของสพฐ. ซึ่งจะมีจุดเน้นที่เปลี่ยนไป

ด้านครู

- 1) ครูผู้สอนมีภาระงานอื่นนอกเหนือจากการสอน
- 2) ครูติดตามการอ่านของนักเรียนไม่ต่อเนื่อง

ด้านนักเรียน

- 1) ไม่มีเวลาอ่านหนังสือที่ตนเองชอบเพราะการบ้านมาก
- 2) นักเรียนยังวิเคราะห์ความสำคัญจากการอ่านไม่ได้
- 3) นักเรียนขาดการใฝ่รู้ใฝ่เรียน
- 4) นักเรียนไม่สนใจในการอ่าน
- 5) นักเรียนไม่พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

ด้านผู้ปกครอง

- 1) ผู้ปกครองไม่ยอมรับความบกพร่องทางการเรียนของนักเรียน

- 2) ผู้ปกครองไม่พัฒนาและให้ความสำคัญอย่างต่อเนื่อง
- 3) ผู้ปกครองส่วนมากคาดหวังให้ครูเป็นคนดำเนินการ
- 4) ผู้ปกครองบังคับให้บุตรหลานทำการบ้านให้เสร็จ หรืออ่านหนังสือ
ด้านสื่อและอุปกรณ์

- 1) ขาดสื่อ นวัตกรรม ที่ทันสมัย
- 2) มีหนังสือเก่า และไม่เพียงพอ

โอกาส (Opportunities)

ด้านนโยบาย

1. มีนโยบายจากรัฐบาล ให้การสนับสนุนการจัดกิจกรรมส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านให้กับ
นักเรียน

ด้านครู

- 1) ครูได้รับสนับสนุนให้เข้าร่วมอบรมการจัดกิจกรรมส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านให้กับ
นักเรียน

ด้านนักเรียน

- 1) มีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่าน

ด้านผู้ปกครอง

- 1) ผู้ปกครองให้การสนับสนุนกิจกรรมรักการอ่าน

ด้านสื่อและอุปกรณ์

- 1) มีสื่อ / แหล่งเรียนรู้และฐานการเรียนรู้ภายในโรงเรียนที่หลากหลาย

ภัยคุกคาม (Threat)

- 1) การดำเนินงานไม่มีรูปแบบที่ชัดเจน
- 2) การเบิกจ่ายงบประมาณต้องเป็นไปตามระเบียบงานพัสดุ
- 3) มีงบประมาณสนับสนุนจำกัด

5.1.7 ผลการวิเคราะห์ TOWS Matrix การส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านเพื่อสร้างทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้กับนักเรียนระดับประถมศึกษา ในเขตภาคกลาง ด้าน WT พบว่า ข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์หรือข้อเสนอแนะ มีดังนี้

- 1) ครูควรมีการสร้างสื่อ นวัตกรรม และกระบวนการวิจัยในชั้นเรียนให้มีคุณภาพ
- 2) พัฒนานักเรียนให้เป็นสุดยอดนักอ่าน
- 3) สร้างและปลูกฝังนิสัยรักการอ่านให้นักเรียนพร้อมทั้งเห็นคุณค่าของการอ่าน
- 4) ครูติดตามการอ่านอย่างต่อเนื่อง
- 5) ผู้ปกครองต้องใส่ใจในตัวบุตรหลาน และส่งเสริมให้รักการอ่าน
- 6) ผู้ปกครองต้องติดตามพัฒนาการของบุตรหลานจากทางโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ
- 7) ทางโรงเรียนจัดสรรงบประมาณ และจัดอบรมเรื่องการเบิกจ่ายงบประมาณให้กับครู
- 8) ขอสนับสนุนงบประมาณจากผู้ปกครอง

5.1.8 ผลการวิเคราะห์ TOWS Matrix การส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านเพื่อสร้างทักษะการเรียนรู้

ตลอดชีวิตให้กับนักเรียนระดับประถมศึกษา ในเขตภาคกลาง ด้าน WO พบว่า ข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ หรือ ข้อเสนอแนะ มีดังนี้

- นักเรียน
- 1) โรงเรียนกำหนดนโยบาย และตัวชี้วัดเรื่องวัฒนธรรมการส่งเสริมการอ่านให้กับ
 - 2) โรงเรียนกำหนดให้ครูจัดกิจกรรมการส่งเสริมการอ่านอย่างต่อเนื่อง
 - 3) ให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมการส่งเสริมการอ่าน
 - 4) พัฒนาแหล่งเรียนรู้ เช่นห้องสมุดให้เป็นห้องสมุดมีชีวิต
 - 5) ส่งเสริม ยกย่องเชิดชูเกียรติ นักเรียน ครู โรงเรียน ที่มีผลงานเป็นที่ประจักษ์ รวมทั้งชุมชนและภาคีเครือข่ายที่มีส่วนร่วมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านและการดำเนินงานห้องสมุด
 - 6) สนับสนุนให้ครูผู้สอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อส่งเสริมนิสัยรัก การอ่าน
 - 7) ครูผู้สอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ห้องสมุดเป็นแหล่งเรียนรู้สนับสนุนให้ครูผู้สอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้มีการบูรณาการการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านอย่างต่อเนื่อง โดยใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกห้องเรียน

5.1.9 ผลการวิเคราะห์ TOWS Matrix การส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านเพื่อสร้างทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้กับนักเรียนระดับประถมศึกษา ในเขตภาคกลาง ด้าน ST พบว่า ข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ หรือ ข้อเสนอแนะ มีดังนี้

- 1) สร้างบรรยากาศ สิ่งแวดล้อม และแหล่งเรียนรู้ โดยเฉพาะห้องสมุดให้เอื้อต่อการอ่านของนักเรียน ครู บุคลากรทางการศึกษาและชุมชน ให้มีการ บูรณาการการอ่านกับการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้
- 2) ผู้บริหารต้องจัดสรรงบประมาณสนับสนุนสำหรับกิจกรรมการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่าน
- 4) ครูจะต้องเรียนรู้เรื่องการเบิกจ่ายงบประมาณในการใช้สำหรับกิจกรรม
- 5) โรงเรียนต้องจัดสื่อวัสดุอุปกรณ์ให้ครูในการใช้สำหรับการทำงานอย่างต่อเนื่อง
- 6) โรงเรียนจัดสรรงบประมาณสำหรับให้มีเวที หรือโครงการเพื่อให้นักเรียนได้พัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอใช้สมุดบันทึกเด็กดี หรือสมุดรักการอ่านสนับสนุนกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

5.1.10 ผลการวิเคราะห์ TOWS Matrix การส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านเพื่อสร้างทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้กับนักเรียนระดับประถมศึกษา ในเขตภาคกลางด้าน SO พบว่า ข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ หรือ ข้อเสนอแนะ มีดังนี้

- 1)ผู้บริหารควรสนับสนุนให้ครูได้รับการอบรม
- 2) ผู้บริหารสนับสนุนให้ครูทำกิจกรรมส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่าน
- 3) สนับสนุนให้ผู้ปกครองมีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน
- 4) ผู้บริหารควรสนับสนุน หรือหาเวทีเพื่อให้นักเรียนได้มีการพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ
- 5)เสริมสร้างภาคีเครือข่ายให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของ

นักเรียนและพัฒนาห้องสมุดอย่างยั่งยืน

5.1.11 แนวทางในการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านเพื่อสร้างทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้กับนักเรียนระดับประถมศึกษา ในเขตภาคกลาง ผลการวิจัยพบว่า สามารถกำหนดแนวทางในการดำเนินการ เป็น 6 แนวทาง ดังนี้

แนวทางที่ 1 การค้นหาต้นแบบการอ่านในโรงเรียน ประกอบด้วย 3 กิจกรรม 5 เป้าหมาย และ 4 ตัวชี้วัด ดังนี้

กิจกรรม

1. กิจกรรมค้นหาต้นแบบนักอ่านในโรงเรียน
2. กิจกรรมค้นหาต้นแบบในชั้นเรียน
3. นักเรียนรู้จักสร้างกิจกรรมรักการอ่านด้วยตนเอง

เป้าหมาย

1. ประกวดนักการอ่านในแต่ละช่วงชั้นปี
2. ประกวดนักการอ่านในห้องเรียน
3. นักเรียนมีเป้าหมายในการอ่าน และสามารถคิดรูปแบบ กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

ด้วยตนเอง

4. นักเรียนมีการกำหนดเป้าหมายในการอ่านตามความเหมาะสมของตนเอง
5. นักเรียนมีการวางแผนเลือกเรื่องที่อ่านได้ด้วยตนเอง

ตัวชี้วัด

1. มีนักอ่านต้นแบบของโรงเรียนในแต่ละช่วงชั้นปี ละ 5 คน
2. มีนักอ่านต้นแบบของห้องเรียนอย่างน้อย 5 คน
3. นักเรียนสามารถคิดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านด้วยตนเองได้อย่างน้อย 1 กิจกรรม
4. นักเรียนสามารถวางแผนเลือกเรื่องที่อ่านได้อย่างน้อย 1 เรื่องต่อ 1 ภาค

การศึกษา

แนวทางที่ 2 การจัดมุมหนังสือที่บ้าน และในห้องเรียน ประกอบด้วย 2 กิจกรรม 2 เป้าหมาย และ 2 ตัวชี้วัด ดังนี้

กิจกรรม

1. กิจกรรมจัดมุมหนังสือในบ้านของนักเรียน
2. กิจกรรมการจัดมุมหนังสือนำอ่านในห้องเรียน

เป้าหมาย

1. บ้านนักเรียนชั้นประถมศึกษาทุกคนต้องมีการจัดมุมหนังสือ
2. โรงเรียนจัดมุมหนังสือในห้องเรียน

ตัวชี้วัด

1. ร้อยละ 50 ของบ้านนักเรียนมีมุมหนังสือ
2. ร้อยละ 70 ของห้องเรียนของโรงเรียนมีการจัดมุมหนังสือ

แนวทางที่ 3 การส่งเสริมการอ่านจากสื่อทุกประเภท ประกอบด้วย 2 กิจกรรม 3 เป้าหมาย และ 3 ตัวชี้วัด

กิจกรรม

1. กิจกรรมการอ่านจากของขนม
2. กิจกรรมการอ่านและเล่าเรื่องจากสื่อต่างๆ

เป้าหมาย

1. นักเรียนทุกคนอ่านของขนมก่อนรับประทาน
2. โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมการเล่าเรื่องการอ่านจากสื่อ
3. โรงเรียนมีการกำหนดชั่วโมงกิจกรรมการเล่าเรื่องจากสื่อต่างๆ

ตัวชี้วัด

ทุกครั้ง

1. ร้อยละ 80 ของนักเรียนทุกคนก่อนซื้อขนม หรือทานขนมต้องอ่านของขนมก่อน
2. ร้อยละ 80 ของครูผู้สอนมีการกิจกรรมการเล่าเรื่องจากสื่อประเภทต่างๆ ทุกวัน
3. ร้อยละ 80 ของนักเรียนที่ได้ร่วมกิจกรรมการเล่าเรื่องจากสื่อประเภทต่างๆ

แนวทางที่ 4 ผู้ปกครอง และครูเป็นต้นแบบหรือแบบอย่างในการอ่าน ประกอบด้วย
กิจกรรม

1. กิจกรรมผู้ปกครองมีกิจกรรมการอ่านและเล่าเรื่องจากการอ่าน
2. กิจกรรมครูอ่านและเล่าเรื่องจากการอ่าน
3. กิจกรรมหนังสือ เล่มโปรด

เป้าหมาย

1. ผู้ปกครองมีอ่านและเล่าเรื่องจากการอ่านให้นักเรียนฟัง อย่างน้อย 1 ครั้งต่อวัน
2. ครูอ่านและเล่าเรื่องจากการอ่านให้นักเรียนฟังอย่างน้อย 1 ครั้งต่อวัน
3. ผู้ปกครอง และครูมีหนังสือเล่มโปรด

ตัวชี้วัด

1 ครั้งต่อวัน

1. ร้อยละ 80 ของผู้ปกครองมีการอ่านและเล่าเรื่องการอ่านให้นักเรียนฟังอย่างน้อย
2. ร้อยละ 80 ของผู้ปกครองมีการเล่านิทานให้นักเรียนฟัง
3. ร้อยละ 80 ครูมีการอ่านจากสื่อต่างๆ และเล่าเรื่องให้นักเรียนฟัง
4. ร้อยละ 80 ครูมีการเล่านิทานให้นักเรียนฟัง
5. ร้อยละ 80 ของผู้ปกครอง และครูมีหนังสือเล่มโปรด

แนวทางที่ 5 โรงเรียนจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านอย่างต่อเนื่อง ประกอบด้วย 8 กิจกรรม 10
เป้าหมาย และ 9 ตัวชี้วัด

กิจกรรม

1. โรงเรียนมีนโยบายส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านอย่างชัดเจน
2. จัดสรรงบประมาณสนับสนุนงบประมาณในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน
3. สร้างบรรยากาศ สิ่งแวดล้อม และแหล่งเรียนรู้ โดยเฉพาะห้องสมุดให้เอื้อต่อการอ่านของนักเรียน ครู บุคลากรทางการศึกษาและชุมชน ให้มีการ บูรณาการการอ่านกับการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้
4. โรงเรียนจัดกิจกรรมวันพบผู้ปกครองเรื่องการอ่าน
5. ห้องสมุดจัดกิจกรรมอ่านดีมีรางวัล

6. ส่งเสริมให้ครูทำวิจัย หรือสร้างนวัตกรรมเกี่ยวกับการส่งเสริมการอ่าน
7. ส่งเสริมการอบรมเรื่องการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน
8. เสริมสร้างภาคีเครือข่ายให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน

ของนักเรียนและพัฒนาห้องสมุดอย่างยั่งยืน

เป้าหมาย

1. โรงเรียนมีการกำหนดนโยบายเรื่องวัฒนธรรมการอ่าน
2. มีการจัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน
3. ห้องสมุดมีการจัดสภาพแวดล้อมที่ดี
4. ห้องสมุดมีหนังสือและสื่อเหมาะสมกับวัย และช่วงชั้น
5. ห้องสมุดมีการคัดเลือกหนังสือที่น่าอ่าน และประกาศรายชื่อหนังสือที่น่าอ่านของแต่ละ

ละช่วงชั้นเรียน

6. ห้องสมุดจัดกิจกรรมอ่านดีมีรางวัล
7. ผู้ปกครองมาร่วมกิจกรรมเรื่องการอ่าน
8. ครูจัดกิจกรรม หรือมีการทำวิจัยเกี่ยวกับการสร้างนวัตกรรมเกี่ยวกับการส่งเสริม

การอ่าน

9. ครู ได้รับการอบรมเรื่องการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน
10. มีกิจกรรมเสริมสร้างภาคีเครือข่ายให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการส่งเสริมนิสัย

รักการอ่านของนักเรียนและพัฒนาห้องสมุดอย่างยั่งยืน

ตัวชี้วัด

1. ร้อยละ 80 ของโรงเรียนชั้นประถมในเขตภาคกลางมีนโยบายและแนวทางส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่าน
2. ร้อยละ 10 ของงบประมาณในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อใช้ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน
3. ร้อยละ 10 ของงบประมาณในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อใช้ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน
4. ห้องสมุดมีหนังสือ และสื่อที่เหมาะสมกับวัย และช่วงชั้น เพิ่มขึ้นอย่างน้อยร้อยละ

5 ของแต่ละปี

5. ร้อยละ 60 ของนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมของห้องสมุดโครงการอ่านดีมีรางวัล
6. ร้อยละ 80 ของผู้ปกครองมาร่วมกิจกรรมรักการอ่าน
7. ร้อยละ 5 ของครูที่มีการทำวิจัย หรือการสร้างนวัตกรรมเกี่ยวกับการส่งเสริมการ

อ่าน

8. ร้อยละ 80 ของครูที่ได้รับการอบรมเรื่องการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน
9. โรงเรียนมีกิจกรรมเสริมสร้างภาคีเครือข่ายให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการ

ส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียนและพัฒนาห้องสมุดอย่างยั่งยืนอย่างน้อย 1 เครือข่าย

แนวทางที่ 6 ทุกรายวิชาบูรณาการเรื่องการอ่าน และส่งเสริมการอ่าน ประกอบด้วย 1

กิจกรรม 2 เป้าหมาย และ 2 ตัวชี้วัด ดังนี้

กิจกรรม

1. กิจกรรมครูผู้สอนบูรณาการการอ่านและการใช้ห้องสมุดในสาระการเรียนรู้
ที่ตนเองรับผิดชอบ

เป้าหมาย

1. มีการบูรณาการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในรายวิชา
2. ครูผู้สอนประสานงานกับครูหรือบุคลากรทำหน้าที่บรรณารักษ์ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านในสาระการเรียนรู้ที่ตนเองรับผิดชอบ

ตัวชี้วัด

1. ร้อยละ 80 ของวิชาที่มีการ บูรณาการเรื่องการอ่านและส่งเสริมการอ่านในรายวิชา
2. ร้อยละ 60 ของครูผู้สอนมีการประสานงานกับครูหรือบุคลากรทำหน้าที่บรรณารักษ์จัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านอย่างต่อเนื่อง

5.2 อภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง “การส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านเพื่อสร้างทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้กับนักเรียนระดับประถมศึกษา ในเขตภาคกลาง ” นี้การอภิปรายผลจะนำเฉพาะประเด็นสำคัญนำมาอภิปรายผล ดังนี้

5.2.1 วัฒนธรรมการอ่านเพื่อสร้างทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตของเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาในเขตภาคกลาง พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุดคือนักเรียนเห็นความสำคัญของการอ่าน และถ้ารู้ว่าอ่านมากๆ จะช่วยให้นักเรียนมีความรู้เพิ่มขึ้น ที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากโรงเรียน และผู้ปกครอง มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน และชี้ให้นักเรียนเห็นความสำคัญและประโยชน์ของการอ่าน ซึ่งสอดคล้องกับ กรมวิชาการ (2544 : 24) ที่ได้อธิบายว่า วัตถุประสงค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาที่อ่านหนังสือ คือ ต้องการเพิ่มพูนความรู้ และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุชาติ ชุมดวง (2553 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า พฤติกรรมการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง วัตถุประสงค์ในการอ่านของนักเรียน คือ เพื่อความสนุกสนาน และเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่าน สำหรับสถานที่ที่ชอบอ่าน คือ บ้าน ห้องสมุด และร้านเช่าหนังสือ และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อภิชาติ สุขประเสริฐ (2555 : บทคัดย่อ) ที่ทำการวิจัยเรื่อง พฤติกรรมการอ่านของเยาวชนในชุมชนแออัดแขวงเม็งราย จังหวัดเชียงใหม่ ที่ผลการวิจัยพบว่า เยาวชนมีความสนใจและทัศนคติในการอ่านระดับปานกลาง โดยเห็นว่าการอ่านทำให้ฉลาด และมีความรู้เป็นการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์

5.2.2 นักเรียนมีปัญหาเกี่ยวกับการอ่านและวัฒนธรรมการอ่านเพื่อสร้างทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตของนักเรียนชั้นประถมศึกษาในเขตภาคกลาง พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อยเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุดคือ ไม่มีเวลาอ่านเพราะการบ้านมีมากซึ่งสอดคล้องกับคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (กพฐ.) ได้ข้อสรุปในการปฏิรูปหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.๒๕๕๔ ฉบับปรับปรุง พ.ศ.๒๕๕๑ ตามนโยบายของ รมว.ศธ. โดยจะดำเนินการเป็น ๒ ระยะ ได้แก่ ๑) ระยะเร่งด่วน ซึ่งจะดำเนินการให้ทันเปิดภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๕๖ โดยจะเน้นบูรณาการทั้งเนื้อหา

เวลาเรียน การวัดและประเมินผล ตลอดจนการบ้านที่ต้องมีการบูรณาการทุกกลุ่มสาระวิชา และจะต้องลดภาระงานของนักเรียนด้วย เพราะที่ผ่านมาพบว่าเด็กไทยต้องทำการบ้านมาก ทำให้เด็กเกิดความเครียด (ข่าวสำนักงานรัฐมนตรี ๔๖/๒๕๕๖) และสอดคล้องกับเจตจำนงของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ ศธ.04010/ว1222 ลงวันที่ 28 สิงหาคม 2557 เรื่องแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการให้การบ้านนักเรียน จึงขอให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทุกแห่งดำเนินการอย่างเคร่งครัด โดยให้ครูพิจารณาขอบหมายให้การบ้านนักเรียนอย่างเหมาะสม ไม่ยากเกินไป ไม่มากเกินไป ควรขอบหมายให้นักเรียนทำงานเป็นกลุ่มมากขึ้น ตลอดจนผู้บริหารสถานศึกษาต้องให้มีการสอนเสริมนอกเวลาแก่นักเรียนโดยไม่คิดค่าใช้จ่ายและใช้เวลาว่างตามเหมาะสม และให้ผู้บริหารสถานศึกษาให้ติดตามสอดส่องการให้การบ้านของนักเรียนอย่างเคร่งครัด

5.2.3 ครูมีบทบาทส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านเพื่อสร้างทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้กับนักเรียนระดับประถมศึกษา ในเขตภาคกลางโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านเพื่อสร้างทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้กับนักเรียน เป็นกิจกรรมที่มีความสำคัญอย่างยิ่งที่โรงเรียนจะต้องจัดเพื่อให้นักเรียนมีวัฒนธรรมการอ่านเพราะการอ่านเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ โดยเฉพาะนักเรียน จำเป็นต้องอ่านหนังสือเพื่อการศึกษาหาความรู้ด้านต่าง ๆ ซึ่งการสร้างวัฒนธรรมการอ่านสู่สังคมแห่งการเรียนรู้จึงเป็นกลไกหนึ่งในการเพิ่มศักยภาพของคนให้มีความรู้ (กระทรวงวัฒนธรรม, กระทรวงศึกษาธิการ และกระทรวงมหาดไทย. 2560 : ก) และสอดคล้องกับบทบาทหน้าที่ของครูที่เป็นตัวจักรสำคัญที่เป็นผู้เร่งปฏิกิริยาของผู้เรียนให้เป็นผู้มีนิสัยรักการอ่าน ครูทุกคนจะต้องส่งเสริมให้การเรียนรู้ ปลูกฝังทักษะการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน อุดมศักดิ์ พลอยบุตร (2555) และครูในฐานะที่มีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนนโยบายของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบด้านการส่งเสริมและสร้างนิสัยรักการอ่านสำหรับประชากรในวัยเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และมุ่งพัฒนาห้องสมุดโรงเรียนให้เป็นแหล่งเรียนรู้ที่ส่งเสริมสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรและการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ครูจึงตระหนักถึงความสำคัญและความจำเป็นเร่งด่วนในการขับเคลื่อนการดำเนินงานให้บรรลุผลตามนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2556 : 7)

5.2.4 ครูมีปัญหาในการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านเพื่อสร้างทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้กับนักเรียนระดับประถมศึกษา ในเขตภาคกลาง โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านเพื่อสร้างทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้กับนักเรียน เป็นการจัดกิจกรรมส่งเสริมการกระทำต่างๆ เพื่อให้นักเรียนกลุ่มเป้าหมายเกิดความสนใจในการอ่าน พยายามพัฒนาการอ่านของตนจนเป็นนิสัย ครูก็จะจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านให้เหมาะสมกับวัยของเด็ก แต่เราต้องยอมรับว่า เด็กนักเรียนแต่ละคนมีความแตกต่างกัน ทั้งทางด้านระดับสติปัญญา วุฒิภาวะ ความพร้อมทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ และปัจจัยอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องอีกมากมาย ดังนั้น การจัดการเรียนรู้หรือการสอนให้เด็กอ่าน ย่อมมีปัญหาในการดำเนินงาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นฤเทพ เทียมสกุล. (2550 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาปัญหาของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนในการส่งเสริมการอ่านของนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ดเขต 2 พบว่า ครูมีปัญหาในการส่งเสริมการอ่านโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

5.2.5 บทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านให้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษา

ในเขตภาคกลางเพื่อสร้างทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กนกวรรณ สุวิชากรพงศ์ และวรวรรณ เหมชะญาติ. (2557: บทคัดย่อ) ที่ทำการวิจัยเรื่องบทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของเด็กอนุบาล ผลการวิจัยพบว่า ผู้ปกครองมีบทบาทในการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของเด็กอนุบาลโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ยุพาวดี นุตะมาน (2555 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาบทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่านกับความสนใจในการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยาที่ทำการวิจัยพบว่า บทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่านในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และในการวิจัยครั้งนี้ยังพบว่าข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุด คือบุตรหลานทำการบ้านให้เสร็จก่อนไปเล่นรอมลงมา คือ ผู้ปกครองจะเอาใจใส่กับการทำการบ้าน ซึ่งสอดคล้องกับปัญหาของประเทศไทยในปัจจุบันที่พบว่า นักเรียนมีการบ้านมากจะเห็นได้จากจดหมายจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ถึงแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการให้การบ้านนักเรียน ไปถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทุกเขต โดยมีใจความหลักให้คุณครูและผู้บริหารสถานศึกษาให้พิจารณาเรื่องการให้การบ้านเด็กนักเรียนอย่างเหมาะสม ไม่ให้มากเกินไป ซึ่งก็เป็นผลสืบเนื่องมาจากการเกิดธุรกิจการรับจ้างการทำการบ้านอย่างมากมาย พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ และนายกรัฐมนตรี ต้องออกมาส่งสัญญาณให้กระทรวงศึกษาธิการแก้ปัญหาเรื่องนี้ ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการบ้านมีอยู่ 2 เรื่องหลัก ๆ คือ ประการแรก การบ้านมาก อันเนื่องมาจากนักเรียนเรียนหนังสือ 7 คาบ คุณครูก็สั่งงานกันทุกคาบ โดยที่ไม่ได้ประสานกัน ต่างคนต่างสั่งการบ้าน ดังนั้นนักเรียนก็รับไป ผลที่ตามมาคือ เด็กเครียด ทำไม่ทัน ท้อแท้ไม่อยากทำ ไม่ได้เล่นหรือทำกิจกรรมอื่นๆ ซึ่งพ่อแม่ ผู้ปกครองส่วนใหญ่ก็จะคอยจ้ำจี้จ้ำไชให้เด็กทำการบ้านให้เสร็จก่อนที่จะไปทำอย่างอื่น ผู้ปกครองจะไม่ยอมให้เด็กทำสิ่งอื่นนอกจากทำการบ้านให้เสร็จเท่านั้น ประการที่สองการบ้านยาก ประเภทเด็กยังไม่ได้เรียนเนื้อหา นั้น ๆ แต่ถูกนำมาเป็นการบ้าน หรือเด็กยังไม่เข้าใจดีพอ ทำให้ไม่สามารถทำได้ ประการที่สามสภาพปัญหาการจราจรที่เป็นอุปสรรคใหญ่ กว่านักเรียนจะกลับถึงบ้านก็หัวค่ำแล้ว ต้องกินข้าว ทำการบ้าน แล้วก็อาบน้ำนอน โดยที่ยังไม่ได้ทำกิจกรรมอื่นๆ ที่เขาอยากจะทำตามวัยเพราะหมดเวลาแล้ว (สรวงมณฑ์ สิทธิสมาน. 2557) และสอดคล้องกับบทวิเคราะห์ของ (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2558 : 1-2) ที่พบว่า ผลการประเมินคุณภาพการศึกษาของนักเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ทั้งผลการทดสอบระดับชาติ (O-NET) ผลการสอบ PISA ทั้ง ๆ ที่โรงเรียนใช้เวลาจัดการเรียนการสอนมากขึ้น เป็นเวลา 7 หรือ 8 ชั่วโมงต่อวัน และยังพบว่า เด็กคิดไม่เป็น วิเคราะห์ไม่ได้ ขาดทักษะชีวิต อัดแน่นเนื้อหาวิชาการมากกว่าให้เรียนรู้ด้วยตนเอง เด็กนักเรียนมีภาระงาน การบ้านมากเกินไป หรือต้องนำการบ้านไปทำที่บ้าน ด้วยเหตุผลดังกล่าวจึงทำให้ผู้ปกครองจึงต้องให้นักเรียนทำการบ้านให้เสร็จก่อนที่จะไปทำกิจกรรมอื่น ดังนั้นจึงไม่เหลือเวลาให้จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน และส่งผลให้บทบาทส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านเพื่อสร้างทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้นักเรียนอยู่ในระดับปานกลาง

5.2.6 ปัญหาของผู้ปกครองในการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านให้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษา

ในเขตภาคกลางเพื่อสร้างทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต พบว่า โดยภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุดของปัญหา อันดับแรก ได้แก่ผู้ปกครองใจเย็นไม่พอในการ

สอนบุตรหลานให้อ่านหนังสือ สาเหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากสภาพเศรษฐกิจและสังคมที่เปลี่ยนไปอย่างรวดเร็วทำให้ความสัมพันธ์ระหว่าง พ่อแม่ลูก ในครอบครัวเดียวกันเข้าสู่ความสัมพันธ์ที่เสียสมดุล โดยเฉพาะหน้าที่ของพ่อแม่แทนที่จะทำหน้าที่ในการให้การศึกษา ให้การอบรมสั่งสอน ตลอดจนการสร้างทักษะชีวิตให้กับบุตรหลาน ได้ถูกเปลี่ยนแปลงไปเป็นการทำงานหารายได้ และการสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจแทน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2542: 3) ดังนั้นบทบาทหน้าที่ของผู้ปกครองจึงถูกเปลี่ยนมือเข้าสู่ระบบโรงเรียนทั้งหมดเพราะผู้ปกครองหวังให้โรงเรียนทำหน้าที่แทนตน

5.2.7 แนวทางในการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านเพื่อสร้างทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้กับนักเรียนระดับประถมศึกษา ในเขตภาคกลาง ผลการวิจัยพบว่า สามารถกำหนดแนวทางในการดำเนินการ เป็น 6 แนวทาง ได้แก่ แนวทางที่ 1 การค้นหาต้นแบบการอ่านในโรงเรียน แนวทางที่ 2 การจัดมุมหนังสือที่บ้าน และที่ห้องเรียน แนวทางที่ 3 การส่งเสริมการอ่านจากสื่อทุกประเภท แนวทางที่ 4 ผู้ปกครอง และครูเป็นต้นแบบหรือแบบอย่างในการอ่าน แนวทางที่ 5 โรงเรียนจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านอย่างต่อเนื่อง และแนวทางที่ 6 ทุกรายวิชาบูรณาการเรื่องการอ่าน และส่งเสริมการอ่าน ที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้เนื่องจาก ในการกำหนดแนวทางในการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านเพื่อสร้างทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้กับนักเรียนระดับประถมศึกษา ในเขตภาคกลาง เกิดจากการวิจัยในระยะที่ 1 ที่ทำการศึกษาสภาพการอ่าน และวัฒนธรรมการอ่านของเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาในเขตภาคกลาง และได้นำผลการวิจัยมาดำเนินการต่อในการวิจัยระยะที่ 2 โดยทำการวิเคราะห์ (SWOT Analysis) การส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านเพื่อสร้างทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้กับนักเรียนระดับประถมศึกษา ในเขตภาคกลาง และนำผลการวิจัยในระยะที่ 2 มาร่างเป็นแนวทางในการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านเพื่อสร้างทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้กับนักเรียนระดับประถมศึกษา ในเขตภาคกลางและในการวิจัยระยะที่ 3 ทำให้ได้แนวทางในการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านเพื่อสร้างทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้กับนักเรียนระดับประถมศึกษา ในเขตภาคกลาง 6 แนวทาง และผลการวิจัยยังสอดคล้องกับ ได้ดำเนินการให้สอดคล้องกับ นโยบาย และการดำเนินงานของรัฐบาล การสร้างขบวนการขับเคลื่อน และแผนแม่บทส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ของไทย พ.ศ. 2560-2564 ที่มีการกำหนดวิสัยทัศน์ “คนทุกวัยในสังคมไทยมีวัฒนธรรมการอ่านอย่างเข้มแข็ง” กำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 ปลุกสร้างพฤติกรรมรักการอ่านที่เข้มแข็งให้กับคนทุกช่วงวัย โดยเฉพาะกลยุทธ์ที่ 1.1 มีการกำหนดให้ส่งเสริมให้พ่อแม่เป็นต้นแบบที่ดี หาเวลาทำกิจกรรมการอ่านที่สนุก และตรงกับความต้องการของเด็ก จัดสภาพแวดล้อมและมีมุมอ่านหนังสือในบ้าน รวมทั้งพาลูกเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน กลยุทธ์ที่ 1.2 สนับสนุนการจัดกิจกรรมเพื่อสร้างนิสัยรักการอ่านให้กับเด็กในวัยเรียน กลยุทธ์ที่ 2.3 สนับสนุนให้โรงเรียนและท้องถิ่นในพื้นที่ทางไกลมีกิจกรรมส่งเสริมรักการอ่านร่วมกับชุมชน ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4 การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่าน (กระทรวงวัฒนธรรม, กระทรวงศึกษาธิการ และกระทรวงมหาดไทย. ม.ป.ป. : 27-31) และสอดคล้องกับแนวทางการดำเนินงานส่งเสริมนิสัยรักการอ่านและพัฒนาห้องสมุดโรงเรียนของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2557-2561 ที่มีการกำหนดตัวชี้วัด การดำเนินงานของห้องสมุดโรงเรียนด้านส่งเสริมการอ่านจะประสบผลสำเร็จได้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งผู้บริหาร ครูบรรณารักษ์ ครูผู้สอน บุคลากรในโรงเรียน รวมทั้งนักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชนต้องมีส่วนร่วม และรับผิดชอบโดยมีการทำงานอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ไม่แยกส่วนออกจากกัน การพัฒนาคุณภาพและการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน พัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้มีทักษะ และมีคุณลักษณะตามเป้าหมาย ให้เป็นผู้ใฝ่เรียน

รักการอ่านอย่างยั่งยืน และเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ มีทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2556 : 4)

5.3 ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1) จากผลการวิจัยนักเรียนมีวัฒนธรรมการอ่านเพื่อสร้างทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตอยู่ในระดับปานกลาง และสถานที่ที่เด็กนักเรียนชอบอ่านหนังสือมากที่สุดคือที่บ้าน ดังนั้นผู้ปกครอง จะต้องสร้างบรรยากาศจัดสิ่งแวดล้อม และจัดหาหนังสือที่น่าสนใจไว้ที่บ้านเพื่อให้เอื้อต่อการอ่านของนักเรียน ซึ่งจะนำมาซึ่งการมีวัฒนธรรมการอ่านของนักเรียน

2) จากผลการวิจัยที่พบว่า ครู คือบุคคลที่มีอิทธิพลต่อการอ่านหนังสือของนักเรียน ดังนั้นครูควรจะเป็นแบบอย่าง หรือเป็นต้นแบบในการอ่าน และเป็นผู้จัดกิจกรรมส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านให้กับนักเรียน

5.4 ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

- 1) ควรทำวิจัยเกี่ยวกับกิจกรรมประเภทต่างๆ ที่ส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่าน
- 2) ควรทำวิจัยเกี่ยวกับการบูรณาการกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน กับการเรียนการสอน
- 3) ควรทำวิจัยเกี่ยวกับแนวทางการขับเคลื่อนนโยบายส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ของไทย

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ. (2546). กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ : ครูสภา.
- กระทรวงมหาดไทย. สำนักบริหารยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน 1. (2557). แผนพัฒนา
กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน 1 (จังหวัดนนทบุรี ปทุมธานี พระนครศรีอยุธยา และสระบุรี)
ประจำปี พ.ศ. 2557 – 2560. [ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก <http://www.osmcentral-n1.moi.go.th/#>
- กระทรวงศึกษาธิการ (2558) สถิติ. [ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก <http://www.mis.moe.go.th/statistic>
- กระทรวงศึกษาธิการ. กรมวิชาการ. (2546). กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน. กรุงเทพฯ: ครูสภาลาดพร้าว.
เกศรินทร์ ชุ่มจิตต์. (2551). บทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่านของนักเรียนระดับปฐมวัย
โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่. เชียงใหม่. การศึกษาค้นคว้าอิสระ ศษ.ม. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
ข่าวสำนักงานรัฐมนตรี ๔๖/๒๕๕๖ เรื่อง แนวทางการพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2556).
[ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก <http://www.moe.go.th/websm/2013/jan/046.html>
- ชญาฉัตร รุ่งสมกาย. (2552) การพัฒนาครูด้านการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการอ่านโรงเรียนพระบุบ้าน
หันราษฎร์ประสาม อำเภอยะยี่น จังหวัดขอนแก่น. มหาสารคาม. วิทยานิพนธ์ กศ.ม.
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- นฤมล เทพนวล. (2556). การพัฒนารูปแบบ SQ4R บนเครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อส่งเสริม
วัฒนธรรมการอ่าน. พิษณุโลก: วิทยานิพนธ์ ดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีและการสื่อสาร
การศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- แมนมาส ขวลิต. (2546). การอ่านหนังสือที่ดี. ใน กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน. หน้า. 13-18.
กรุงเทพฯ: ครูสภาลาดพร้าว.
- _____. (2546). วิธีสร้างความสนใจในการอ่าน. ใน กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน. หน้า. 19-32.
กรุงเทพฯ: ครูสภาลาดพร้าว.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์
พับลิเคชันส์.
- วิทยากร เชียงกุล. (2556). การรณรงค์ให้คนส่วนใหญ่รักการอ่านเพิ่มขึ้น ใน อ่านข้ามชาติ คู่ความ
เป็นพลเมืองอาเซียนด้วยการอ่าน. หน้า 147-164. กรุงเทพฯ: สำนักงานอุทยานการเรียนรู้.
ศศิธร อินต๋น. (2550). การพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านสำหรับนักเรียนช่วง
ชั้นที่ 2. เชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ ศษ.ด. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2549). แนวทางการจัดกิจกรรมการส่งเสริมนิสัยรัก
การอ่าน. กรุงเทพฯ: ครูสภาลาดพร้าว.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2556). แนวทางการดำเนินงานส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน
และพัฒนาห้องสมุดโรงเรียน. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2556). ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารการศึกษา
[ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก http://data.bopp-obec.info/emis/area_school.php
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2558). ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงาน.[ออนไลน์]
เข้าถึงได้จาก https://data.bopp-obec.info/emis/school.php?Area_CODE=1201

- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร. (2551). การสำรวจการอ่านหนังสือของประชากร พ.ศ. 2551. กรุงเทพฯ: สำนักงานสถิติแห่งชาติ.
- _____. (2554). การสำรวจการอ่านหนังสือของประชากร พ.ศ. 2554. กรุงเทพฯ: สำนักงานสถิติแห่งชาติ.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2558). คู่มือบริหารจัดการเวลาเรียน “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้”. [ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก <http://www.kksec.go.th/download/koolod001.pdf>
- สุชาติ ชุมดวง. (2553). พฤติกรรมการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษา โรงเรียนดาราวิทยาลัย จังหวัดเชียงใหม่ (Reading Behavior of Primary Level Students of Dara Academy, Chiang Mai Province). การค้นคว้าแบบอิสระ (ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาวิชาสารสนเทศศึกษา)) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สุทธิชัย ปัญญโรจน์. (2558). คุณประโยชน์ของการอ่าน คือ หน้าต่างแห่งโลกกว้าง. [ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก <http://www.oknation.net/blog/markandtony/2012/07/28/entry-1>
- สุพรรณิ วราทร. (2550). ขวนเด็กไทยให้เป็นนักอ่าน (๒). กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดยูเคชั่น.
- อรศรี งามวิทยาพงศ์. (2556). ปัจจัยส่งเสริมคนไทยให้มีวัฒนธรรมการอ่าน. ใน อ่านเขา อ่านเรา. หน้า. 163-185). กรุงเทพฯ: สำนักงานอุทยานการเรียนรู้.
- อัจฉรา ประดิษฐ์. (2550). ขวนเด็กไทยให้เป็นนักอ่าน (๑). กรุงเทพฯ: สำนักงานอุทยานการเรียนรู้.
- อุดมศักดิ์ พลอยบุตร. (2555). ส่งเสริมความรัก...การอ่าน. [ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก www.esearch&file=readresearch&id=27.
- Chiu, C.H.and Ko, H.W. (2005). Relationships between parental Factors and children's reading behaviors and attitudes: Results from the PIRLS 2005 field test in Taiwan. [Online]. Available: www.140.115.78.41/KoSirlabResearchData/JiaHui%20Chiu/IEA_Conference_Vol_2.pdf.
- Jonsson, Anna and Joefin Olsson. (2007). Reading culture and literacy in Uganda the case of the "Children 's Reading Tent" [Online]. Available: www.bada.hb.se/bitstream/2320/3405/1/08-7.pdf.
- Liu, Shung-Yi sandy. (1992). Familial and Psychological Effects on Students' Reading Achievements: Linear Structural Relations (LSREL) Approach. PH.D. (Education) Michigan : University of Illinois at Urbanan Champaign.
- Magara,Elisam and Batambuze, Charles. (2005). Towards a reading culture for Uganda. African Journal of library. Archive and information science, 15(1), 35-42.
- Neuman, Susan B. (1986). The Home Enviroment and Fiffth Grade Student Leisure Reading. The Elementary School Journal. 86 (3) : 335-342.
- Rubin, Dorothey. (1970). A Practical approach to teaching reading. New York: A Simon&Schuster.

Shaw, Deborah. (2007). **Home literacy activities as means of parental support for children's reading development.** [Online]. Available:

www.gradworks.umi.com/NR/36/NR36126.html

Tella, Adenyinka and Akande, Samson. (2007). **Children reading habits and availability of books in Botswana primary schools: Implications for achieving quality education.** *The reading matrix.* [Online]. Available:

www.readingmatrix.com/articles /adeyinka/article.pdf.

ภาคผนวก ก.
เครื่องมือการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง สภาพการอ่าน และวัฒนธรรมการอ่านของเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษา
ในเขตภาคกลาง

แบบสอบถามสำหรับนักเรียน

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี

แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการอ่าน และวัฒนธรรมการอ่านของเด็กนักเรียนชั้น
ประถมศึกษาในเขตภาคกลาง

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 สภาพการอ่านของนักเรียน

ตอนที่ 3 วัฒนธรรมการอ่านของนักเรียน

ตอนที่ 4 ปัญหาเกี่ยวกับการอ่านของนักเรียน

หมายเหตุ

1. ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามนี้จะนำไปใช้ประโยชน์ในการวิจัยเท่านั้น
 2. ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามนี้ ผู้วิจัยจะเก็บไว้เป็นความลับ และไม่มีผลกระทบต่อนักเรียนผู้ตอบแบบสอบถามแต่ประการใด
-

ตอนที่ 1 สภาพส่วนตัวของผู้ตอบ

โปรดทำเครื่องหมาย \checkmark ลงใน () หน้าคำตอบที่ต้องการเพียงข้อเดียว

1. เพศ () ชาย () หญิง
2. นักเรียนกำลังศึกษาอยู่ในชั้นเรียนระดับใด
() นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 () นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2
() นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 () นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
() นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 () นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ตอนที่ 2 สภาพการอ่านของนักเรียน

1. นักเรียนอ่านหนังสือบ่อยครั้งเพียงใด

- () อ่านทุกวัน () อ่านเฉพาะวันที่มีการบ้าน หรือครูมอบหมายให้อ่าน
() อ่านในบางวันที่อยากอ่าน () อ่านทุกครั้งตามที่ผู้ปกครองบอก
() อ่านเฉพาะก่อนสอบ () อื่นๆ โปรดระบุ.....

2. นักเรียนมีวัตถุประสงค์ใดในการอ่านหนังสืออื่นๆ นอกเหนือจากหนังสือเรียน
- () อ่านเพราะช่วยเพิ่มพูนความรู้ () อ่าน เพราะได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลิน
- () อ่านเพราะชอบดูภาพในหนังสือ () อ่าน เพราะพ่อแม่ หรือผู้ปกครอง
- () ไม่อ่าน เพราะมีสิ่งอื่นที่น่าสนใจมากกว่าหนังสือ
3. นักเรียนใช้เวลาอ่านหนังสืออื่นๆ ที่ไม่ใช่หนังสือเรียนนานเพียงใดในแต่ละวัน
- () 15 นาที/ครั้ง () 30 นาที/ครั้ง
- () 1 ชั่วโมง/ครั้ง () มากกว่า 1 ชั่วโมง
- () ไม่อ่านเลยจะอ่านเฉพาะหนังสือเรียนเท่านั้น
4. นักเรียนชอบอ่านหนังสือประเภทใดมากที่สุด
- () นิทาน () การ์ตูน
- () เรื่องสั้น () นิตยสาร หรือวารสาร
- () หนังสือพิมพ์ () หนังสือความรู้ทั่วไป
- () หนังสือเรียน () หนังสือคู่มือที่ใช้เตรียมสอบ
- () อื่นๆ โปรดระบุ.....
5. นักเรียนใช้เวลาว่างทำอะไรมากที่สุด
- () ดูโทรทัศน์ () อ่านหนังสือ
- () เล่นเกมส์คอมพิวเตอร์ () เล่นกีฬา
- () อื่นๆ(โปรดระบุ).....
6. สถานที่ใดที่นักเรียนชอบไปอ่านหนังสือมากที่สุด
- () ที่บ้าน () ห้องเรียน
- () ห้องสมุดโรงเรียน () ภายในบริเวณโรงเรียน
- () ร้านค้า/ห้างสรรพสินค้า () อ่านจากอินเทอร์เน็ต
7. ในวันหยุดหรือวันปิดภาคเรียนนักเรียนชอบทำสิ่งใดมากที่สุด
- () ดูโทรทัศน์ () อ่านหนังสือ
- () ไปเที่ยว () เล่นเกมส์คอมพิวเตอร์
- () อื่นๆ(โปรดระบุ).....

8. บุคคลใดที่มีอิทธิพลต่อการอ่านหนังสือของนักเรียนมากที่สุด
- () เพื่อน () ครู
- () พ่อแม่/ ผู้ปกครอง () พี่ /น้อง
- () บุคคลอื่นๆ นอกเหนือจากนี้โปรดระบุ.....
9. สิ่งใดที่เป็นแรงจูงใจที่ทำให้นักเรียนอยากอ่านหนังสือเพิ่มขึ้น
- () มีหนังสือดีเป็นของตัวเอง () ผู้ปกครองอ่านให้ฟัง
- () ครูอ่านให้ฟัง () อ่านแล้วได้รับคำชมเชยจากพ่อแม่ ผู้ปกครอง หรือครู
- () มีเพื่อนช่วยอ่าน หรืออ่านเป็นกลุ่ม () อ่านแล้วสนุก
- () อ่านแล้วมีความรู้มากกว่าคนอื่น () เมื่อใกล้ถึงวันสอบ
- () มีรางวัลให้สำหรับการอ่าน
10. การอ่านหนังสือทุกครั้งของนักเรียนเกิดขึ้นเพราะเหตุใด (ให้เรียงลำดับตามความต้องการของนักเรียน)
- () นักเรียนอยากอ่านเองโดยที่ไม่มีใครบังคับเพราะเห็นว่ามีผลสำคัญ
- () คุณครูบังคับให้อ่าน
- () พ่อแม่ผู้ปกครองบังคับให้อ่าน
- () อ่านตามเพื่อน

ตอนที่ 3 วัฒนธรรมการอ่านของนักเรียน

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็นของนักเรียนมากที่สุด

วัฒนธรรมการอ่านของนักเรียน	ระดับการกระทำ หรือพฤติกรรมของนักเรียน				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. นักเรียนมีการกำหนดเวลาให้ตนเองสำหรับอ่านหนังสือ					
2. นักเรียนอ่านหนังสือในช่วงเวลาสอบมากขึ้น					
3. การอ่านมาก ๆ ช่วยให้นักเรียนมีความรู้เพิ่มขึ้น					

4. เมื่อนักเรียนได้หนังสือใหม่นักเรียนจะอ่านทันที					
5. นักเรียนชอบอ่านหนังสือก่อนนอน					
6. นักเรียนคิดว่าการอ่านเป็นสิ่งสำคัญต่อชีวิต					
7. เมื่อมีเวลาว่างนักเรียนจะอ่านหนังสือทันที					
8. นักเรียนมักร้องขอให้ผู้ปกครองซื้อหนังสือให้					
9. นักเรียนรู้วิธีการถนอม และรักษาหนังสือ					
10. นักเรียนชอบยืมหนังสือของห้องสมุดมาอ่าน					
11. นักเรียนชอบอ่านหนังสือทุกที่แม้กระทั่งการเข้าห้องน้ำ					
12. ผู้ปกครองของนักเรียนจะแนะนำให้นักเรียนเลือกอ่านหนังสือ					
13. ผู้ปกครองนักเรียนจะพาไปซื้อหนังสือประจำ					
14. ผู้ปกครองนักเรียนกำหนดตารางให้นักเรียนอ่านหนังสือ					
15. ผู้ปกครองนักเรียนจะควบคุมการอ่านหนังสือของนักเรียน					
16. ผู้ปกครองให้นักเรียนอ่านหนังสือทุกประเภทได้					
17. ผู้ปกครองนักเรียนส่งเสริมให้นักเรียนอ่านการ์ตูน					
18. นักเรียนจะอ่านหนังสือเองโดยที่ผู้ปกครองไม่ต้องบอกให้อ่าน					
19. นักเรียนชอบชวนเพื่อนให้อ่านหนังสือ					

ตอนที่ 4 ปัญหาเกี่ยวกับการอ่านของนักเรียน

ปัญหาเกี่ยวกับการอ่านของนักเรียน	ระดับของปัญหา				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1.อ่านไม่ค่อยออก					
2.อ่านไม่คล่อง หรือ อ่านช้า					
3.อ่านแล้วไม่เข้าใจ					
4.ซีเกียจอ่าน ไม่ชอบอ่าน และไม่สนใจอ่าน					
5.ไม่มีเวลาอ่านเพราะการบ้านมีเยอะมาก					
6.ไม่มีเวลาอ่านเพราะต้องช่วยผู้ปกครองทำงาน					
7.ไม่มีหนังสือที่น่าสนใจสำหรับจะอ่าน					
8.มีทัศนคติที่ไม่ดีต่อการอ่านหนังสือ					
9.ผู้ปกครองชอบบังคับให้อ่านหนังสือเลยเกิดความเบื่อหน่าย					
10.ที่บ้านยากจนทำให้ไม่มีหนังสือที่ดีให้อ่าน					
11.ที่บ้านไม่ค่อยมีคนอ่านหนังสือ					
12.ไม่มีหนังสือเป็นของตัวเอง					

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

1. ด้านวัฒนธรรมส่งเสริมการอ่านเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต

.....

.....

2. ปัญหาด้านวัฒนธรรมส่งเสริมการอ่านเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต

.....

.....

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง บทบาทของครูในการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านให้กับเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษา
ในเขตภาคกลางเพื่อสร้างทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต

แบบสอบถามสำหรับครู

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี

แบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทของครูในการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านให้กับเด็กนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาในเขตภาคกลางเพื่อสร้างทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 บทบาทของครูในการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านให้กับนักเรียน

ตอนที่ 3 ปัญหาของครูในการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านให้กับนักเรียน

หมายเหตุ

1. ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามนี้จะนำไปใช้ประโยชน์ในการวิจัยเท่านั้น
2. ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามนี้ ผู้วิจัยจะเก็บไว้เป็นความลับ และไม่มีผลกระทบต่อท่านแต่ประการใด

ตอนที่ 1 สภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

โปรดทำเครื่องหมาย \checkmark ลงใน () หน้าคำตอบที่ต้องการเพียงข้อเดียว

1. เพศ () ชาย () หญิง
2. ท่านเป็นครูประจำชั้นของนักเรียนในระดับชั้นใด

() นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1	() นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2
() นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3	() นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
() นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5	() นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
3. วุฒิการศึกษา

() ระดับปริญญาตรี	() ระดับปริญญาโท	() ปริญญาเอก
------------------------	-----------------------	-------------------
4. ประสบการณ์ในการสอน

() น้อยกว่า 3 ปี	() มากกว่า 3 ปีแต่ไม่เกิน 5 ปี
() ห้าปีขึ้นไป	
5. ท่านมีตำแหน่งทางการบริหารในโรงเรียนหรือไม่

() ไม่มี	() มี
---------------	------------
6. ปัจจุบันท่านดำรงตำแหน่งใด

() ครูผู้ช่วย	() ครูชำนาญการ	() ครูชำนาญการพิเศษ
() อื่นๆ		

7. ท่านมีการจัดเก็บข้อมูลของนักเรียนเกี่ยวกับการอ่านอย่างไร

- () จัดเก็บข้อมูลของนักเรียนรายบุคคลด้านการอ่านด้วยตนเอง
 () ให้นักเรียนทำแฟ้มสะสมการอ่านเอง
 () จัดทำเป็นสมุดบันทึกการอ่านโดยมอบให้หัวหน้าชั้นเรียนเป็นคนบันทึก
 () อื่นๆ โปรดระบุ

8. กิจกรรมใดที่ท่าน จัดให้กับนักเรียนเพื่อสร้างวัฒนธรรมการอ่าน ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

- () มอบหมายให้อ่านหนังสือนอกเวลา () การเล่าเรื่องหนังสือ
 () การตั้งชมรมการอ่าน () การแข่งขันการอ่านหนังสือ
 () การกำหนดสัปดาห์การอ่าน () กิจกรรมการค้นหายอดนักอ่าน
 () กิจกรรมส่งเสริมการใช้ห้องสมุด () แนะนำหนังสือน่าอ่าน
 () สนทนาเกี่ยวกับหนังสือ () ใ้ดูวิดีโอเกี่ยวกับหนังสือ
 () จัดนิทรรศการเกี่ยวกับหนังสือ () เกมส์เกี่ยวกับการอ่านหนังสือ
 () กิจกรรมอื่นๆ โปรดระบุ

9. จากกิจกรรมในข้อ 8 หากให้ท่านเลือกจัดให้นักเรียนเพียง 3 กิจกรรมในหนึ่งภาคการศึกษาท่านคิดว่า ควรจัดกิจกรรมใดเหมาะสมที่สุด ให้เลือกมา 3 กิจกรรม โดยใส่หมายเลขใน () หน้าข้อความเรียงลำดับ 1 2 และ 3

- () มอบหมายให้อ่านหนังสือนอกเวลา () การเล่าเรื่องหนังสือ
 () การตั้งชมรมการอ่าน () การแข่งขันการอ่านหนังสือ
 () การกำหนดสัปดาห์การอ่าน () กิจกรรมการค้นหายอดนักอ่าน
 () กิจกรรมส่งเสริมการใช้ห้องสมุด () แนะนำหนังสือน่าอ่าน
 () สนทนาเกี่ยวกับหนังสือ () ใ้ดูวิดีโอเกี่ยวกับหนังสือ
 () จัดนิทรรศการเกี่ยวกับหนังสือ () เกมส์เกี่ยวกับการอ่านหนังสือ
 () กิจกรรมอื่นๆ โปรดระบุ

ตอนที่ 2 บทบาทของครูในการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านให้กับนักเรียน

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

การส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านให้กับนักเรียน	ระดับการกระทำ หรือพฤติกรรมของครู				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. ท่านจัดตารางการอ่านหนังสือให้กับนักเรียนของท่าน					
2. ท่านควบคุมดูแลการอ่านหนังสือของนักเรียนท่านอย่างใกล้ชิด					
3. ท่านจะสนับสนุน ให้กับนักเรียนของท่าน มาอ่านหนังสือให้ฟังในตอนเช้าก่อนเรียน					
4. ท่านขอตั้งปัญหาและให้นักเรียนค้นหา คำตอบจากหนังสือ					
5. มอบหมายให้นักเรียนอ่านหนังสือทุกครั้ง					
6. ให้นักเรียนมาอ่านหนังสือหน้าชั้นเรียนให้เพื่อนฟัง					
7.พานักเรียนเข้าห้องสมุด					
8. มอบหมายให้นักเรียนอ่านหนังสือมาจากบ้าน					
9. อ่านหนังสือให้นักเรียนฟัง แต่อ่านไม่จบ และแนะนำให้นักเรียนไปอ่านต่อ					
10. ท่านสอนวิธีการอ่านและสอนบันทึกการอ่านให้กับนักเรียน					
11. ท่านชมเชยนักเรียนที่ชอบอ่านหนังสือ					
12. ท่านจะแนะนำหนังสือให้นักเรียนอ่าน					
13. ท่านมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน					

14. ท่านร่วมมือกับบรรณารักษ์ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน					
15. ท่านส่งเสริมให้นักเรียนอ่านหนังสือที่มีคุณภาพ					
16. ท่านมีการเก็บบันทึกข้อมูลการอ่านของนักเรียนรายบุคคล					
17. ท่านมีการกำกับติดตามเกี่ยวกับการอ่านของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ					
18. ท่านมักจะชวนครูอื่นๆ ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านให้กับนักเรียน					
19. ท่านมีมักกระตุ้นให้นักเรียนอยากรู้อยากเห็นเรื่องน่ารู้ต่างๆจนต้องไปศึกษาค้นคว้าและอ่านหนังสือ					

ชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ปัญหาของครูในการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านให้กับนักเรียน	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. ท่านไม่มีเวลาว่างในการส่งเสริมให้นักเรียนอ่านหนังสือ					
2. ท่านไม่มีเวลากำกับดูแลให้นักเรียนอ่านหนังสือ					
3. โรงเรียนขาดงบประมาณในการสนับสนุน					
4. ท่านคิดว่านักเรียนอ่านหนังสือที่ได้จากโรงเรียนก็เพียงพอแล้ว					
5. นักเรียนส่วนใหญ่อ่านไม่ออก					

6.ท่านไม่สามารถบังคับให้นักเรียนอ่านหนังสือที่นอกเหนือไปจากหนังสือเรียนได้					
7.ท่านไม่ได้รับการสนับสนุนจากผู้ปกครอง					
8. การบ้านของนักเรียนมากจนไม่มีเวลาให้สามารถสอนนักเรียนให้อ่านหนังสืออย่างอื่น					
9. นโยบายของผู้บริหารไม่ชัดเจน					
10. การดำเนินงานหรือกิจกรรม/โครงการด้านการอ่านขาดความต่อเนื่อง					

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

1. ด้านวัฒนธรรมส่งเสริมการอ่านเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต

.....

.....

2. ปัญหาด้านวัฒนธรรมส่งเสริมการอ่านเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต

.....

.....

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง บทบาทของพ่อแม่ ผู้ปกครองในการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านให้กับเด็กนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาในเขตภาคกลางเพื่อสร้างทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต

แบบสอบถามสำหรับผู้ปกครองนักเรียน

แบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทของพ่อแม่ ผู้ปกครองในการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่าน
ให้กับเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาในเขตภาคกลางเพื่อสร้างทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 บทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านให้กับนักเรียน

ตอนที่ 3 ปัญหาของผู้ปกครองในการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านให้กับนักเรียน

หมายเหตุ

1. ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามนี้จะนำไปใช้ประโยชน์ในการวิจัยเท่านั้น
2. ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามนี้ ผู้วิจัยจะเก็บไว้เป็นความลับ และไม่มีผลกระทบต่อนักเรียนใน
ความปกครองของท่านแต่ประการใด

ตอนที่ 1 สภาพส่วนตัวของผู้ตอบ

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน () หน้าคำตอบที่ต้องการเพียงข้อเดียว

1. เพศ () ชาย () หญิง

2. ท่านเป็นผู้ปกครองของนักเรียนในระดับชั้นใด (ตอบได้หลายข้อ)

() นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 () นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

() นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 () นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

() นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 () นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

3. วุฒิการศึกษา

() ระดับประถมศึกษา () ระดับมัธยมศึกษา () ระดับอนุปริญญา

() ระดับปริญญาตรี () ระดับปริญญาโท ขึ้นไป

4. ท่านประกอบอาชีพใด

() รับราชการ () ค้าขาย () ลูกจ้างทั่วไป

() เกษตรกร () พนักงานบริษัท

() อื่นๆ.....

5. เวลาว่างท่านชอบทำกิจกรรมใด

- () ดูโทรทัศน์ () อ่านหนังสือ () ไปเที่ยว
 () นอน () คุยกับเพื่อนทางเฟสบุ๊กส์ () คุยไลน์กับกลุ่มเพื่อน
 อื่นๆ(โปรดระบุ).....

6. ท่านใช้เวลาอ่านหนังสืออื่นๆ นานเพียงใดในแต่ละวัน

- () 15 นาที/ครั้ง () 30 นาที/ครั้ง
 () 1 ชั่วโมง/ครั้ง () มากกว่า 1 ชั่วโมง
 () มีการอ่านบ้างในบางวัน () ไม่อ่านเลยเพราะมีสิ่งอื่นที่ต้องรับผิดชอบ

7. ท่านใช้วิธีใดในการศึกษาหาความรู้

- () ดูข่าวจากทางโทรทัศน์ () ติดตามข่าวจากอินเทอร์เน็ต
 () อ่านหนังสือพิมพ์ () อ่านวารสาร/นิตยสาร
 () อ่านตำรา () สังคมออนไลน์ เช่น ไลน์ เฟสบุ๊ก และยูทูป เป็นต้น
 () อื่นๆ โปรดระบุ.....

8. ท่านอ่านหนังสือเล่มเดียวกับบุตรหลานของท่านหรือไม่

- () อ่าน () ไม่อ่าน

ตอนที่ 2 บทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านให้กับนักเรียน

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

การส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านให้กับนักเรียน	ระดับการกระทำ/พฤติกรรมของผู้ปกครอง				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. ท่านจัดตารางการอ่านหนังสือให้กับบุตรหลานของท่าน					
2. ท่านควบคุมดูแลการอ่านหนังสือของบุตรหลานท่านอย่างใกล้ชิด					
3. ท่านจะสนับสนุนการซื้อหนังสือทุกประเภทให้กับบุตรหลานของท่าน					

การส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านให้กับ นักเรียน	ระดับการกระทำ/พฤติกรรมของผู้ปกครอง				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
4. ท่านชอบซื้อหนังสือให้เป็นของขวัญให้กับบุตรหลาน					
5. เมื่อมีเวลาว่างท่านจะพาบุตรหลานไปร้านหนังสือ					
6. เมื่อตอนที่บุตรหลานอ่านหนังสือไม่ออกหรืออ่านหนังสือไม่คล่องท่านจะอ่านหนังสือให้บุตรหลานฟังเสมอ					
7. เวลาอยู่บ้านท่านก็ใช้เวลาว่างในการอ่านหนังสือ					
8. ท่านตั้งใจ หรือชักชวนให้บุตรหลานจัดมุมอ่านหนังสือในบ้าน					
9. ท่านเอาใจใส่กับการบ้านของบุตรหลานท่าน					
10. ท่านจะบังคับให้บุตรหลานทำการบ้านให้เสร็จก่อนไปเล่น					
11. ท่านไม่ชอบให้บุตรหลานอ่านหนังสืออื่นนอกจากหนังสือเรียน					
12. เมื่อท่านเห็นบุตรหลานอ่านนิยาย หรือหนังสือการ์ตูนท่านจะทำการยึดหนังสือไปเก็บทันที					
13. ท่านมักจะให้บุตรหลานมาอ่านหนังสือให้ฟัง					
14. ท่านให้ความร่วมมือกับทางโรงเรียนในการควบคุมดูแลนักเรียนในการอ่านหนังสือ					

การส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านให้กับ นักเรียน	ระดับการกระทำ/พฤติกรรมของผู้ปกครอง				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
15. ที่บ้านของท่านมีกิจกรรมการอ่านหนังสือ เช่น ให้อ่านออกเสียง การเล่าเรื่องหรือเล่า นิทานจากหนังสือ หรืออ่านหนังสือให้อ่าน ฟัง เป็นต้น					
16. ท่านให้อิสระในการอ่านกับบุตรหลาน					
17. ท่านชอบเล่าเรื่องจากหนังสือให้บุตรหลาน ฟัง					
18. เมื่อบุตรหลานไม่ยอมอ่านหนังสือท่านจะ ชี้แจงเหตุผลหรืออธิบายให้เห็นความสำคัญ					
19. ท่านมีวิธีการกระตุ้นให้บุตรหลานของท่าน เกิดความอยากรู้อยากเห็นจนทำให้ยอมอ่าน หนังสือ					

ตอนที่ 3 ปัญหาของผู้ปกครองในการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านให้กับนักเรียน

ชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ปัญหาของผู้ปกครองในการส่งเสริม วัฒนธรรมการอ่านให้กับนักเรียน	ระดับของปัญหา				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. ท่านไม่มีเวลาว่างในการส่งเสริมให้นักเรียน อ่านหนังสือ					
2. ท่านไม่มีเวลากำกับดูแลให้นักเรียนอ่าน หนังสือ					
3. ท่านไม่มีเงินเหลือพอที่จะซื้อหนังสือ					
4. ท่านคิดว่านักเรียนอ่านหนังสือที่ได้จาก โรงเรียนก็เพียงพอแล้ว					

ปัญหาของผู้ปกครองในการส่งเสริม วัฒนธรรมการอ่านให้กับนักเรียน	ระดับของปัญหา				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
5. บุตรหลานไม่ค่อยให้ความร่วมมือในการอ่านหนังสือ					
6. ท่านไม่สามารถบังคับให้บุตรหลานอ่านหนังสือได้					
7. ท่านใจเย็นไม่พอในการสอนบุตรหลานให้อ่านหนังสือ					
8. การบ้านของบุตรหลานมากจนไม่มีเวลาให้สามารถสอนบุตรหลานให้อ่านหนังสืออย่างอื่น					
9. ไม่มีเทคนิค หรือวิธีการกระตุ้นให้บุตรหลานในการอ่านหนังสือ หรือรักการอ่าน					
10. บุตรหลานให้ความสนใจอย่างอื่นมากกว่าการอ่านหนังสือ เช่น เล่นเกมส์คอมพิวเตอร์ ติดโทรศัพท์มือถือ เป็นต้น					

ขอเสนอแนะเพิ่มเติมอื่นๆ (ถ้ามี).....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอบคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

ภาคผนวก ข

รายชื่อผู้เข้าร่วมเสวนากลุ่ม

รายชื่อผู้เข้าร่วมเสวนากลุ่ม (กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ)

ลำดับที่	ชื่อ-สกุล
1	รองศาสตราจารย์ ดร.ตรีศิลป์ บุญขจร
2	รองศาสตราจารย์ ดร. พิมลพรรณ (เรพเพอร์) ประเสริฐวงศ์
3	รองศาสตราจารย์ชัยเลิศ ปริสุทธกุล
4	ผศ.ดร. ภาณุพงศ์ อุดมศิลป์
5	ผศ.ดร.ประภาส พาวินันท์
6	ผศ.ดร.กัณฑ์ฤทัย คลังพหล
7	อ.ดร.มนัส สายเสมา
8	คุณปริดา ปัญญาจันทร์
9	อ.บุษกร ตะวัน
10	อ.นวพร จิตติชัย

รายชื่อผู้เข้าร่วมเสวนากลุ่ม (กลุ่มครู)

ลำดับที่	ชื่อ-สกุล
1	อาจารย์บุศรา ไชยมงคล
2	อาจารย์ทัศนีย์ สุขุมวาทย์
3	อาจารย์ชุตินา เกษมเนตร
4	อาจารย์สมจิตร ริอบล
5	อาจารย์ยศสรวาทิ กริ่งไกร
6	อาจารย์สมพร คำแหน
7	อ.ทองนุช ปานนท์
8	อ.วารุณี พวงแก้ว
9	อ.ชญาณิศ ฉายพุทธ
10	อ.สุภาวดี วรามิตร

รายชื่อผู้เข้าร่วมเสวนากลุ่ม (กลุ่มผู้ประกอบการ)

ลำดับที่	ชื่อ-สกุล
1	นายอุเทน มั่นปาน
2	นางลักขณา นิ่มละม้าย
3	นางสมบุรณ์ จันดา
4	นางรัตติกาล ริอูบล
5	นางชินานาตย์ ไกรนารถ
6	นางสุดสวาท จิตรัสฎา
7	นางพรทิพย์ ละมุล
8	นางสาวสุจริตพรรณ เอมทิม
9	นางเยาวเรศ ไชยเสน
10	นางชุลีพร จันทรละมุล

รายชื่อผู้เข้าร่วมเสวนากลุ่ม (กลุ่มนักเรียน)

ลำดับที่	ชื่อ-สกุล	ลายมือชื่อ
1	ด.ญ. บุญยาพร มั่นปาน	
2	ด.ญ. ภัคจิรา นิ่มละม้าย	
3	ด.ช. อริญชัย จันดา	
4	ด.ญ. ภาณิดา สัตยญาภษ	
5	ด.ช. รณกรณ์ วรามิตร	
6	ด.ช. นวพล จิตรัสฎา	
7	ด.ช.สิริภพ อ่อนแจ้ง	
8	ด.ญ.ธัญชนก ละมุล	
9	ด.ญ.จุไรรัตน์ ประคองสาย	
10	ด.ญ.ภิญญชพัชญ์ จันทรละมุล	

ประวัติผู้วิจัย

ประวัติหัวหน้าโครงการวิจัย

1. ชื่อ-สกุล (ภาษาไทย) นางสาวศศินันท์ เศรษฐวัฒน์บดี

(ภาษาอังกฤษ) Miss Sasinan Setthawatbodee

2. สัดส่วนงานวิจัยที่รับผิดชอบ 60%

3. ตำแหน่งปัจจุบัน

ตำแหน่งบริหาร: รองอธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์

ตำแหน่งทางวิชาการ: รองศาสตราจารย์ ประจำหลักสูตรสารสนเทศศาสตร์

4. สถานที่ติดต่อ

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ เลขที่ 1 หมู่ 20 ถนนพหลโยธิน ตำบลคลองหนึ่ง อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี ปณจ. ประตูน้ำพระอินทร์ 13180

E-mail sasinan@vru.ac.th

5. ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2530 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชา บรรณารักษศาสตร์ มหาวิทยาลัย

ศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม

พ.ศ. 2535 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชา บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม

6. ผลงานวิจัย

ปี 2537 แหล่งสารนิเทศทางการศึกษาของนักศึกษาคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์.

ปี 2540 การใช้สารนิเทศเพื่อการสอนและการวิจัยของอาจารย์สถาบันราชภัฏ

เพชรบุรีวิทยาลัย.

ปี 2543 การใช้สารสนเทศจากอินเทอร์เน็ตของผู้ใช้บริการในสถาบันราชภัฏ.

ปี 2550 การเผยแพร่สารสนเทศให้กับประชาชนในจังหวัดปทุมธานี.

ปี 2553 การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏ

วไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์ ปีการศึกษา 2551-2552.

ปี 2554 ความคิดเห็นของนักศึกษาและอาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรม

ราชูปถัมภ์ ที่มีต่อการเรียนการสอนในหมวดวิชาการศึกษาทั่วไป

ปี 2560 บทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านให้กับเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาใน
เขตภาคกลางเพื่อสร้างทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต

ผู้ร่วมโครงการวิจัยคนที่ 1

1. นามสกุล (ภาษาไทย)
นายชยพล ใจสูงเนิน

ชื่อ - นามสกุล (ภาษาอังกฤษ)

Mr. Chayaphon chaisungnoen

2. สัดส่วนงานวิจัยที่รับผิดชอบ 20%

3. ตำแหน่งปัจจุบัน

ตำแหน่งทางวิชาการ อาจารย์

ตำแหน่งทางบริหาร ประธานหลักสูตร ภาษาไทย

4. หน่วยงานและสถานที่อยู่ที่ติดต่อได้สะดวก พร้อมหมายเลขโทรศัพท์ โทรสาร และ
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (e-mail)

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรม
ราชูปถัมภ์ เลขที่ 1 หมู่ 20 ถนนพหลโยธิน ตำบลคลองหนึ่ง อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี
ปณจ. ประตูน้ำพระอินทร์ 13180

โทร. 0867797172 , 02 – 5650670

โทรสาร

e-mail: tonmai_24@yahoo.com

5. ประวัติการศึกษา

ปริญญาตรี วิศวกรรมศาสตรบัณฑิต (อุตสาหกรรม) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ปริญญาโท อักษรศาสตรมหาบัณฑิต (วรรณคดีเปรียบเทียบ) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

6. สาขาวิชาการที่มีความชำนาญพิเศษ (แตกต่างจากวุฒิการศึกษา) ระบุสาขาวิชาการ
คติชนวิทยา มนุษยวิทยา สังคมวิทยา และภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร

งานวิจัยที่ทำเสร็จแล้ว : ชื่อผลงานวิจัย ปีที่พิมพ์ การเผยแพร่ และแหล่งทุน (อาจมากกว่า 1 เรื่อง)

ปี 2553 การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏ

วไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์ ปีการศึกษา 2551-2552.

ปี 2554 ความคิดเห็นของนักศึกษาและอาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

ที่มีต่อการเรียนการสอนในหมวดวิชาการศึกษาทั่วไป

ปี 2560 บทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านให้กับเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาใน
เขตภาคกลางเพื่อสร้างทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต

ผู้ร่วมโครงการวิจัยคนที่ 2

1. ชื่อ-นามสกุล นายมนตรี ชินสมบูรณ์ (ภาษาไทย)
ชื่อ - นามสกุล Mr. Montree Chinsomboon (ภาษาอังกฤษ)
2. สัดส่วนงานวิจัยที่รับผิดชอบ 20%
3. ตำแหน่งปัจจุบัน
ตำแหน่งทางวิชาการ อาจารย์ประจำหลักสูตรสารสนเทศศาสตร์
ตำแหน่งทางบริหาร รองหัวหน้างานหมวดวิชาศึกษาทั่วไป
4. หน่วยงานและสถานที่อยู่ที่ติดต่อได้สะดวก พร้อมหมายเลขโทรศัพท์ โทรสาร และ
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (e-mail)

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรม
ราชูปถัมภ์ เลขที่ 1 หมู่ 20 ถนนพหลโยธิน ตำบลคลองหนึ่ง อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี
ปณจ. ประตูน้ำพระอินทร์ 13180

โทร. 081-2554957 , 02 – 5080733

โทรสาร 02 – 5293598

5. ประวัติการศึกษา

ปริญญาตรี วิทยาศาสตร์บัณฑิต (คอมพิวเตอร์อุตสาหกรรม) มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพ
พรรณี

ปริญญาโท วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร
ประยุกต์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน

6. สาขาวิชาการที่มีความชำนาญพิเศษ (แตกต่างจากวุฒิการศึกษา) ระบุสาขาวิชาการ สารสนเทศศาสตร์

งานวิจัยที่ทำเสร็จแล้ว : ชื่อผลงานวิจัย ปีที่พิมพ์ การเผยแพร่ และแหล่งทุน (อาจมากกว่า 1 เรื่อง)

ปี 2560 บทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านให้กับเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาใน
เขตภาคกลางเพื่อสร้างทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต